

Turnerings vindere i forår 2024 spil-når-du-vil

Foto: Erik Jarlnæs

Til højre ser vi turnerings vinderen Rickard Lilja, Skørping
Til venstre ser vi Loui Malthe Halse, som fik en flot 2. plads

Indhold

Turnerings vindere i forår 2024 spil-når-du-vil	1
Holdturneringen 2024 / 25	5
Indbydelse til Frederiksberg Kommune Mesterskab 2024	6
Tidligere vindere	6
Indbydelse til Frederiksberg Mesterskab 2024	7
Turneringer	7
Dødsfald: Henning B. Sørensen 1947 - 2024	8
Skakopgaven - seks nye problemer - <i>Af Kaare Vissing Andersen</i>	9
DANBASE og nogle af Danmarks ildsjæle for bevarelse og formidling af dansk skakhistorie	9
Danbase	9
Problemkomponisten Verner Johnsen (1918-79)	10
Parti: Sven Løntoft, Amager - Allan Astrup Jensen	12
Foredrag af Erik André Andersen	14
FS forår spil-når-du-vil 2024	15
Frederiksberg forårs lyn 2024	16
Modstandere og medmennesker 2 – Knud Klausen (1:2) - <i>Af Kaare Vissing Andersen</i>	17
Erik Bremer om Knud Klausen i SKAKLISTEN den 8. februar 2024	17
Klaus og mig i midten af 1960'erne	18
Parti nr. 1: Siciliansk	19
Parti nr. 2: Spansk (Steinitz-forsvaret)	21
Erling Vissing Andersen	23
Apéritif til det næste parti	23
Parti nr. 3: Dronningegambit	24
Parti nr. 4: Dronningegambit (Tarrasch-forsvaret)	26
Parti nr. 5: Nimzoindisk	27
Parti nr. 6: Spansk (Den åbne Variant)	29
Parti nr. 7: Siciliansk (à la Larsens åbning)	30
Parti nr. 8: Dronningegambit	33
Parti nr. 9: Spansk	35
Parti nr. 10: Siciliansk	36
Et brud	39
Aktive FS spillere: Udvalgte resultater	39

Frederiksberg forår 2024 hurtigturnering	40
Parti: Verner Hansen, Espergærde - Allan Astrup Jensen	41
Skakhuset, studiestræde 24 København	44
Parti: Allan Astrup Jensen, 1792 - Jordy Fries, Amager, 1682	45
Årets julequiz: Har du et godt spørgsmål?	49
Parti: Allan Astrup Jensen, 1806 - Thomas Find Kokfelt, Espergærde, 1809	50
Citat: Magnus Carlsen	52
Frederiksberg efterår 2024	52
Historie hjørnet, parti: Mikhail Tal - Bent Larsen 1965	53
Den ganske unge Bjørn Brinck-Claussen(2:3) - <i>Af Kaare Vissing Andersen</i>	57
En unik kilde	57
Tre bind og et hul	58
Parti nr. 1 (B B-C Samlingens nr. 10) - Centrumsgambit (ikke modtaget)	59
Parti nr. 2 (B B-C Samlingens nr. 1) - Spansk (Afbytningsvarianten)	60
Parti nr. 3 (B B-C Samlingens nr. 9) centrumsgambit	61
Kombination nr. 1 (B B-C Samlingens nr. 20)	62
Kombination nr. 2 (B B-C Samlingens nr. 22)	62
Parti nr. 4 (B B-C Samlingens nr. 32) - Aljechins forsvar	63
Poul Martins	65
Mesterspilleren Martins!	65
Pædagogen Poul!	66
Parti nr. 5 (B B-C Samlingens NR. 35) - uregelmæssigt firspringerspil	67
Parti nr. 6 (B B-C Samlingens nr. 44) - Spansk (Berliner Forsvaret)	69
Andreas Roi	70
Parti nr. 7 (B B-C Samlingens nr. 48) - Fransk (Den klassiske variant)	71
Parti nr. 8 (B B-C Samlingens nr. 47) - Spansk (3... Sge7)	71
Helmuth Andersen	74
Bind 2: 49 partier (nr. 50-98) fra 24/4-1956 – 8/10-1956)	75
Parti nr. 9 (B B-C Samlingens nr. 54) - Dronninggambit (Afbytningsvarianten i Slavisk)	75
Bjarne Helweg Nielsen	77
Eventyret Bremen!	78
Ungdomsmatchen mod Bremen	79
Parti nr. 10 (B B-C SAMLINGENS nr. 58) - Nimzo-Indisk (Zürich-varianten)	79

Hans Joachim Koloss	81
Stillingsanalyse fordybelse	83
1. analyse: Dommaraju Gudesh, Indien 2743 - Alireza Firouzja, Frankrig 2760	83
2. analyse: Stilling fra dagturneringen	84
Parti: Allan Astrup Jensen, FS, 1792 - Richard Lilja, Skørping, 1892	85
1957: Fremtidens skakcomputer	88
Annoncer fra august 1906	88
Simultan parti: Erik André Andersen - Steen Nielsen	89
Arnold: Skuespilleren, Terminatoren, Guvernøren og Skakspilleren	90
Parti: Loui Malthe Halse - Richard Lilja, Skørping	91
En hund i et spil skak	94
FS sommerhurtig skak 2024	95
Sæson 2024 afslutnings lyn	95
Danbase: Fremragende arkiv over DK skak historie - nu incl. FS nyhedsbrev	96
Citat: Viktor Korchnoi	96
Citat: Anatolij Karpov	96
Skakopgaven løsninger - Af Kaare Vissing Andersen	97
Program frem til julen 2024	99
Løsning til opgaverne på side 4 & 8	100
Tak	100
Redaktion	100

Af O. v. Krobshofer, Munchen
Bragt i Skakbladet januar 1906
Mat i 3 træk

Original opgave af læge Munch, Skovshøjrup
Bragt i Skakbladet januar 1906
Mat i 2 træk

Holdturneringen 2024 / 25

Så starter en ny sæson med holdturneringen. Hvis du har lyst til at spille på hold i den kommende sæson, må du godt kontakte din holdleder eller en fra bestyrelsen.

Datoerne for holdturneringen bliver i år:

- uge 45 4. - 10. november
- uge 47 18. - 24. november
- uge 50 9. - 15. december
- uge 3 13. - 19. januar
- uge 6 3. - 9. februar
- uge 10 3. - 9. marts
- Lørdag 29. marts

Bemærk, at mestergruppen spiller om søndagen i de ovenstående uger, startende søndag den 10. november.

Betænkningstiden er ikke 100% vedtaget endnu, men bliver sandsynligvis:

- Mesterrækken 1½ time til 40 træk, ½ time til resten, samt 30 sekunder fra første træk
- Øvrige grupper med 8 spillere 1½ time + 30 sekunder pr. træk
- Gruppe med 4-mands hold 50 min + 10 sekunder pr. træk

I forbindelse med holdafslutningen på sæsonen 2023/24 i Ballerup, tog Erik Jarlnæs billedet til højre.

Forrest til højre ser du:

1. John L. Hansen
2. Niels Lauritsen
3. Lars Orio
4. Tanya J. M. Stewart
5. Oskar Steen Jensen
6. Jens Fejø - gemmer sig bag Oskar
7. Frank Dybdahl - i blå trøje
8. Peter Køhler - gemmer sig bag Frank

Foto: Erik Jarlnæs

Indbydelse til Frederiksberg Kommune Mesterskab 2024

Det har gennem mange år efterhånden været en fast tradition at FS åbner en nysæson med afholdelse af Frederiksberg Kommune Mesterskab - i år er ingen undtagelse.

Vi skal have kåret Frederiksberg kommunemester 2024.

Turneringen løber over 2 onsdage med 3 partier hver aften. Partierne spilles med 25 minutter + 10 sekunder til hvert træk. Tidsplanen, som vi satser på, er noget i retning af:

- Onsdag den 14. august
 - 1. parti kl. 19.00
 - 2. parti kl. 20.05
 - 3. parti kl. 21.10
- Onsdag den 21. august
 - 4. parti kl. 19.00
 - 5. parti kl. 20.05
 - 6. parti kl. 21.10

Som alle skakspillere ved, så er ovenstående start tider naturligvis kun vildledende.

Du behøver ikke at komme til begge spille aftener, men det øger naturligvis dine chancer, at komme begge aftener - samt at deltage....

Siden debuten i 1999 har 19 personer kunne smykke sig med titlen som Frederiksberg Kommunemester. Titlen tildeles den øverst placerede, som enten er medlem er FS eller bosiddende på Frederiksberg.

Frederiksberg kommunemester 2024

Turnering 6 runders schweizer

Betænkningstid 25 min + 10 sekunder pr. træk

Dage Onsdagene den 14. & 21. august

indskud 20 kroner

Præmie Vin / chokolade

Krav tilmelding [FS kommunemester 2024](#)

Deadline aften Tilmelding på skak.dk, samt du skal blot møde op senest kl. 18:45 på spille aftenerne

Tidligere vindere

År	Vinder	År	Vinder
1999	Sune Pop	2000	Brian Jørgensen
2001	Svend Jepsen - korrektion blev ikke brugt Francis Morini John Henningsen	2002	Svend Jepsen
2003	Lars Foldager Pedersen	2004	Erik Holstein
2005	Jørgen Falkesgaard	2006	Jørgen Falkesgaard
2007	Gerner Carlsson	2008	Dan H. Andersen
2009	Dan H. Andersen	2010	Erik Holstein
2011	Dan H. Andersen	2012	Per Dorff Jørgensen
2013	Dan H. Andersen	2014	Frode B. Nielsen
2015	Per Dorff Jørgensen	2016	John L. Hansen
2017	Dan H. Andersen	2018	Dan H. Andersen
2019	Bjørn Olsen	2020	Kenneth Ankjær
2021	Peter Jacobsen, Nordkalotten	2022	Tim Barton, Skak for sjov
2023	Peter Jacobsen, Nordkalotten		

2024 ?

Indbydelse til Frederiksberg Mesterskab 2024

I samarbejde med Skak for sjov arrangerer Frederiksberg Skakforening et Frederiksberg Mesterskab for både seniorer og juniorer.

Turneringer

I alt er der 3 turneringer:

Turneringer	Tid	Datoer	Form	Indskud	Præmier	Tilmelding frist
Frederiksberg mesterskabet A	1½ time + 30 sek pr. træk	7 runder Følgende onsdage 2. okt - 4. dec	1 eller 2 8-mandsgrupper En Schweitzer gruppe med min 12 deltagere	200 kr.	Øverste gruppe 1. 2.000 kr 2. 1.200 kr Anden 8-mands grp 1. 1.000 kr 2. 600 kr Schweitzer 1. 1.000 kr 2. 750 kr Størst rating fremgang • 500 kr	Seneste 24. sep via skak.dk
Frederiksberg mesterskabet B	1½ time + 30 sek pr. træk	7 runder Følgende mandage 7. okt - 16 dec	8 mandsgruppe og eller en Schweitzer gruppe	200 kr.	For de 8 højst ratede: 1. 1.500 kr 2. 1.200 kr Efterfølgende 1. 1.000 kr 2. 750 kr 3. Evt. pr. Størst rating fremgang • 500 kr	Senest 24. sep via skak.dk
Frederiksberg junior mesterskab < 15 år	50 min + 10 sek pr. træk	5 runder Følgende mandage 7. okt - 25. nov	Med 6 deltagere spilles alle-mod-alle, alternativt en Schweitzer gruppe	100 kr.	Præmier: 1. 500 kr 2. 300 kr Størst rating fremgang • 300 kr	Senest 24. sep via skak.dk

Et par bemærkninger, som du skal være opmærksom på:

- både indskud og præmier er højere end sædvanligt
- det er ikke en spil-når-du-vil turnering
- der vil være muligt at spille udsatte kampe - se mere via de 3 links under 'Tilmeldings frist' i ovenstående tabel
- der vil være gratis kaffe og småkager til hver runde
- i forbindelse med datoerne er der taget højde for holdturneringen

Dødsfald: Henning B. Sørensen 1947 - 2024

Foto: Lånt fra Hennings
profil på skak.dk

Henning B. Sørensen, som var B-medlem i FS og A-medlem i K41 er desværre afgået ved døden.

Henning blev B-medlem hos os for et par år siden, og har gennem de sidste 10 år været flittig deltager i både K41's turneringer, KSU's dagturneringer og holdturneringen for K41, både i divisionen og i KSU regi. Henning spillede sin første FS turnering i 2022, hvorefter han blev B-medlem. Henning var en ganske habil spiller, idet han tilbage i 90'erne havde en rating over 2000 - med 2079, som sin højeste rating.

Ære være hans minde.

Vidste du at:

- [Anatolij Karpov](#) blev født den 23. [maj 1951](#) i [Slatoust](#) i det tidligere [Sovjetunionen](#)
- [Karpov](#) lærte at spille skak som fireårig
- at [1951](#) er året, hvor [Frederiksberg](#) fejrer 300 års fødselsdag - den 2. [juni](#)
- at [1951](#) er året, hvor tegneserien [Rasmus Klump](#) får verdenspremiere

J. Szőghy, Ungarn

Original opgave bragt i skakbladet januar 1947
Mat i 2 træk

V. Miltner, Prag

Original opgave brugt i skakbladet januar 1947
Mat i 2 træk

Skakopgaven - seks nye problemer - *Af Kaare Vissing Andersen*

DANBASE og nogle af Danmarks ildsjæle for bevarelse og formidling af dansk skakhistorie

Ved modtagelsen af SKAKBLADET, 2024 nr. 2, var det især **Tom Skovgaards** artikel "DANSK SKAKHISTORIE – lidt nyt om og status fra Danbase", der glædede mig – særligt afsnittet om indeks for "samtlige mindeord/nekrologer" i SKAKBLADET siden dettes første nummer i 1904.

Dette indeks, som er skabt af **Claes Løfgren**, gør det let både at finde de omtalte og at spare tid på at lede efter nogen, som ikke er omtalt deri. Det ville dog være rart, hvis oversigten indledtes med en oplysning om det sidst repræsenterede nr. (PT er det 2023, nr. 4, der bringer mindeord om en Bent Christensen, som dog mangler i oversigten – formentlig fordi der allerede er nævnt en af samme navn fra 2010, nr. 4).

Desværre udgør mindeordene – hvad man ikke kan bebrejde Løfgren – et højt heterogent og mangelfuldt materiale. Det kan næppe være anderledes. En ret ubetydelig person, hvad angår spillestyrke eller indsats som organisator kan få en fyldig omtale, hvis han har haft en god ven, der gerne vil mindes ham, mens en langt mere væsentlig person slet ikke får nogen omtale, hvis han er blevet glemt, måske fordi han er blevet så gammel, at han for længst er ophørt som aktiv skakspiller og medlem af Dansk Skak Union.

Således savner man mange betydningsfulde mestre, især nogle af de største navne inden for Dansk Arbejder Skak Forbund, bl.a. Poul Martins og Henry Andersen, der begge vandt det stærkt besatte forbundsmesterskab, hvortil kan nævnes, at sidstnævnte i 1954 delte 1. pladsen med Bent Larsen og Jens Enevoldsen i AS04's stærkt besatte 50-års-jubilæumsturnering, hvor han slog Bent Larsen i et brag af et parti.

Se Jan Løfberg: "LARSEN", bind 1, side 245-246, som bringer en kort indledning til partiet ved Larsen, men ellers ingen kommentarer. Disse får man til fulde i ARBEJDER-SKAK, april 1954, årgangens side 189, takket være **Lars Zwisler**, som har scannet dette meget væsentlige månedlige magasin samt tusindvis af sider fra en lang række klubblade.

Disse kan man google via **Københavns Skak Unions Arkiv**, så man ikke alene kan nyde Henry Andersens gevinst med noter, men også læse en række mindeord, som ikke findes i SKAKBLADET. Dette gælder f.eks. personen i det næste afsnit.

Danbase

En guld-gruppe af [historisk skak materiale](#), hvor du blandt andet kan finde:

- Partier
- Turneringer startende med [nordisk turnering i 1899](#), hvor du også kan finde partierne - Jørgen Møller vandt
- [DM](#) tilbage til 1922 - incl. partierne
- [Danske GM'er](#)
- [Danske IM'er](#)
- [Skakbladet](#) helt fra starten i 1904
- [Mindeord](#)
- [Klubblade](#) - incl. nyere FS blade
- [Radio udsendelser](#). Eks. med Schøller Larsen om Euwe i Grenå fra 1973
- Holdturneringen eks. fra [1984 / 1985](#), hvor FS vandt, med 6 point foran Nørresundby

Der er masser af god information om dansk skak historie, hvis du er historisk interesseret.

Problemkomponisten Verner Johnsen (1918-79)

Verner Johnsen er en af de meget stærke spillere og vægtige problemkomponister, som burde have haft et par mindeord med i SKAKBLADET.

Det har så heldigvis i to klubblade. Det ene er Dansk Skakproblem Klubs daværende kvartalsblad THEMA DANICUM. Se min artikel "Nachspiel til en skakopgave – mit møde med Verner Johnsen" i Frederiksberg Skakforenings Nyhedsbrev, januar 2022, side 14-17.

Det andet er KS, dec. 1979, side 4, organ for Københavns Skakforening, hvor Johnsen var medlem i sine sidste godt ti år. Her skriver Ebbe Lorentzen en side hjertevarme ord om det meget store skaktalent, som kom fra Munkebo på Fyn til hovedstaden, hvor han scorede en del skønhedspræmier, men savnede den ærgerrighed, der vinder turneringer.

Lorentzen fremhæver ikke alene Johnsens gode gemyt, underfundige humor og skarpe analyser, som gjorde

det til en fornøjelse for kammeraterne at være sammen med ham – og han blev naturligt "den bærende kraft på det "analysehold", som fik stor betydning for K-skakkens opblomstring i klubben."

Lorentzen nævner også, at Johnsen var en af Danmarks førende problemkomponister. Se hans fantastiske "mat i 2 træk" i det ovennævnte nummer af FS's Nyhedsbrev!

Hvad ingen af de to nekrologer nævner er Johnsens gode karriere i Dansk Arbejder Skak Forbund sidst i 1940'erne, da han var med på Vesterbro Arbejder Skakklubs 1. hold, som vandt Landsturneringen (forbundets DM for hold) i 1947 og 1948; og hvor han med 3½ point af syv mulige blev nr. 11-13 (af 24 deltagere) i 1949 i DASF's påskestævnes mesterklasse (forbundets individuelle DM); og hvor ARBEJDER-SKAK i 1947-50 bragte en række af hans smukke partier.

Foto: Lånt fra Arbejder-Skak juni 1947

Vesterbro Arbejder Skakklubs 1. hold, som vandt Landsturneringen i 1947.

I den gule boks ser vi Verner Johnsen.

I den røde boks ser vi Henry Andersen, som er nævnt i denne artikels første del.

I det grønne boks ser vi Poul Martins, som også er omtalt længere fremme i dette nyhedsbrev.

Nr. 115 Verner Johnsen. SKAKBLADET, jan. 1962

Mat i 2 træk

C+ 5+2

Nr. 118 Kaare Vissing Andersen. Originalopgave

Mat i 3 træk

C+ 5+6

Nr. 116 Verner Johnsen. SKAKBLADET, dec. 1970

Mat i 2

C+ 4+3

Nr. 119 Kaare Vissing Andersen. Originalopgave.
Frit efter Carlo Cozio, 1766.

Mat i 5 træk

C+ 4+4

Nr. 117 Kaare Vissing Andersen. Originalopgave

Mat i 2 træk

C+ 10+10

Nr. 120 Kaare Vissing Andersen. Originalopgave
tilegnet Helsingør Skakklub, 100 år i 2024

Hjælpemat i 2 træk

C+ 6+5

Angående opgave nr. 120: I en hjælpemat i 2 træk samarbejder sort og hvid om at sætte sort mat: Sort gør det første træk, så hvid, så sort, og med sit andet træk sætter hvid så sort mat.

Parti: Sven Løntoft, Amager - Allan Astrup Jensen

Allan har sendt mig følgende korte parti, som du naturligvis skal have fornøjelsen af.

Turnering FS spil når du vil (2. runde)

Dato 10. april 2024

Hvid Sven Løntoft, Amager (1502)

Sort Allan Astrup Jensen (1792)

1. c4 e6 2. g3 d5 Katalansk, som overgår til Tarrasch-forsvaret.

3. cxd5 exd5 4. Lg2 Sf6 5. Sf3 c5 6. d4 Sc6 7.0-0 [Eller: 7. Sc3 med overgang til hovedvarianten i Tarrasch!]

7... Lg4!?

Meget skarpt!

Mest spillet er: 7...Be7; Eller: 7...cxd4

8. dxc5?! Opgiver centrum og giver sort et tempo, [Bedre er: 8. Se5 cxd4 9. Sxg4 Sxg4 10. e3 Sf6 11. exd4=]

8... Lxc5 9. e3?

Svækker de hvide felter og øger styrken af løberen på g4, idet springeren bindes. Den hvide løber på c1 får også begrænsede udviklingsmuligheder. Det ville være bedre at udvikle dronningehesten.

9... 0-0 10. Sc3 Sort har nu et udviklingsforspring!

10... Dd7!? For at forhindre at løberen bliver jaget væk med h3, og give plads til et tårn på d8.

11. b3 For at aktivere løberen.

11... Df5!?

[Måske for aktivt, mere solidt var: 11... Tfd8

12. Sh4 Jager damen væk, men hesten får en afsides placering og bliver ude af spil.

12... De5 13. Dd2

Hvid har svært ved at finde et godt sted til sin dame. Sort har stor fordel.

13... d4!

Et tematisk træk i denne åbning, men sikrere var at fortsætte udviklingen med: 13... Tfd8

14. exd4 Lxd4 15. Lb2 Tfd8 Endelig!

16. Tfe1 Hvad ellers?

16... Da5 Sort truer bl.a. med at spille springeren til e5 og d3.

17. a3

Det var nok bedst at eliminere hesten på c6 med: 17. Lxc6 bxc6 18. Dc2 selvom løberparret er stærkt i den åbne stilling.

17... Tac8 18. b4 Sxb4!

19. Se4!? [19. axb4 Dxb4 vinder officeren tilbage med to bønder.]

19... Lxb2 20. Sxf6+ gxf6

Jeg havde forudberegnet at slå hesten med g-bonden og de følgende træk og spillede hurtigt og overså mærkeligt nok, at jeg også kunne slå med løberen. En typisk fejl af mig! 20... Lxf6 21. Dxb4 Dxb4 22. axb4 Lxa1 vinder også let!

21. Dxb2 Sd3! Denne smukke gaffel var med i forudberegningerne!

22. Dxf6? [22. Db1 Sxe1 23. Dxe1 Dxe1+ 24. Txe1 koster kun en kvalitet!]

22... Sxe1 23. Txe1 Dxe1+

0-1

Vidste du at:

- [Karpov](#) begyndte som 12-årig som elev på [skakskolen](#) hos [Michail Botvinnik](#)

Foredrag af Erik André Andersen

Erik Jarlnæs giver følgende beretning fra foredraget, som Erik André holdt onsdag den 22. maj:

Erik André holdt et fantastisk foredrag der kredsede om kandidat turneringen 1950 og de politiske og kulturelle rævestreger på den tid.

Den blev vundet på deling af [Issak Boleslavskij](#) og [David Bronstein](#).

Bagefter spillede Erik simultan mod 8 ivrige / sultne medlemmer.

Du kan længere fremme finde partiet mod Steen Nielsen.

Sæt kryds i kalenderen til den 25. september, hvor Erik holder et nyt spændende foredrag.

Foto: Erik Jarlnæs

Resultatet af [kandidat turneringen 1950](#) i [Budapest](#) blev:

	Navn	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Ialt
1	Boleslavsky	-	-	½	½	1	½	½	½	½	½	12
2	Bronstein	½	½	-	-	0	1	½	1	1	1	12
3	Smyslov	0	½	1	0	-	-	½	½	1	½	10
4	Keres	½	½	½	0	½	½	-	-	½	½	9½
5	Najdorf	½	½	0	0	0	½	½	½	½	½	9
6	Kotov	0	½	0	½	½	0	0	1	½	½	8½
7	Stålberg	½	½	1	0	1	0	0	½	½	½	8
8	Flohr	0	0	½	0	½	½	½	½	½	0	7
9	Lilienthal	½	0	½	½	½	0	½	½	0	0	7
10	Szabo	½	0	0	½	½	½	½	0	½	0	7

Ovenstående resultat betød, at [Issak Beleslavsky](#) og [David Bronstein](#) skulle ud i match om retten til at møde den regerende verdensmester [Mikhail Botvinnik](#). Matchen blev spillet i perioden 31. juli - 27. august. Efter 12 partier var stillingen 6-6. Man måtte derfor spille 2 yderligere partier, hvor det sidste blev vundet [Bronstein](#).

[Mikhail Botvinnik](#) beholdt sin [VM titel](#) efter at have spillet [12-12](#) mod [David Bronstein](#):

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Botvinnik	½	½	½	½	0	1	1	½	½	½	0	1	½	½	½	½	0	½	1	½	0	0	1	½
Bronstein	½	½	½	½	1	0	0	½	½	½	1	0	½	½	½	½	1	½	0	½	1	1	0	½

Du kan, i ovenstående skema, klikke på parti nummeret i overskriften for at se partiet.

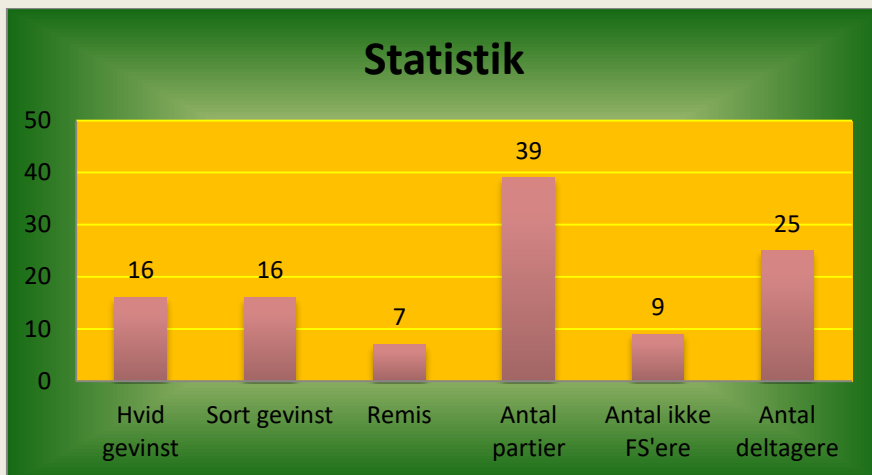
FS forår spil-når-du-vil 2024

I foråret indbød FS til en [5-runders koordineret turnering](#). Turneringen var godt besøgt med i alt 25 deltagere. Erik Jarlnæs tog nogle billeder, som du kan finde rundt omkring i dette nyhedsbrev.

Vinder, incl. korrektion:

Statistik fra turneringen

1. Richard Lilja, Skørping	4½ / 5
2. Loui Malthe Halse	3½
3. Allan Astrup	3½
4. Dmitrii Ivashkin	3 / 3
5. Jordy Ar Friis, Amager	2½
6. Mikkel Hansen	2½ / 4
7. Lauritz Haar Ziethen	2½ / 4
8. Tobias Nykvist	2 / 3
9. Marie Ellegaard Jørgensen	2 / 3
10. Peter Køhler	2 / 4
11. Orla E. Jørgensen, Amager	2
12. Emil Hesk Møller	2 / 3

Ratinghøjdespringer blev:

Loui Malthe Halse med hele 153 point.

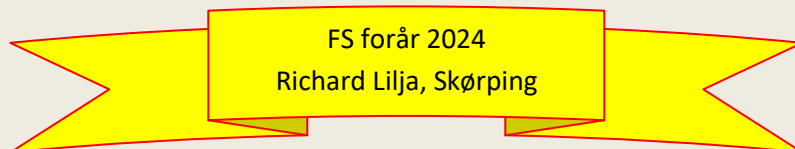

Foto: Erik Jarlnæs

Fra 2. runde i [Frederiksberg forår](#), hvor vi fra venstre ser:

- Rolf ([hunden](#))
- Rene Ruby, Blindes skakklub
- Emil Hesk Møller

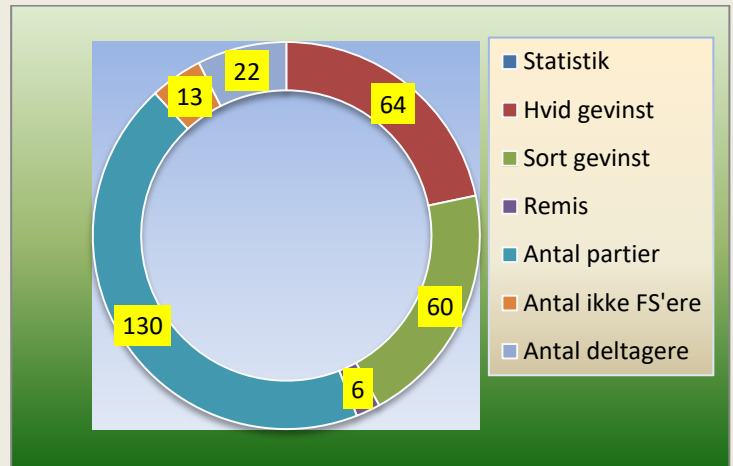
Frederiksberg forårs lyn 2024

Onsdag den 29. maj indbød FS til en [lynturnering](#), hvor betænkningstiden var 5 minutter til hver spiller. Der var i alt 22, så der blev spillet en Schweizer turnering med 12 runder. Erik Jarlnæs var både dommer og fotograf i turneringen. Du kan finde billederne rundt omkring i dette nyhedsbrev.

Resultat fra turneringen:

1. Dan H. Andersen	11
2. Niccolo Reiche, prøvemedlem	10
3. Thorbjørn Rosenlund	8,5
4. Anders A. Mikkelsen, Gentofte	8
5. Karl Strigén, Øbro	8
6. Peter Lautrup Larsen	6,5
7. Marcus Nygaard Skaaning, Øbro	6,5
8. Yogasimman Kamal, Hillerød	6,5
9. Jacob Boye Juhler, Espergærde	6,5
10. Jacob Hein, Espergærde	6
11. Tristan Lund Elnegaard, Gentofte	6
12. Eskil Rosenlund Ahl, BMS	6
13. Steen Nielsen	6
14. Henning B. Sørensen, K41	6
15. Anker Müller	6

Statistik

FS forår lyn 2024
Dan H. Andersen

Foto: Erik Jarlnæs

Præmietagere i [Frederiksberg forårs lyn 2024](#):

Til højre Dan H. Andersen
(turneringsvinder)

Niccolo Reiche, prøvemedlem

Modstandere og medmennesker 2 – Knud Klausen (1:2)

- Af Kaare Vissing Andersen

Dansk blindeskaks helt store personlighed **Knud Breth Klausen (8/2-1924 – 24/12-2000)** ville – som det ses af hans ”ramme-data” – i år være fyldt 100 år.

Knud Klausen
8. februar 1924 -
24. december 2000

Billedet er lånt fra Erik Bremers nekrolog i [Skakbladet nr. 2 2001](#)

Dette er på smukkeste vis blevet markeret på selve fødselsdagsdatoen i de blindes digitale magasin SKAKLISTEN af hans værdige efterfølger som formand

for Blindes Skakklub i Vanløse og Danmarks Blindeskak, Erik Bremer.

Det skete med et stort portræt, som jeg citerer i hele sin længde. Inden da skal det nævnes, at Knud Klausen kaldtes ”Klaus” blandt de utallige venner og bekendte, som han fik gennem sine mange gøremål, der ud over skak – hans største interesse – især var hans medlemskab af De Blindes Amatørteater, hvor han spillede mange store roller, og Københavns Tandemklub af 1971.

Det var nok, fordi han blev omtalt så ofte mand og mand imellem samt i diverse artikler, at det var nødvendigt med en forkortelse af hans navn, som meget betegnende blev ”Klaus” – så man kom på fornavn med hans efternavn!

Erik Bremer om Knud Klausen i SKAKLISTEN den 8. februar 2024

”Den 8. februar markerer 100-året for fødslen af Knud Klausen, også kendt som Klaus. Som 10-årig blev han indskrevet på Blindeinstituttet i København, hvor han i 1939 lærte at spille skak. Allerede som 15-årig viste han sin kreativitet og viljestyrke ved at lave sit eget skakbræt, hvor han skar brikkerne ud af en rundstok.

I 1945 blev den første punktskriftsbog om skak udgivet af Grove-Rasmussen i Norden. Klaus læste flittigt i bogen på Blegdamshospitalet, hvor han var indlagt med paratyfus. Nogle af partierne var både sjove og interessante, og han følte sig inspireret til at afprøve sin nye viden mod sine skakspillende venner.

Blindes Skakklub blev etableret i 1947, og her kom Klaus’ organisatoriske evner i spil. Han blev valgt som sekretær og turneringsleder. Fra 1949 og indtil sin død ledede han skakklubben, undtagen i sæsonen 1951-52, hvor han afsluttede sin

uddannelse som organist. Med stor iver blev der taget fat på arbejdet.

Klubben etablerede kontakter til Dansk Arbejder Skak Forbund, hvor blindes deltagelse i forbundets turneringer havde uvurderlig betydning for blindeskakken. Da klubben i 1957 fik faste lokaler på Katrinedalsvej i Vanløse, startede venskabskampene med blinde skakspillere fra Kiel og Skåne. I 1960 opnåede Klaus et af sine bedste resultater blandt seende skakspillere, da han endte som nr. 3 i 1. klasse i Arbejderskakkens påsketurnering.

I 1961 blev landsforbundet Danmarks Blindeskak stiftet, hvor Klaus var formand indtil 1996. I 1975 vandt Klaus danmarksmesterskabet for blinde og svagtseende. Klaus var fra begyndelsen en af landets bedste blinde spillere og deltog i de fleste landskampe, nordiske mesterskaber og skakolympiader, senest i Polen i sommeren 2000, hvor han på trods af sin høje alder klarede sig godt.

Klaus fungerede som redaktør for kvartalsbladet BRAILLE-SKAK i 25 år, hvor hans pædagogiske evner kom til udtryk i en serie af artikler kaldet "Miniature-partier", som primært var rettet mod nybegyndere. I slutningen af 1996 begyndte han at skrive klummen "Det historiske Hjørne", hvor han skrev i alt 15 klummer. I 1996 modtog Klaus Dansk Skak Unions hæderstegn ... for anden gang! Dette var helt usædvanligt, ligesom Klaus' personlighed. Klaus døde den 24. december 2000 efter kort tids sygdom."

Efter dette indledende portræt krydrer Bremer sin omtale af Klaus med tre af hans skakpartier samt en

Klaus og mig i midten af 1960'erne

Fra min tidligste barndom (1948-59) har jeg nogle vage erindringer om enkelte af medlemmerne i Blindes Skakklub – Knud Klausen, Gunnar Larsen og Kjeld Andersen. Det skyldtes, at min far, Erling Vissing Andersen, selv som helt blind var medlem af klubben og af og til fik besøg af sine blinde og svagtseende klubkammerater.

Da min far døde i november 1959, tog min fem år ældre bror Jørgen skakspillet op og lærte mig det – den 18. marts 1960! Men i hvert fald en af de tre særregler, rokade, en passant og pat, lærte jeg i hvert fald ikke, for da jeg nogen tid efter mente at have sat storebror mat, da hans konge ikke kunne undgå at komme i skak, lærte han mig noget skadefro reglen om pat.

Brætspillet fascinerede mig, men ikke mere, end at fodboldspillet i K.B. på Frederiksberg havde første prioritet – dog kun til den første skoledag i august 1961, hvor en ulykke førte til en flækket knæskal og en anelse stift højre ben, så det siden kun blev til en sekundær seniorkarriere i Husum Boldklub i 1970'erne.

Med ulykken i 1961 tog jeg snart skakspillet op igen. Min storebror havde allerede i 1960-61 betydet meget for min tidligste udvikling som skakspiller. Min mor havde det med at gemme mange ting.

Jeg nærlæste således indgående de mange numre af Brønshøj Arbejder Skakklubs månedlige medlemsblad,

lille beretning om hans virke i Dansk Blindesamfunds Amatørteater og disse ord om lidt af hans virke som musiker:

"Knud Klausen var uddannet organist, men det blev aldrig til et embede i den danske folkekirke.

Blinde musikeres Orkester, dirigeret af Otto Lington, gav koncert i Tivoli sommeren 1956 til fordel for Solgaveindsamlingen.

Solister: Johannes Wahl (sang), Knud Klausen (tværfløjte) og Ejvind Lorentzen (saxofon)."

som blev mesterligt redigeret og skrevet af Ulf Holtrup – han havde en enestående evne til at gøre selv de svageste spilleres partier og turneringsresultater betydningsfulde og nærværende. Jeg slugte alt, hvad han skrev og følte, at jeg kendte alle klubbens medlemmer – hvad jeg for manges vedkommende siden reelt kom til!

Min mor havde også gemt numrene af ARBEJDER-SKAK. Disse fremragende blade vakte desværre først min interesse for alvor et halvt hundrede år senere! Endelig var der to bøger skrevet af min far på punktskrift. Dem måtte jeg i sagens natur lade ligge – indtil videre!

Hvad der i første omgang betød noget for min udvikling som skakspiller – ud over de mange partier mod min storebror og min et år yngre fætter Boye – var et par bøger, som jeg fik af min mor allerede i efteråret 1961, begynderbogen "Hver mands skakbog" af Jens Enevoldsen, og "Mindebogen Bjørn Nielsen" redigeret af Alfred Christensen. Og derpå nok så vigtigt som julegave samme år: Max Euwes 12 bind store værk om åbningsspillet, der udkom i 1940'erne og nu godt ti år efter kun kostede 15 kr. – vel nok fordi det set med en mesters øjne var forældet. Men hvad betød det for en begynder?

Den helt store fremgang fik jeg dog ved læsning af Dr. M. Euwe og Kramers 12-bindsværk om midtspillet fra 1950'erne – atter en julegave (1963) fra min mor, men formentlig ikke købt på min storebrors, men på mit eget initiativ, da jeg nu selv kendte SKAKHuset i Studiestræde 24 – et Mekka for især hovedstadens skakspillere.

Resultatet viste sig hurtigt. I januar-februar 1964 vandt jeg med maksimum 7 point 2. klasse i A. S. 1904's 60-års jubilæumsturnering. Måske spillede faderhævnen ind – ti år tidligere stod min far til at vinde 2. klasse i 50-års jubilæumsturneringen – han skulle blot have remis i sidste runde, men "samme dag havde han fået at vide, at hans bror var død", så han ukoncentreret "solgte en springer", men alligevel havde remisen

*

Parti nr. 1: Siciliansk

Storkøbenhavns Arbejder Skakklubbers holdturnering 1964/65. Spillet på Katrinedalsvej 22, Vanløse, den 17. november 1964.

Hvid Kaare Vissing Andersen, Brønshøj A. S.

Sort Knud Klausen, Blindes Skakklub

1.e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 a6 6. Le2 e6 7. 0-0 Le7 8. f4 e5!? Som regel er det ikke godt, at åbne centrum, når modstanderen har rokeret, og man ikke selv har, ligesom man ikke bør flytte samme brik to gange i den tidlige fase af åbningsspillet. Men dels truede hvid med selv at spille en bonde til e5 med terrænovervægt til følge, dels har hvid med sit f2-f4, som svækker diagonalen g1-a7, selv gjort sig sårbar over for en åbning af stillingen. Dertil kommer Knud Klausens spillestil, der ligesom Capablanca's var strengt logisk – og dermed mindre risikobetonet – samt stræbte efter slutspillet, i hvis fase Klaus havde sin største styrke. Således havde en afbytning af dronningerne på d1 efter 9. fxe5 dxe5 samt 10. Sb3 eller 10. Sf3 givetvis passet ham fint. Generelt føler de helt blinde skakspillere sig ikke ganske trygge ved dronningerne på brættet, da disse er for svære at

inden for rækkevidde, hvilket dog ikke lykkedes. Denne begivenhed er meget bevægende beskrevet af Ulf Holtrup i Brønshøj Arbejder Skakklubs klubblad.

Min 1. plads i den nævnte turnering betød, at jeg fik lov til at spille med i Brønshøjmesterskabets mesterklasse i foråret 1964, hvilket var særligt attraktivt, fordi Bjørn Brinck-Claussen, der var blevet Nordensmester i 1963, var blandt de tolv deltagere.

Han blev da også en sikker vinder med 6½ point af syv. Selv opnåede jeg – kun 15 år gammel – en flot 4.-5. plads med 4 point.

Hvad jeg vil sige med den lille buket selvroser er, at det ikke var nogen helt ueffen ung mand, som Klaus mødte i det parti, vi nu skal se.

holde øje med. Dertil som nævnt, at Klaus var meget stærk i slutspillet.

Stillingen efter 8... e6-e5!?

9. Sb3 0-0 10. f5 I dag ville jeg nok have bevaret spændingen i centrum og spillet det profylaktiske 10.

Kh1 for ikke siden at få en ubehagelig skak fra b6 eller c5.

10... Sbd7 11. g4!? Mange år efter mindede Klaus mig om dette træk med en bemærkning om, at så skulle der ske noget! Truer 12. g5! men er ret risikabelt, da hvids egen kongestilling bliver åben som en ladeport.

Stillingen efter 11. g2-g4!?

11... h6 12. Kh1 Dels spillet af den førnævnte profylaktiske grund, dels for at gøre plads til tårnet på g1. Alternativet var straks h2-h4.

12... Sc5! 13. Sxc5?! Bedre synes det med 13. Lf3!? at dække bonden på e4 og hindre sort i at befri sin stilling ved at holde bonden på d6 fastlåst.

13... dxc5 14. De1!? Dronningerne skal forblive på brættet, hvis det hvide angreb skal have succes. Med alternativet 14. Le3 Dxd1 15. Taxd1 ville hvid få det lidt bedre slutspil i form af terrænovervægt og den noget bedre udvikling, mens svækkelsen af den hvide kongestilling intet ville betyde efter dronningernes exit.

14... b5! Normalt besvarer man et fløjangreb med et modangreb i centrum. Her sker det – med velberåd hu – tilsyneladende med et fløjangreb i den anden side. Bondeangrebet på D-fløjen har dog kun sekundær betydning – truer dog med ved b5-b4 at fjerne hvids eneste dækning af bonden på e4. Teksttrækkets egentlige pointe er at rømme feltet b7, så løberen derfra kan angribe den afklædte hvide konge ad den lange diagonal.

Stillingen efter 14... b7-b5!

15. g5?! Synes noget forhastet. Alternativerne var en forberedelse af teksttrækket med h2-h4, så der efter h6xg5 kunne slås tilbage med h-bonden, og Le2-f3 med dækning af bonden på e4 og forsvar af diagonalen h1-a8.

15... hxg5 16. Lxg5 Lb7 17. Lxf6 Lxf6 18. Td1 Dc7 19. Sd5 Lxd5 20. Txd5 Tad8 Klaus har fået det, som han ville, en generalafbytning med et overskueligt slutspil til følge.

21. c4!? **Dc6 22. Da5! Tb8** Dermed har hvid for en stund vundet kampen om den åbne d-linje.

23. b3 b4!? Med dette snu bondeoffer vinder Klaus d-linjen og opnår et uligefarvet løberslutspil.

Stillingen efter 23... b5-b4!?

24. Dxc5?! Bedre var det at bevare beherskelsen af d-linjen ved tålmodigt at spille Tf1-d1 fulgt af Le2-f3 og først da enten slå på c5 eller spille Td6 eventuelt fulgt

af slag på a6. Bemærk, at hvid efter 24. Tfd1! Tfc8 25. Lf3 Ld8? slet og ret vinder løberen ved at slå på d8.

24... Dxc5 25. Txc5 Tfd8 26. Td1 Txd1+ 27. Lxd1 Td8 28. Td5 Txd5 29. exd5 Le7 30. Lc2 f6 31. Remis.

Slutstilling

*

Vi skruer nu tiden godt 15 år tilbage og går derpå kronologisk frem for gennem en række partier at følge Knud Klausens udvikling som skakspiller. Vi begynder med et opgør mellem de to klart bedste i Blindes Skakklubs barndom – frem til klubbens teenageår.

Parti nr. 2: Spansk (Steinitz-forsvaret)

Blindes Skakklubs interne turnering 1949-50, 1. klasse, 2. runde, den 9. oktober 1949. Kommentarer af Kaare Vissing Andersen i BULLETIN nr. 7(8) for "Blindes Skakklubs 75-års jubilæumsturnering & Erling Vissing Andersens Mindeturnering 2023". Her i let ændret udgave.

Hvid Erling Vissing Andersen, Blindes Skakklub
Sort Knud Klausen, Blindes Skakklub

1.e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 d6 Steinitz-forsvaret i Spansk. Med 3... a6 4. La4 d6 taler man om "Det udvidede Steinitz-forsvar". Fortsættelsen viser dog, at Klaus ikke har haft nogen videre viden om varianten.

4. d4!

Ifølge Max Euwe hvids stærkeste træk, der truer slag på e5.

4... a6? Hvis Klaus har haft nogen viden om Paul Morphys træk 3... a6, særligt med henblik på det

nævnte udvidede Steinitz-forsvar og Afbytningsvarianten (3... a6 4. Lxc6+), så blander han her disse sørgeligt sammen. Han taber nu en vigtig bonde og får et forfærdeligt spil.

5. Lxc6+ bxc6 6. dxe5 Lg4 Det bedste! Det var ikke godt at slå tilbage på e5: 6... dxe5? 7. Dxd8+ Kxd8 8. Sxe5, hvorefter hvid har vundet en bonde og med dobbelttruslen 9. Sxc6+ & 9. Sxf7+ vinder en mere.

7. exd6 cxd6 Dette sikrer den bedst mulige bondestilling, men en moderne mester ville vel nok med 7... Lxd6!? have foretrukket en hurtig officersudvikling på bekostning af bondestillingen. Mikael Botvinnik, som var verdensmester 1948-57, 1958-60 og 1961-63, var en ørn til at prioritere den hurtige, dynamiske udvikling af sine officerer på bekostning af en harmonisk bondestilling.

8. 0-0 g6 9. Dd4 Df6 Nu vil sort efter 10. Dxf6?! Sxf6 med dobbelttruslen Sxe4 (bondegevinst) & Lxf3 (svækkelse af hvids K-fløj) opnå en næsten lige stilling, da den bedste parade 11. Sfd2 giver hvid en noget forkrampet stilling.

Stillingen efter 9... Dd8-f6.

10. e5! Med tanke på, at der som nævnt var tale om de to stærkeste medlemmer af Blindes Skakklub, viser dette bondefremstød, at Erling var klart foran sine klubkammerater med henblik på forståelsen af skakspillets dynamik. Trækket åbner e-linjen ned mod sorts konge, hvis sikkerhed i form af en kort rokade har lange udsigter, fordi de sorte officerer på K-fløjen står fast i starthullerne! Dertil udnytter bondens trussel

mod dronningen, at sort ikke kan nå at slå på f3 med sin løber, og trækket stiller dermed sort over for den dobbelte trussel exf6 & Dxc4.

10... dxe5? Overser tværballen, men partiet var reelt tabt.

11. Dxc4 h5? Bedre var det at udvikle sine officerer, f.eks. med 11... Lg7, som sikrer en ekstra dækning af bonden på e5 og forbereder kort rokade. Teksttrækket jager blot den hvide dronning hen på et centralt felt, hvorfra den truer to bønder.

12. De4 Se7 13. Te1! Hvid har ikke travlt med at tage bonden på e5, men forstærker trykket i e-linjen.

Stillingen efter 13... Tf1-e1!

13... Td8!? Ud over det strategisk rigtige i at besætte en åben linje med et tårn, så rummer trækket en mikroskopisk chance for at kunne sætte mat i bunden.

14. Sxe5 Df5? 15. Dxf5 Sxf5 16. Sxc6+ opgivet. 1 – 0.

Slutstilling

Jeg afsluttede mine kommentarer i bulletinen med denne konstatering: ”Jo, selv blandt klubbens to bedste var der klasseforskel i årene omkring 1950.” Dette var ikke nogen retfærdig dom, for et par måneder efter var det Klausens tur til at udnytte Erlings grove fejl.

Erling Vissing Andersen (1922-59) var så afgjort det stærkeste medlem af Blindes Skakklub i dennes første tolv år. Han vandt således alle de tre københavnmesterskaber (1949/50, 1950/51 og 1951/52), som klubben arrangerede, og dermed vandrepokalen til ejendom. Det nævnte mesterskab blev derefter afløst af et decideret klubmesterskab, hvoraf Knud Klausen vandt det første i 1952/53.

Siden vandt Erling titlen fire gange (1954/55 og 1955/56 samt 1957/58 og 1958/59). Han var dertil på nær en enkelt undtagelse den af medlemmerne, der

klarede sig bedst i Dansk Arbejder Skak Forbunds stævner i påsken, hvor der i mesterklassen blev spillet om forbundsmesterskabet. Så højt nåede dog ingen af Blindes Skakklubs medlemmer.

Erling klarede sig også flot mod de seende skakspillere – som medlem af Brønshøj Arbejder Skakklub, i hvis mesterklasse han deltog fire gange i midten af 1950'erne med en 6.-8. plads (12 deltagere, 5½ point af 11), i 1953/54 som sit bedste resultat.

Mig bekendt er hans bedste resultat blandt seende en 4. plads i Brønshøjmesterskabets mesterklasse i 1955.

Apéritif til det næste parti

I sidste halvdel af 1940'erne udkom Dr. M. Euwes ”Aabningsspillet”, bd. 1-12, på dansk, oversat fra hollandsk af to af Frederiksberg Skakforenings dengang fremmeste medlemmer, brødrene Jens og Harald Enevoldsen.

Værket er i dag noget forældet, men netop da det følgende parti blev spillet, var det hypermoderne og dannede grundlaget for enhver seriøs dansk skakspiller – og store dele deraf må antages at være nået frem til landets blinde. For mit vedkommende blev det grundlaget for min åbningsteoretiske viden, fra jeg blev klubspiller i efteråret 1961 som 13-årig. Og jeg gør stadig brug af værket, når jeg kommenterer partier og ikke har nogen mere opdaterede bøger om disses spillede åbninger.

Max Euwe indleder sit værk med en række bind om ”lukkede spil”, primært indledt med 1. d4 d5. For sådanne lukkede spil gælder det modsat de ”åbne spil”, at trækkenes rækkefølge af og til kan være uden videre betydning, hvorfor ikke alle trækfølger kan analyseres nærmere.

Således slipper det næste parti ret hurtigt ud af Euwes variantnet, men han behandler dog en variant, som er beslægtet med det, nemlig **Tempo-varianten (5. forgrening i Ortodoks Dronningegambit)**, hvorfra vi her vil se nærmere på varianten 5De i Euwe, bind 1, siderne 27, 29 og 33: **1. d4 d5 2. c4 e6 3. Sc3 Sf6 4. Lg5 Le7 5. e3 0-0 6. Sf3 Sbd7**

Denne udvikling af Sb8 er væsentligt forskellig fra den, vi skal se i partiet. **7. Tc1 c6 8. Dc2** Herom skriver Euwe: ”Denne variant bygger på den idé, at sort ved hjælp af

afventende træk kan tvinges til at spille d5xc4 i et øjeblik, hvor Lf1 endnu står på sin plads.

Hvis sort nu med afventende træk forsøger at provokere Lf1-d3 for først derefter at spille d5xc4, opstår den egentlige tempokamp." **8... a6.**

Herom skriver Euwe: "Det er hensigten at spille d5xc4 efterfulgt af b7-b5, c6-c5 og Lc8-b7. **9. cxd5.**

Herom skriver Euwe: "Afbytningsmetoden, der i Dronningegambit kan anvendes på næsten ethvert tidspunkt, i almindelighed med chance for et meget beskedent, men langvarigt initiativ."

Derefter nævner han svaret 9... exd5 som det sædvanlige, men også at såvel 9... Sxd5 som **9... cxd5** "heller ikke ligefrem er dårlige (træk)".

Tempo-varianten i Ortodoks Dronningegambit + trækkene 8... a7-a6 9. c4xd5 c6xd5.

Da sort i partiet slå tilbage med c-bonden, er det Euwes kommentar til dette, som interesserer os: "Hvis hvid nu tillader 10... b5, er hans chance for åbningsfordel lig nul. 10. a4 er derfor nødvendigt, hvorefter hvid står noget bedre."

Parti nr. 3: Dronningegambit

Pokalturnering om Københavns mesterskabet for blinde 1949-50, 3. runde, den 12. december 1949.

Hvid Knud Klausen, Blindes Skakklub

Sort Erling Vissing Andersen, Blindes Skakklub

1. d4 d5 2. c4 e6 3. Sc3 Sf6 4. Lg5 Le7 5. Sf3 c6 6. cxd5?!

Da sort endnu ikke har spillet Sb8-d7 og derfor både kan få Sb8 til sit mere naturlige felt c6 med større

aktivitet til følge, og få bedre plads til Lc8, må denne afbytning betragtes som forhastet.

6... cxd5 Som vi så i Tempo-varianten er også exd5 godt, endda her endnu bedre, da sort ikke har nogen springer på d7, hvorfor Lc8 kan komme til f5 og dermed få luft under vingerne.

7. e3 0-0 8. Ld3 Sc6 9. a3 Te8 10. 0-0 a6 11. Dc2 h6 12. Lxf6 Lxf6 13. Tfd1 b5? I Euwes behandling af Tempovarianten så vi, at b7-b5 var en god plan for sort, som hvid måtte imødegå med a2-a4, og jeg har lige argumenteret for, at sorts springer står bedre på c6 end på d7. Sort har her fået lejlighed til at spille begge de attraktive træk!

Hvad er der da galt? At det friske bondefremstød lader Sc6 stå udækket på den åbne c-linje! Ens træk må harmonere!

Stillingen efter 13... b7-b5?

14. Sxb5! axb5 15. Dxc6 Ld7 16. Dc2 Ta7?! 17. Tac1 e5?! I desperation håber sort på en gaffel med e5-e4, men resultatet bliver en svag isoleret bonde på d5.

18. dxe5 Lxe5 19. Sxe5 Txe5 20. Dc5! Hvis ikke man var klar over det dengang, så skulle tiden i hvert fald siden vise, at Klaus især havde sin styrke i denne slags ret forenklede stillinger. Ikke alene trykker dronningen nu både på b5 og d5, men den forsværer tillige bonden e3, hvilket tillader et snarligt f2-f4, der jager sorts centrale tårn væk fra dækningen af bonden på d5.

20... Tb7 21. f4!? **Te8 22. Dxd5 Db6!?** Trykker godt på den nye svaghed i hvids stilling, efternøleren på e3.

23. Dc5! Txe3 24. Dxb6 Txb6 25. Lh7+ Med denne afviklingsfinte spiller hvid sin trumf for tidligt ud

25... Kxh7 26. Txd7 Tf6 27. Td4 Te2 28. Tb4 g5!?

Stillingen efter 28... g7-g5!?

29. Tf1! Endelig ikke 29. fxg5? Tff2 og med begge sine tårne på 2. række har sort kompensation for bonden: 30. Tg4 h5 og videre 31. Tg3 Txb2 eller 31. Tf1 Txf1 32. Kxf1 Txb2.

29... gxf4 30. Txf4 Te1+? Det bliver katastrofalt for sort, at han opgiver at have sit tårn på 2. række, hvilket var hans kompensation for den manglende bonde.

31. Kf2 Tfe6? 32. Txf7+ Kg6 33. Tf3!

Giver kongen et flugtfelt på g3.

33... T6e5 34. Kg3 opgivet?! Normalt er et dobbelt tårnslutspil med kun en bonde mere svært at vinde, men med to mere turde det dog være et spørgsmål om teknik. Alligevel synes det for tidligt at opgive en sådan stilling. **1 – 0.**

Parti nr. 4: Dronningegambit (Tarrasch-forsvaret)

Dansk Arbejder Skak Forbunds påskestævne i Aarhus den 3. april 1953, 2. klasse. Oprindelig kilde: ARBEJDER-SKAK, oktober 1953, side 118, uden kommentarer. Her med kommentarerne af Kaare Vissing Andersen i BULLETIN for "Blindes Skakklubs 75-års jubilæumsturnering & Erling Vissing Andersens 100-års fødselsdagsturnering, foråret 2023", nr. 7, 23. maj – *let ændret udgave*.

Hvid G. Halsson, Gentofte

Sort Knud Klausen, Blindes Skakklub

1.d4 d5 2. c4 e6 3. Sc3 Sf6 4. e3?! For passivt. Hvids dronningeløber skal ud og virke, før han spiller e2-e3. Mere almindeligt og naturligt var derfor 4. Lf4 eller 4. Lg5 inden bondetrækket. Nu kan Klaus gribe initiativet.

4... c5!? 5. Sf3 Sbd7!?! Her spiller sort også for passivt. Springerens naturlige felt er c6, hvorfra den har indflydelse på det vigtige felt d4, ligesom den ved at lade feltet d7 være frit levner mere plads til sorts øvrige officerer. Med 5... Sc6 ville der være fremkommet en symmetrisk stilling, som Max Euwe i sit åbningsværk fra 1940'erne kalder "Den normale Variant" i Tarrasch-forsvaret. Teksttrækket rummer dog en potentiel pointe, som modstanderen lader komme til fuld udfoldelse!

Stillingen efter 5... Sb8-d7!?! – et lidt svagt træk eller en TN = teoretisk nyhed?

6. Ld3 dxc4 7. Lxc4 Le7 8. 0-0 0-0 9. Dc2 b6 10. Ld3 Da trykket mod h7 er en illusion, var det bedre at besætte d-linjen med et tårn.

10... h6 11. e4? Hvid lader sig lokke til dette fremstød, som slipper en gardering af bonden på d4, hvilket han

mener at kunne tillade sig, fordi sorts dronningespringer ikke står på c6 og trykker på d4, men i stedet for åbenbart noget klodset og passivt på d7, hvor den oven i købet står i vejen for dronningens tryk mod d4. Hvid undervurderer derfor med sit fremstød e3-e4 sorts skjulte kræfter på d-linjen.

11... cxd4! Hvad skal hvid mon spille på det?

Stillingen efter 11... c5xd4!

12. Sxd4? En bommert, der blamerer officererne på d-linjen, men hvid havde det allerede svært. Hvis den truede springer viger fra c3, hævder sort sin merbonde, endda i form af en garderet fribonde, f.eks. 12. Se2 e5 osv. Og går han ind i en afviklingskombination med 12. e5 sker der 12... dxc3 13. exf6 Lxf6 14. bxc3 Lb7, hvormed sort fører med en bonde og via c-linjen kan øge trykket på den svage bonde på c3. Begge de her nævnte varianter er dog ikke så katastrofale for hvid, som den der indledes med teksttrækket.

12... Se5! Dermed truer dronningen Sd4 direkte og Ld3 indirekte. Hvis kun sorts Dd8 og Se5 deltog i angrebet på de hvide officerer i d-linjen, kunne hvid klare den.

Hans ulykke er, at sort kan forstærke angrebet med Le7-c5 og frem for alt e6-e5.

13. Sde2 Opgiver modløst en officer, men på 13. Sce2 vinder sort med 13... Sxd3 14. Dxd3 e5! idet springeren på d4 ikke kan gå, da dronningen på d3 er ugarderet.

13... Dxd3 14. Dxd3 Sxd3 Dermed fører sort med en løber. Det fremskynder naturligvis den endelige sejr, at hvid bliver mere og mere konfus. Det havde tjent hans eftermæle bedre, at han havde opgivet her.

15. f3? Lc5+ 16. Kh1 Sf2+ 17. Txf2?

Giver en kvalitet, men 17. Kg1 Sxe4+ var heller ikke sjovt at se på. Og det er resten af partiet heller ikke!

17... Lxf2 18. g4 Lc5 19. a3 La6 20. b4 Lxe2 21. Sxe2 Ld6 22. f4? Sxe4 23. Kg2 Le7 24. Kf3 Sf6 25. Lb2 Tfd8 26. Sd4 Tac8 27. h3 Sd5 28. Ke4 Lf6 29. Td1 Sc3+ 30. Lxc3 Txc3 31. Td3? Txd3 32. Kxd3 Txd4+ 33. Opgivet. 0 – 1.

Slutstillingen

Parti nr. 5: Nimzoindisk

Dansk Arbejder Skak Forbunds Påskestævne i Aabenraa, 1. klasse, den 4. april 1958. Kommenteret af **Henry Pedersen** i ARBEJDER-SKAK, maj 1958, side 329.

Hvid Knud Klausen, Blindes Skakklub

Sort Carl Petersen, A. S. 1904

1.d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. e3 d5 5. Ld3 0-0 6. Sf3 Sbd7 Naturligere og bedre er 6... c5 fulgt af Sc6.

7. 0-0 c6 8. e4 Dette fremstød sætter liv i spillet, men er næppe korrekt og burde forberedes med 9. Dc2.

8... Lxc3 9. e5 Se4 Her var 9... Lb4 det rigtige. Hvid må da fortsætte med 10. exf6 Sxf6 (ikke 10... Dxf6? 11. Lg5 og dronningen er tabt) 11. Lg5 Le7, og det er tvivlsomt, om hvid har tilstrækkelig fordel (*KVA: han mener vel compensation*) for den ofrede bonde.

Stillingen efter 9... Sf6-e4.

10. bxc3 f5 11. Dc2 c5 At foretrække var 11... b6 truende 12... La6, og når sort derefter får spillet Tc8, er hans stilling tilfredsstillende.

12. Le3 Dc7 13. Sd2!?

Stillingen efter 13. Sf3-d2!?

13... f4 Sort vinder en officer for to bønder, men udsættes for et stærkt angreb, så det var nok klogere at renoncere på den materielle gevinst og i stedet sørge for at nå til fuld udvikling, så derfor var 13... b6 fulgt af Lb7 eller La6 bedre.

14. Sxe4 dxe4 15. Lxe4 fxe3 16. Lxh7+ Kh8 Heller ikke 16... Kf7 kan redde situationen, idet der følger 17. Dg6+ Ke7 18. Dxc7+ Tf7 19. Dg5+ Kf8 20. fxe3, og hvid vinder.

*

17. fxe3 b6? Netop nu er b6 en fejl. Det eneste mulige var 17... Dd8 og så derefter eventuelt b6.

Stillingen efter 17... b7-b6?

18. De4! Lb7 19. Dh4 opgivet. Den truende mat kan ikke afværges. **1 – 0.**

KVA: 1. klasse var stævnets næsthøjeste, som talte 18 deltagere, deraf gode folk som Børge Sunne, der scorede 1. præmien, samt Poul E. Hansen og Jørgen Carstensen. Knud Klausen blev med 3½ point af syv en flot nr. 9-10 i det stærke selskab, mens Carl Petersen blev nr. 15-18 med 2 point.

Vidste du at:

- [Botvinnik](#) havde følgende udtagelse om [Karpov](#):
 - Drengen har ingen anelse om skak, og der er overhovedet ingen fremtid for ham i denne profession
- på trods af manglende tillid fra [Botvinnik](#), hjalp det hjemme arbejde, som netop [Botvinnik](#) tildelte [Karpov](#)
- at [1963](#) er året, hvor [DR](#) programmet [P3 går i luften](#) for første gang
- at [1963](#) er året, hvor amerikanske [arkæologer](#) finder spor af [virkninger](#) i [Nordamerika](#) fra ca. 500 år før [Columbus](#)

Parti nr. 6: Spansk (Den åbne Variant)

Spillet i Korrespondance-holdturneringen ved 26. bræt 1962-63. Kommenteret af **Alfred Kristensen** i ARBEJDER-SKAK, september 1963.

Hvid Knud Klausen, Blindes Skakklub

Sort Kristian Møller, Tårnet, Randers

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0-0 Sxe4

Stillingen efter 9... Lf8-c5.

Den åbne variant i Spansk anvendes sjældent, men uden grund for der findes ingen variant, der kan sikre hvid nogen fordel. KVA: "Den åbne Variant" i Spansk, som nu ikke spilles så sjældent endda, er indgående analyseret af to danskere: Af Bent Larsen i hæftet "Hvad skal sort spille? – Den åbne variant i spansk", Skakhus-Forlaget 1966, 74 sider. Og af Allan Jensen (stormester i K-skak og medlem af Frederiksberg Skakforening) i SKAKBLADET oktober-december 1972, nr. 10, side 254-257, nr. 11, side 278-280 og nr. 12, side 315-316.

6. d4 b5 7. Lb3 d5 8. dxe5 Le6 9. c3 Lc5 Det sædvanlige sorte træk er her 9... Le7, der giver lige spil. Hvid spiller på at blokere feltet d4 og at angribe med f-bonden. Sort må have sin c-bonde frem for at udnytte bondemajoriteten på dronningefløjen, samt eventuelt åbne f-linjen. Partitrækket 9... Lc5 er ret ualmindeligt, men det er ganske udmærket – sandsynligvis lige så godt som 9... Le7.

10. Sbd2 Også 10. Dd3 kommer i betragtning.

10... 0-0 11. Lc2 Sxd2 Den anden gode mulighed er 11... f5.

12. Dxd2 f5 13. exf6 e. p. Txf6 14. Sd4 Sxd4 15. cxd4 Le7 16. De2 Lf7 17. Le3 Dd7 18. Lg5 Te6 19. Dg4 Lxg5 20. Dxg5 Dd6 Kampen har stået for og imod fremstødet med den sorte c-bonde. Nu kan Sort få sin vilje, men han er ikke opmærksom nok på faren ved en isoleret blokeret bonde.

Stillingen efter 20... Dd7-d6.

21. Dd2 c5 22. dxc5 Dxc5 23. Tac1 Dd6 24. Lb3 Th6 25. h3 d4 26. Lxf7+ Kxf7 27. Dd3 Tb8 28. Df5+ Kg8 29.

Tc8+ Txc8 30. Dxc8+ Df8 Det er for farligt for Sort at spille 30... Kf7 på grund af 31. Tc1! osv. og han må derfor i slutspil med den isolerede bonde.

31. Dxf8+ Kxf8 32. f4! Den hurtigste vej til at få kongen i spil.

Stillingen efter 32. f2-f4!

32... Ke7 33. Kf2 Te6? En fejl. Med den isolerede d-bonde må sort for enhver pris undgå tårnafbytnig.

Parti nr. 7: Siciliansk (à la Larsens åbning)

Turnering? Spillet den 11. juni 1963.

Hvid Herluf Nedergaard, Olympia

Sort Knud Klausen, Blindes Skakklub

1.e4 c5 2. Sf3 d6 3. b3 Dette træk bryder med den gængse måde at spille Siciliansk på – meget forfriskende! Var den samme stilling opstået, men med b2-b3 i første træk, havde man kaldt den Larsens åbning.

3... Sf6 4. d3 Sc6 5. Le2 e6 6. 0-0 Le7 7. Lb2 0-0 8. Sbd2 d5

Indtil dette fremstød har begge spillere udviklet sig stille og roligt – stort set uden at tage hensyn til modpartens træk, men nu mener Klaus, at de skal hilse på hinanden.

9. exd5 Sxd5 10. Se4 b6 11. Dd2 Sf6 12. Sg3 Lb7 13. Tfe1 Sd4 14. Sxd4 cxd4 15. Df4 Sd5!

Et godt aktivt træk med en sød lille fælde, da bonderovet 16. Dxd4? om endda truer mat på g7 straffes med 16... Lf6, og løberen på b2 går tabt.

Stillingen efter 15... Sf6-d5!

16. Dc1 Endelig ikke 16. Dd2? hvorpå sort vinder en kvalitet med 16... Lb4!

16... Lb4 17. Tf1 Lc3 18. Lf3 Dc7 19. a4 Tac8 20. Se2 Sb4 21. Sxc3 Begyndelsen på en kortvarig kompliceret slagudveksling.

Stillingen efter 21. Se2xc3.

21... Lxf3 Eller 21... dxc3, hvorpå hvid har valget mellem 22. Lxc3?! Dxc3 23. Lxb7 Tc7 24. Lf3 Dxc2 25. Dxc2 Txc2 med fordel for sort, og 22. La3!? a5 (Ikke 22... Lxf3?! 23. Lxb4, Lxg2 24. Lxf8 Lxf1 25. Lxg7 med

hvid fordel) 23. Lxb7 Dxb7 24. Df4 med stort set lige spil.

22. Sb5 Dxc2 23. Sxd4 Hvid kan også vælge at snuppe løberen med 23. gxf3, hvor sort dog efter 23... Dxd3 24. Dd1 Dg6+ 25. Kh1 e5 med to bønder, dominerende i centrum, og en ødelagt hvid kongestilling har kompensation derfor.

23... Dxc1 24. Lxc1 Ld5 Den truede løber retirerer med et tryk på bonden på b3.

25. La3 a5 26. Lxb4 axb4 Ganske vist har sort en isoleret dobbeltbonde, men da tårne generelt arbejder bedre sammen med en løber end med en springer, især når der er bønder på begge sider af brættet, og han dertil besidder den åbne c-linje, står han bedst – især her hvor løberen står centralt og sikkert i modsætning til springeren, der kan jages væk fra d4 med e6-e5, eventuelt forberedt med f7-f6, så den ikke mere dækker b3.

Stillingen efter 26... a5xb4.

27. a5! bxa5 28. Txa5 Tc3 29. Tb5! Lxb3 30. Txb4 Ld5 Med sin aktion har hvid fået fjernet alle bønderne på D-fløjen, hvormed spillet stort set kun kommer til at foregå på K-fløjen. Dermed har springeren vundet ind i styrke på løberen, og der tegner sig en remis i solnedgangen.

31. Td1 Tfc8 Truer 32... Txd3!

32. h3 h6 33. Se2 Tb3 34. Txb3 Lxb3 35. Td2 Tc2 36. Txc2 Lxc2 Denne ret enkle stilling rummer, så vidt jeg kan se, i virkeligheden et vanskeligt slutspil – i hvert fald for den, der forsøger at vinde.

37. d4 Kf8 38. Kf1 Ke7 39. Sc3 Ld3+ 40. Ke1 Kd6 41. f4 f5 42. h4 Kc6 43. Kf2 h5 44. Ke3 Lc4 45. g3 Ld5!?

En lille lokkebal!

Stillingen efter 45... Lc4-d5!?

46. Kd3 Endelig ikke 46. Sxd5? exd5! og sort vinder bondeslutspillet. Læg mærke til, at han i tilfælde af en gensidig træktvangsstilling efter det, der skal ske på D-fløjen, har trækket g7-g6 at gøre godt med, mens hvid ikke har et tilsvarende "ekstra træk". Sort vinder dog uden at gøre brug af denne luksus efter 47. Kd3 Kb5 48. Kc3 Ka4 49. Kc2 Kb4 50. Kd3 Kb3 51. Kd2 Kc4 52. Ke3 Kc3, og hvid må opgive bonden på d4 og dermed partiet. Morale: Det er langt fra alle afbytninger, der bringer én tættere på remisen!

46... Kb6 Den tålmodige fisker lader krogen blive i vandet.

47. Sa4+ Men fisken bider stadigvæk ikke på ormen på d5.

47... Kb5 48. Sc5 Kb4 49. Sa6+ Kb5 50. Sc7+ Kc6 Ormen spræller stadig dragende på d5.

51. Se8 g6

Med sin springermanøvre har hvid fravristet sort sit fremtidige "ekstra træk" i en eventuel træktvangsduel.

52. Kc3 Her kunne hvid have forsøgt 52. Sf6!? – og, hvis sort ikke svarede med 52... Kd6, fortsætte med 53. Sh7, hvorefter han med 54. Sf8 ville vinde bonden på g6.

52... Kd7 53. Sf6+ Kd6! Dette viser, at Klaus var sig den just nævnte fælde bevidst!

54. Kb4 La2 55. Kb5 Ke7 56. Sh7 Ld5 57. Kc5 Le4 58. Remis.

Slutstilling

De to kombattanter har begge søgt gevinsten til det senest rimelige tidspunkt. $\frac{1}{2} - \frac{1}{2}$

Det næste parti var det eneste i dansk blindeskaks arkiv af de tre opgør mellem Herluf Nedergaard og Knud Klausen, som jeg i 1965 skrev ned efter diktat hjemme hos Klaus, hvilket skyldes, at kun dette ene blev offentliggjort.

Parti nr. 8: Dronningegambit

Dansk Arbejder Skak Forbunds københavnske holdturnering den 3. december 1963. Kommenteret af **Alfred Kristensen** i BRAILLE-SKAK, februar 1964. Inden jeg blev klar over dette, havde jeg selv sat noter til partiet – nogle få af disse bringes sekundært i kursiv.

Hvid Knud Klausen, Blindes Skakklub

Sort Herluf Nedergaard, Olympia

1. d4 d5 2. c4 e6 3. Sc3 Sf6 4. Lg5 Le7 5. Sf3 0-0 6. e3 b6 7... Lb7 8. Ld3 Også her var 8. cxd5 godt.

Den pinligt korrekte fortsættelse i ortodoks Dronningegambit er 6... Sbd7 7. Tc1 c6 8. Ld3 dxc4 9. Lxc4 Sd5 10. Lxe7 Dxe7 11. 0-0 Sxc3 11. Txc3 e5 osv. der skulle give sort absolut udligning. Partitrækket 6... b6 er forældet og sjældent spillet, da hvid med 7. cxd5 exd5 lukker for sorts dronningeløber (KVA: på diagonalen a8-h1) og får stærkt spil i c-linjen.

7. Tc1 KVA: Det kan undre, at Alfred Kristensen ikke her nævner en mulighed for hvid, som Euwe gør en del ud af i bind 1, side 13: 7. Lxf6 Lxf6 8. cxd5 exd5 9. Ld3 Lb7 10. h4!? med chancerigt angreb, som den hollandske eksverdensmester og teoretiker belyser med en række eksempler, som det her vil føre for vidt at komme ind på.

8... dxc4 9. Lxc4 Sbd7 10. 0-0 Tc8 I dette øjeblik burde sort forsøge c7-c5.

11. De2 Sb8?! En tung beslutning og et kunstlet træk. Nu er c7-c5 meget betænkeligt, da hvid er klar til Tf1-d1. Der er "huller" på a6 og b5, som sort vil lukke, men en helt defensiv (KVA: stilling) forslår ikke.

Stillingen efter 11... Sd7-b8?!

12. Tfd1 c6 13. e4 a6 14. d5!? Hvid blæser til åben kamp, men den kølige forberedelse med Sf3-e5 og f2-f4 osv. var nok endnu stærkere.

14... cxd5 15. exd5 Sxd5! Sort bider bravt fra sig!

Stillingen efter 15... Sf6xd5!

hvormed sort lægger op til en afviklingskombination i den åbne midte af brættet, der på nær sorts bonde på e6 er blottet for bønder på c-, d- og e-linjen. (KVA)

16. Lxe7 Sxc3! Vil sort med denne frække afbytning få det sidste ord og holde balancen?

17. Txc3 Dxe7 18. Se5 Hvid har terrænfordel, og trods merbonden har sort svært ved at frigøre sig.

18... Tfd8 19. Txd8+ Txd8 20. Te3! Et lumskt og underfuldt træk, hvis hensigter sort ikke ser.

20... b5? Med 20... Ld5! kunne sort have udlignet.

Stillingen efter 20... b6-b5?

21. Sxf7!! Kxf7? Efter lynnedslaget ser sort slet ikke, at det relativt bedste var 21... bxc4 22. Sxd8 Dxd8 23. Txe6, selv om hvid får materiale og spil nok til at kunne vinde.

Der var dog trods alt visse sorte modchancer. *KVA: Min analyse, som havde de samme træk til og med 23. Txe6, var lidt mere specifik, idet jeg efter 23. Txe6 skrev: "... hvid truer 24. Te8+, men både paraden 23... Kf8 og 23... Kf7 24. Dxc4 Ld5! (eller 24... Dd1+ 25. Te1+ (en krydsskak!) 25... Dd5! (endda med den potentielle trussel 26... Dxc2#)) synes at redde sort.*

Det materielle facit efter den sidste variant er da, at hvid har tårn og to bønder for to lette officerer, hvilket stort set går lige op. Der mangler dog hertil en analyse af den faktiske stilling. Efter teksttrækket afgør Klaus partiet i ét hug.

22. Txe6! opgivet. *KVA: Den truende dobbeltskak T(x)e7++ er knusende. På f.eks. 22... Dc5 kan der således ske 23. Te7++ Kf8 24. Tf7+ Kg8 25. Td7+! Dxc4 (25... bxc4? 25. De6+ og mat i højst to træk) 26. Txd8+ Kf7, og hvid kan enten gå efter at sætte mat eller spille det prosaiske 27. Dxc4 bxc4 28. Txb8 med et let vundet slutspil med tårn mod løber. Eller (efter 23. Te7++) 23... Kg6 24. De6+ Kg5 25. Txg7+ eller 24... Kh5 25. Le2+ – i begge tilfælde med snarlig mat. 1 – 0.*

Parti nr. 9: Spansk

Spillet i den 2. Korrespondance-holdturnering, gruppe 1, 1963-64. Kommenteret af **Alfred Kristensen** i ARBEJDER-SKAK, juli 1964, side 249.

Hvid Knud Klausen, Danmarks Blindeskak

Sort Bent Svendsen, Tårnet, Ballerup

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0-0 Le7 6. Te1 b5 7. Lb3 d6 8. c3 0-0 9. h3 Sa5 10. Lc2 c5 11. d4 Dc7

Åbningen er spillet klart og regelret i den spanske hovedvariant.

Stillingen efter 11... Dd8-c7.

12. Sbd2 Ld7 Man anser det for bedre, at sort spiller 12... cxd4 for at hindre en total aflukning af dronningefløjen. Efter 12... cxd4 13. cxd4 Sc6 14. d5 Sb4 15. Lb1 a5 har Sort et ganske godt spil. Han fører springeren over a6 til c5 og vil på dronningefløjen få et initiativ, der opvejer hvids chancer på den modsatte fløj. Den af sort valgte fortsættelse 12... Ld7 osv. er mere passiv og lader hvid få en tydelig overvægt i centrum.

13. Sf1 Tfe8 14. dxe5 Klausen har en tilbøjelighed til ved afbytning at skabe klare situationer i centrum.

14... dxe5 15. Lg5 Sc4 16. b3 Sb6 17. Se3 Hvid spiller på at sætte springeren fast på d5, støttet af bønder på c4 og e4. Den vil da dominere så meget, at sort må slå den, men dermed får hvid løberdiagonalen åbnet mod sorts kongefløj. Måske burde sort derfor her spille 17... c4 for at bekæmpe denne plan.

Stillingen efter 17. Sf1-e3.

17... Le6 18. De2 Tad8 19. c4 bxc4 20. bxc4 h6 21. Lh4 Lc8

Hvid har gennemført første del af sin plan, medens sort er tvivlrådig med hensyn til dronningeløberens placering.

22. Lg3 Ld6 23. Tab1 Lb7 24. Sd5! Sfxd5 25. exd5 f6? Da Sort ser løberdiagonalen åbne sig og erkender faren for sin kongefløj, må han være blevet nervøs, for hans træk svækker endnu mere, så Hvid kan afslutte med et par kraftige træk. Eneste kampmulighed var 25... Sd7 for at ile til f8. Hvids b-linje vejer nemlig også tungt.

*Stillingen efter 25... f7-f6?***26. De4! Lc8 27. Dh7+ Kf8 28. Lg6! opgivet.**

Mod løberens spærretræk er der intet at stille op. Truslen 29. Dh8+ er afgørende. Et gedigent parti af teoretisk interesse.

*

Parti nr. 10: Siciliansk

Storkøbenhavns Arbejder Skakklubbers holdturnering 1964-65, 1. række, 1. bræt. Katrinedalsvej 22 den 20. oktober 1964.

Hvid Herluf Nedergaard, Olympia

Sort Knud Klausen, Blindes Skakklub

1.e4 c5 2. c4 Nedergaard fraviger den gængse teori i den fortærskede åbning Siciliansk. Trækket er ikke helt uden mening, idet bonden på c4 indgår som en hovedhjørnesten i den med rette yndede Marockzy-opstilling.

2... Sc6 3. g3 Sf6 4. Lg2 d6 5. Se2 Lg4 6. f3!? Ophæver bindingen og erklærer løberen på g4, sådan at forstå, at den nu enten (ved 6... Lh5) må opgive diagonalen h3-c8 og dermed en eventuel retræte til d7 eller (ved 6... Ld7) må opgive en såkaldt halvbinding af bonden på f3 og springeren på e2.

6... Lh5 7. Sbc3 Se5?! Fristende! Truer både med slag på f3 og med en ubehagelig skak på d3. Sort burde dog i stedet for at flytte denne springer for anden gang så tidligt i åbningen udvikle sine andre brikker. Naturligt var e7-e6 efterfulgt af Lf8-e7 og kort rokade, eventuelt h7-h6, hvis løberen på h5 skulle komme i fare.

Stillingen efter 7... Sc6-e5?!

8. Sf4! Hvad var nu det? Hvorfor rose dette træk med et udråbstegn? Det er jo også et træk med den samme officer for anden gang tidligt i åbningen. Ja, men skak er jo da heldigvis et undtagelsernes herlige spil. Trækket afværger begge de nævnte trusler, idet springeren på f4 garderer feltet d3, og ved at rømme e2 tillader den, at dronningen på d1 dækker f3. Måske er det, fordi teksttrækket er så smukt et forsvarstræk, at Klaus nu overser, at der også er tale om et giftigt angrebstræk!

8... e6 9. d3 Le7? Sort ser ikke faren og tillader dermed hvid at vinde i en stilling, hvor der endnu ikke er byttet nogen brik af! Noget af et særsyn!

Stillingen efter 9... Lf8-e7?

10. Sxh5 Sxh5 11. f4! opgivet. Stillet over for en yderst instruktiv dobbelttrussel, som koster en af de to springere, var det naturligt, at Klaus opgav.

Hugget f3-f4 ville have været et fremragende eksempel på en dobbelttrussel i Yuri Averbakhs mesterværk "Chess Tactics for Advanced Players", Berlin 1984 – den bedste og mest udbytterige skakbog jeg nogensinde har læst.

Med 11. f3-f4 truer bonden springeren på e5 og åbner diagonalen d1-h5, så dronningen kan slå den anden. Sort kan ikke redde dem begge.

I 1984 vandt Nedergaard klubmesterskabet i den stærke Brønshøj Skakforening med 9 point af 10 mulige (8+ og 2=). Jeg deltog ikke selv, men bragte en artikel i BSF's klubblad, nr. 7, juli 1984, med fire af hans bedste sejre med titlen "Officersfangeren Herluf Nedergaard".

Da havde jeg glemt alt om det her bragte parti – så det har været et kært gensyn at støde på det igen. **1 – 0.**

Når jeg i eftersommeren 1965 hjemme hos Klaus i Herlev nedskrev de tre partier, som han havde spillet mod Herluf Nedergaard, skyldtes det, at Nedergaard og jeg havde delt 1.-2. pladsen i kampen om Brønshøjmesterskabet og nu var i færd med en omkamp om titlen.

Jeg erindrer ikke, om de to første partier – som begge blev korte remiser den 23. juni 1965, altså samme dag – før eller efter mine besøg hos Klaus, men jeg husker tydeligt, at det tredje og afgørende parti først blev spillet inde i det nye år, nærmere bestemt den 26. januar 1966, hvor det – takket være en formodentlig træt Herluf Nedergaard – lykkedes mig at vinde det følgende ellers tabte bondeslutspil.

Hvid: Herluf Nedergaard, Olympia –

Sort: Kaare Vissing Andersen, Brønshøj Arbejder Skakklub.

Omkampen om Brønshøjmesterskabet 1965,
3. matchparti, spillet den 26. januar 1966.

Her havde jeg affundet mig med nederlaget, da tidnøden var overstået, og Nedergaard sikkert lige som jeg selv snart ville finde den smukke gevinst 42. Ke5! b3 43. Ke6 b2 44. c7+ Kc8 45. Ke7 b1(D) 46. d7+ Kxc7 47. d8(D)+ Kc6 48. Dd6+ Kb5 49. Db8+, og dronningen på b1 falder – og hvor det altså ikke har nyttet sort at få en ny dronning to træk før hvid.

Imidlertid valgte hvid at gå efter den sorte fribonde på D-fløjen.

42. Kc4?! Nu var det bare om at skynde sig på den anden fløj.

42... f4 43. Kxb4 g4 44. Kc3 h5 45. Kd3 h4 46. Ke4??
Endnu havde hvid kunnet vinde: 46. Ke2! efterfulgt af h2-h3.

46... f3 47. gxf3?? Efter 47. Ke3 fxg2 48. Kf2 h3 er spillet remis. Nu vinder sort.

47... g3 48. hxg3 h3! Den hvide bonde på f3 står i vejen for sin egen konge.

49. f4 h2 50. Ke5 h1(D) 51. c7+ Den berømte hævnskak!

51... Kd7 52. Opgivet. 0 – 1.

Slutstilling

Det er vel ikke så sært, at jeg kaldte artiklen, hvor jeg bragte dette slutspil for "Sådan kan man også blive Brønshøjmaster" (Programmet for 25-årsjubilæumsturneringen i 1970 "Brønshøj-Mesterskab 1946-1970"). Lad mig hertil nævne, at jeg dengang også var medlem af Frederiksberg Skakforening, ligesom de tre hæderkronede medlemmer, som også har vundet titlen, Palle Ravn (1947), Jørgen Haagen Hansen (1948) og Bjørn Brinck-Claussen (1964).

I øvrigt skulle Herluf Nedergaard få revanche en snes år efter, mere præcist i foråret 1986, hvor jeg dog alligevel vandt klubmesterskabet i Brønshøj Skakforening med $7\frac{1}{2}$ af 10 (6+, 3=, 1-) – han blev nr. 3-4 med 6 point. For sine dyster mod Knud Klausen og mig, og fordi han alle dage har været en gemytlig fyr, turde det være på sin plads at portrættere ham her.

Herluf Nedergaard var fra midten af 1950'erne og en snes år derefter en meget stærk spiller, blandt andet som medlem af den nu forgangne skakklub Olympia i Nord-Vest-kvarteret.

Klubben havde i slutningen af 1950'erne to meget stærke medlemmer, Henry Andersen, som delte 1.-3. præmien i A. S. 1904's 50-års jubilæumsturnering i 1954 med Jens Enevoldsen og Bent Larsen, som han slog, og som senere på året vandt sit første DM, og så den ganske unge Bjørn Brinck-Claussen, som snart gik i Frederiksberg Skakforening, som kom til at danne grundlag for hans strålende skakkarriere.

Der herskede dengang et godt og frugtbart miljø i Olympia, som fik stor betydning for Nedergaard, som eksempelvis blev Brønshøjmaster i både 1963 og 1967. Siden blev han medlem af den meget stærke Brønshøj Skakforening, hvor han som nævnt blev en suveræn klubmester i 1984.

Det var usædvanligt flot af Klaus at kunne spille lige op mod ham i deres tre opgør (1+, 1=, 1-).

Desværre ved jeg intet om, hvordan det er gået Nedergaard efter årtusindskiftet!? Men jeg hører gerne derom!

Et brud

Klaus og jeg havde et så godt samarbejde hen mod efteråret 1965, at han inviterede mig til at være turneringsleder ved DM for de blinde og svagtseende i Hobro. Det var jeg mægtigt glad for, og forventningsfuldt stillede jeg efter "aftale" op på Hovedbanegården, men her så jeg hverken Klaus eller nogen anden blind skakspiller.

Skuffet tog jeg hjem igen. Skuffet har Klaus helt sikkert også været, for ingen af os kontaktede den anden bagefter – så der gik næsten tredive år, før vi tog samarbejdet op igen!?

Med mit kendskab til Knud Klausens akkuratelse og min egen evne til at misforstå aftaler, er jeg i dag helt overbevist om, at det må have været mig, der dengang havde fået noget galt i halsen – ærgerligt!

For derved missede jeg muligheden for at lære en masse herlige skakspillere nærmere at kende.

Først og fremmest den meget stærke skakspiller, flittige skribent og gemytlige personlighed Alfred Kristensen, som kunne have bibragt mig en masse inspiration både som skakspiller og menneske, men også Klaus og alle de andre herlige fyre, som dengang var ret unge.

Da jeg endelig blev tilknyttet dansk blindeskak i 1992, var Alfred Kristensen for længst død, og de andre var blevet en menneskealder ældre – og de er nu alle forsvundet pø om pø fra det jordiske skakbræt.

Aktive FS spillere: Udvalgte resultater

Erik Jarlnæs har sendt mig nogle resultater, samt jeg har fundet nogle resultater, hvor FS spillere har blandet sig i toppen. Hvis du synes, at dit resultat mangler, er det 100% redaktørens fejl:

Navn	Turnering	Resultat
Mikkel Hansen	Brønshøj mesterskabet 2024	1. plads i sin gruppe
Mikkel fik 8/9 i sin gruppe, samt en rating fremgang fra 1522 til 1743.		
Dmitry Ivashkin	Brønshøj mesterskabet 2024	Delt 2./3. plads i sin gruppe
Dmitry fik 6 af 9 - med kun 1 tab.		
Daryoush Yazdanya	Amager Skakforenings åbne klubturnering 2024	5. plads
Daryoush var seedet som nr. 26, men fik en flot 5. plads. 46 spillere i gruppen.		
Steen Nielsen	Amager Skakforenings åbne klubturnering 2024	10. plads
Steen var seedet som nr. 18, men fik en 10. plads		
August Jalving	Krongborg Chess Open 2024	1. plads
August fik en flot 1. plads i sin gruppe, samt en rating fremgang fra 1967 til 2010.		
Allan Astrup Jensen	Espergærde Skakklubs Forårsturnering 2024	Delt 1. plads
Du kan finde nogle af hans partier fra turneringen i dette nyhedsbrev.		
Simon Vydal	KSU's 2. dagturnering 2024:	Delt 1. plads
Seedningen sagde en 11. plads, men resultatet var en delt 1. plads., samt ratingfremgang fra 1214 til 1304.		
Erik Jarlnæs	KSU's 2. dagturnering 2024	Delt 2./3. plads
Erik var også dommer i turneringen, men fik alligevel en flot placering		
Niels Lauritsen	DM 2024	2. plads i G5-1
Niels var meget aktiv ved DM, idet han deltog i hele 2 grupper - dog ikke på samme tid		3. plads i G5-2

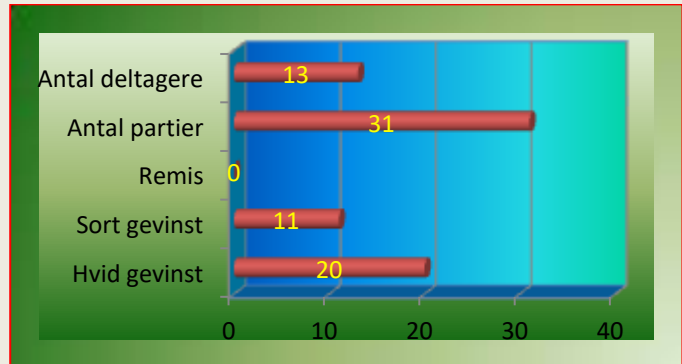
Frederiksberg forår 2024 hurtigturnering

Onsdagene den 17. og 24. april indbød FS til 1 [hurtigturnering](#). Turneringen bestod af 6 runder med betænkningstiden 25 minutter + 10 sekunder pr. træk.

Slutresultat, hvor der blev benyttet korrektion:

Statistik

1. Henning B. Sørensen, K41	5 / 6
2. Loui Malthe Halse	4 / 6
3. Dan H. Andersen	3 / 3
4. Andreas Aakersø, ikke medl.	3 / 6
5. Peter Køhler	3 / 6
Anker Müller	3 / 6
7. Emil Hesk Møller	3 / 6
8. Mads Heilmann, ikke medl.	2 / 6
9. Anfinn Niclasen	2 / 6

Rating højdespringer med 87 gode point: Loui Malthe Halse

FS forår 24 hurtigskak
Henning B. Sørensen, K41

[FS forår](#) 2. runde, forrest fra venstre side ser vi:

1. Simon Vyrdal -
Lauritz Haar Ziethen
2. Dmitrii Ivashkin -
Orla E. Jørgensen, Amager
3. Anfinn Niclassen - Tobias
Nykvist
4. Peter Stentebjerg-Andersen,
Skak for sjov -
Ahmad Siyar Qasimi (ikke ved
brættet)

Foto: Erik Jarlnæs

Parti: Verner Hansen, Espergærde - Allan Astrup Jensen

Allan har sendt mig følgende instruktive parti, som du naturligvis også skal have fornøjelsen af.

Turnering Espergærde forår gruppe 1

Dato 29. april 2024

Runde 3

Hvid Verner Hansen, Espergærde, ELO 1744

Sort Allan Astrup Jensen, FS, ELO 1806

Dette parti er fuld af fejl og unøjagtigheder for begge spilleres vedkommende, men det er alligevel interessant og lærerigt - i hvert fald for undertegnede.

1. e4 c5 2. Sc3 Sc6 3. f4 e6 4. Sf3 a6 5. d4 cxd4 6. Sxd4 Lb4!? {Alt for ambitiøst!} 7. Le3

7... d5?! (Det normale og bedste er: 7... Sf6)

8. e5 Sge7 9. Le2?

Jeg synes teksttrækket er for passivt - måske skal løberen til d3, som skete senere! 9. Sxc6=

9... Da5? (For aggressivt spil for at vinde en giftig bonde! Bedre er fx. 9... Sxd4=/+)

10.Sb3! Dc7 11. Ld3 Sa5 12. O-O Sxb3?

Bedre: 12... Sc4=/+

13. cxb3 Lxc3 14. bxc3 (Hvid var unødigt bange for forviklingerne efter: 14. Tc1! d4! 15. Lf2 Sd5 16. bxc3 dxc3 17. Be4+/=)

14... Dxc3 15. Tc1 Da5 16. Lc5! Ld7 17. Tf2

17... h5!? Hvad ellers? Sort står dårligt og har ikke fået rokeret!

18. a3? Jeg tror Hvid forsøger at friste den sorte dame med en bonde!

18... Sc6 19. Ta2?! Tempotab

19... Dd8! 20. b4= Stillingen er nu lige. **20... g5!?**

Sorts eneste chance er at sætte fut på kongefløjnen.

21. Rf2? (Det er damen, der skal dække f4-bonden. 21. Qf3+/=)

21... gxf4 22. De2 Dg5-/+ Nu begynder det at ligne et angreb!

23. Ld6 Sd4!?

Dette træk syntes jeg var så godt, men der var et bedre og afgørende træk, som jeg mærkeligt nok overså: 23... f3!! 24. Dd2 (24. Dxf3 Dxc1+ 25. Tf1 Dg5 26. Dxf7+ Kd8 27. Df6+ Dxf6 28. exf6 Le8 29. f7 Lxf7 30. Txf7 b5 31. Tc7 Tc8-/+)

24... Tg8 25. Dxc5 Txg5 26. Te1 fxc2 27.

Txc2 Txg2+ 28. Kxg2-+

De to merbønder burde sikre gevinst.

24. Db2 f3! Så kom trækket alligevel!

25. Te1 Df4?! (Unøjagtigt, bedre er: 25... Dh4 26. Lc5 (26. g3 Tg8 27. Lc5 Se2+ 28. Lxe2 fxe2 29. Dxe2 Dg4=/+)

26... Tg8 27. Te3=)

26. Dd2 Dg4 27. Lf1

27... Tg8+ (Sort har nu afgørende angreb, men endnu bedre havde været: 27... Tc8!? 28. Lc5 Sb3 29. De3 Sxc5 30. bxc5 d4 31. Dxf3 Dxf3 32. Txf3 Txc5-+)

28. Lc5 fxg2! 29. Le2 (Det koster kun en kvalitet at slå bonden!} 29. Lxg2 Sf3+ 30. Txf3 Dxf3+/-)

29... Sxe2+ 30. Texe2 Lb5 31. Te3 Dc4 32. Tee2

32... O-O-O?? (En kæmpe brøler, kongen bliver fortsat udsat, bedre er: 32... a5!-+)

33. Ld6 f5??

Bedre: 33... Dc6 34. Te1 f5 35. Dh6 De8 36. Tc1+ Lc4-+

34. Dh6! Jeg var i tabsfare, havde undervurderet styrken af dette træk, da der samtidig trues med at fange den sorte dame. Jeg havde brug for et tempo. Den eneste udvej var teksttrækket!

34... Th8! 35. Dxe6+ Ld7 36. Df6 Dc1+ 37. Kxg2 Thg8+ 38. Kf3 (Eller: 38. Kh3 Dxa3+ 39. Kh4 Tg4+ 40. Kxh5 Dh3+ 41. Dh4 Dxh4#)

38... Dh1+ 39. Ke3 De4+ 40. Kd2 Dd4+

Hvid opgav.

Der kunne følge: 41. Ke1 Tg1+ 42. Tf1 Da1+ 43. Kd2 Txf1 med tårngevinst og snarlig mat 0-1

Skakhuset, studiestræde 24 København

Skakhuset: 16. [august 1947](#) - [november 1998](#), hvorefter butikken går over til online salg.

[Skakhuset](#) i [Stuðiestrædet 24](#) i [København](#) var, som Kaare skriver, et skakmekka i mange år.

Butikken slog dørene op den 16. august [1947](#), med [Albert Neess](#) (13. nov [1900](#) - 27. feb [1983](#)) og fru Edith, som indehavere. Efter en stille start blev butikken hurtig et skakmekka i dansk skak.

I [1973](#) overtages Skakhuset af [Stellan Persson](#). Samme år introduceres [tårnuret](#) af netop Skakhuset. I [1978](#) ser vi de første elektroniske ure, og Skakhuset bliver hurtigt den førende virksomhed i [Skandinavien](#) inden for elektroniske ure.

[FS forår](#), siddende forrest fra venstre ser vi:

1. Jordy Ar Friis, Amager - Loui Malthe Halse
2. Allan Astrup Jensen - Sven Løntoft, Amager

Peter Køhler kigger på.

Du kan se de 4 bagerste længere fremme

Foto: Erik Jarinæs

Parti: Allan Astrup Jensen, 1792 - Jordy Fries, Amager, 1682

Turnering FS spil når du vil, 4. runde

Dato 8. maj 2024

Hvid Allan Astrup Jensen, 1792

Sort Jordy Fries, Amager, 1682

1. e4 Sf6 2. e5 Sd5 Aljechins Forsvar - en åbning, jeg selv har anvendt i de unge år, og desuden spillet med hvid og fået gode resultater bl.a. en flot gevinst mod Ole Jacobsen i DM i Esbjerg i 1972. Partiet med kommentarer findes i Skakbladet fra den gang.

3. d4 d6 4. Sf3 Lg4 Hovedvarianten. Jeg har dog nu glemt det meste af teorien! [Ole Jacobsen spillede: 4... g6 5. Lc4 c6 (Eller: 5... Sb6 6. Lb3 Lg7 7. Sbd2?! 0-0 8. h3? (8. c3) 8... dxe5 9. dxe5 Sa6 10. 0-0 Sc5-/+ som i Spasskij-Fischer, 13. matchparti, Reykjavik 1972.) 6. 0-0 Lg7 7. Sc3!+/= . Et skarpt udviklingstræk, som jeg fandt ved brædtet. Nu er der 18 partier med trækket i Megadatabase 2022.]

5. Le2 e6 6.h3!? Heldigvis havde jeg glemt teorien og spiller et tilsyneladende nyt træk, som jeg mærkeligt nok ikke bagefter kunne finde i Bagirovs bog på 217 sider fra 1979 om Aljechin Forsvaret. Men Megadatabase havde > 500 partier med trækket.

6. 0-0 er det normale, men hvorfor ikke først se, hvad sort gør med løberen?

6... Lh5 (Mest spillet, men bedre er nok det konsekvente: 6... Lxf3 7. Lxf3 Sc6= , selvom jeg

foretrækker løberparret i stillingen. 6...Bf5 kan måske også spilles?)

7. 0-0 Le7 8. Te1 0-0 9. c4 Sb6 10. exd6 cxd6 11. Sc3 Sc6?!

Bedre end dette naturlige udviklingstræk er 11... Lf6 12. Se4 Lxf3 13. Lxf3 Sc6 14. Sxf6+ (Bedre er nok: 14. d5!? Sd4 15. dxe6 fxe6 16. Lg4+/=) 14... Dxf6=

12. d5! Et typisk træk i denne åbning, 12.b3 er også godt.

12... Lxf3 13. Lxf3 Se5 I megadatabase er der 4 partier hertil! [Eller: 13... exd5?! 14. Lxd5 Sxd5 15. Sxd5+/- med fordel for hvid.] 14.dxe6 [Godt nok er: 14.b3; eller: 14. Lg4]

14... fxe6 15. Lxb7 [15. Lg4!? er måske endnu bedre?]

15... Tb8

16. La6?! [Dette træk havde jeg besluttet mig til på forhånd i beregningerne - min sædvanlige fejl!]

16... Sbxc4 17. Lxc4 Sxc4

Hvis jeg havde kigget ordentligt på alternativet, havde jeg nok valgt dette: 16. Le4! Sbxc4 17. b3 (17. f4 Sg6 18. Lxg6 hxg6 19. Txe6 Sxb2 20. Dd5! Kh7 21. Tb1 Tf5 22. Df3 Tb6 23. Kh1 Dc7 24. Txb2 Txb2 25. Lxb2 Lg5 26. g3 Dc4 27. De2 Dd4 28. Te4 Db6 29. fxg5 Tf2 30. Th4+ Kg8 31. De8+ Tf8 32. De6+ Tf7 33. Tf4 Db7+ 34. Sd5

Analyse efter 34. Sd5

18. Dg4! Dc8! 19. Dxe6+ Dxe6 20. Txe6+/= Stillingen er nu næsten lige; desværre har jeg forregnet mig, på trods at jeg havde mere tid end modstanderen.

20... Lf6 21. Te2 Sxb2 22. Sd5

Med to officerer mere (Vorobjev-Cherny, 2011.)

17... Sb6 18. Le3 Lf6 19. Tc1 d5 20. Tb1+/- Med klar fordel for hvid.]

22... Sd3 [22... Sc4 er muligvis bedre?; Derimod er:
22... Le5? 23. Se7+ Kh8 24. Sc6+/- dårligt.]

23. Sxf6+ Txf6 24. Le3 Nu har hvid igen fordel!

24... Sc5!? overraskede mig.

24... Tb7 var mere naturligt.

25. Tc1 Tb5!? **26. Lg5?** Taber et tempo! [26. Tec2]

26... Te6! **27. Le3 Kf7 28. Td2 a6!**

29. Td5 Se4 30. Td4 [30. Td3!?]

30... Sc5 31. Tdc4? [Meget bedre var: 31. a4 Tb7 32. Tf4+ Kg8 33. Lxc5 dxc5 34. Txc5+/-]

31... Te4 [31... Tb2!]

32. T4c3 Te5 33. Lf4 Td5 34. Lxd6 Txd6 35. Txc5

35... Tb2 36. Tc7+ Kf6 37. T1c6 Tbd2 38. a4 Td1+ 39. Kh2 T1d4 40. a5 h6+- Med afgørende fordel for hvid

41. Txd6+ Txd6 42. Tb7 g6 43. g4 Ke5 44. Kg3 Td5 45. Tb6 Td6 46. f4+! Kd5 47. Tb4? [47. Txd6+! Kxd6 48. Kf3 Kd5 49. h4 Kd6 50. Ke4 Ke6 51. Kd4 Kd6 52. f5+-]

47... Kc5 48. Te4? Td3+ 49. Kg2

49. Kh4 er bedre.

49... Kd6 50. f5? For tidligt, men sort var i tidnød!

50... Td2+ [50... gxf5 51. gxf5 Td5 52. Te6+ Holder nok remis.]

51. Kf3 gxf5 52. gxf5 Td3+ 53. Kg4 h5+ 54. Kh4?!

54. Kxh5 Txh3+ 55. Kg6 Tg3+ 56. Kf7 Tg5 57. Kf6 Tg8 58. Te6+-

54... Td5 55. f6? [55. Te6+ Kd7 56. Kg5 Txa5 57. h4 Td5 58. Te2 a5 59. Kg6 Td6+ 60. f6 a4 61. Te7+ Kc6 62. Kg7+-]

55... Tf5! 56. Tb4 Txa5?

56... Txf6 57. Tb6+ Ke7 58. Txf6 Kxf6 59. Kxh5 Kf5 60. h4 Kf6 61. Kg4 Kg6 62. h5+ Kh6 63. Kh4 Kh7 64. Kg5 Kg7 65. h6+ Kh7 66. Kh5 Kh8 67. Kg6 Kg8 68. Kf6 Kh7 69. Ke6 Kxh6 70. Kd6 Kg6 71. Kc6 Kf6 72. Kb6 Ke6 73. Kxa6 Kd6 74. Kb7+-;

56... Kd7 57. Tb7+ Kc8 58. Tg7 Kd8 59. Ta7 Txf6 60. Kxh5 Tf5+ 61. Kg6 Txa5 62. h4 Ta2 63. h5 Tg2+ Med remis.

57. Tf4! Tb5 58. f7 Et meget kompliceret parti med mange fejl fra begge sider! 1-0

Foto: Erik Jarlnæs

[FS forår](#), forrest fra venstre ser vi:

1. Mikkel Hansen - Richard Lija, Skørping
2. Steen Nielsen - Peter Køhler

Årets julequiz: Har du et godt spørgsmål?

De sidste mange år har vi haft en julequiz med 23 spørgsmål om skak, samt et enkelt jule spørgsmål, men jeg fornemmer jo 'svagt', at nogen synes den har været for svær.

Sidste år var hovedparten af spørgsmålene relateret til artikler igennem året, som du kunne læse enten

- i [nyhedsbrevet](#)
- i [skakbladet](#)
- på [skak.dk](#)

Quizen vil således også i år, hovedsagelig være med baggrund i artikler, som har været offentliggjort et af de 3 steder, eller spørgsmål relateret til FS.

Men jeg lytter naturligvis til indvendingerne og vil bestræbe mig på, at quizen bliver lidt nemmere, men hvis alle får 24 rigtige - har quizen naturligvis været for nem.

Hvis du har et spørgsmål, som du synes kunne været sjovt at få med, så send det gerne til mig på mail: bmedlem3@fsskak.dk.

Parti: Allan Astrup Jensen, 1806 - Thomas Find Kokfelt, Espergærde, 1809

Turnering Espergærde forår, 4. runde

Dato 13. maj 2024

Hvid Allan Astrup Jensen, 1806

Sort Thomas Find Kokfelt, Espergærde, 1809

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 Lg7 4. e4 0-0 5. Le3 d6 6. f3 c5!?

Jeg troede ikke dette træk kunne spilles uden forberedelse med 6... Sbd7. Min modstander kendte varianten og havde spillet den før med godt resultat; han kaldte den Mikenas-varianten.

7. dxc5 Hvis jeg havde været klog og havde haft modstanderens viden, ville jeg have spillet, hvad de fleste gør: 7. Sge2!

8. Dxd8 Txd8 9. Lxc5 Sc6 10. Td1

Med en merbonde drejede det sig om at komme hurtigt til slutspillet, men det er nok ikke det bedste træk. [10. Sd5!? Sxd5? (10... Sd7 11. Lxe7 Sxe7 12. Sxe7+ Kf8 13. Sd5 Lxb2 14. Tb1 Lg7=) 11. cxd5 Lxb2 12. Tb1 Ld4 13. dxc6 Lxc5 14. cxb7 Tb8 15. Tb5+/-]

Analyse efter 15. Tb5

10... Txd1+ 11. Kxd1 Sd7 12. Le3 [Andre mere almindelige muligheder er: 12. La3, hvor løberen dog står passivt.; Og: 12. Lf2 Giver løberen mulighed for at nå feltet h4 og true bonde e7 samt er ikke i slag af en hest på c4!]

12... Sde5 [Normalt indskydes af bytning på c3: 12... Lxc3 13. bxc3 Sde5 14. Kc2 Le6 15. c5 Lxa2 16. Se2 a5 17. Sd4 a4 18. Le2=/+ med bedre chancer for sort.]

13. Sd5!

En kæmpe hest! Hvid står nu en anelse bedre.

13... Ld7 et nyt træk! [Der findes partier med : 13... b6; og 13... Le6; 13... e6 for at jage springeren væk, lukker den hvidfelterede løber inde.]

14. Lg5!? Overraskende træk!

14... f6 [Eller 14... f5 15. Lxe7 Sxe7 16. Sxe7+ Kf7 17. Sd5 fxe4 18. fxe4 Sg4 19. Sh3 Lxb2 20. Le2=]

15. Lh4

15. Le3 f5 16. Kc2 fxe4 17. fxe4 Sg4=/+ Giver sort fordel.

15... g5 16. Le1 f5! 17. h4!

17... fxe4 18. hxg5!/+ = exf3 19. Sxf3 Lg4!? [19... Sxf3 20. gxf3 Tf8 21. Ld3 Havde jeg regnet med!]

20. Le2 Td8 [Eller: 20... Tf8 21. Sxe5 Lxe2+ 22. Kxe2 Lxe5 23. b3+/-]

21. Kc1!? [21. Sxe5 Lxe2+ 22. Kxe2 Lxe5 23. b3+/- var endnu bedre!]

21... Lxf3 22. gxf3 Sd4 23. Th2? [Bedre: 23. Lf1 Sdxf3 24. Sxe7+ Kf7 25. Lb4 Sxg5 26. Sf5+/-]

23... b5?

23... Sxe2+ 24. Txe2 e6 25. Sf6+ Lxf6 26. gxf6 Sd3+ 27. Kc2 Sxe1+ 28. Txe1 Kf7=

24. Lc3 Sexf3 25. Lxf3 Sxf3 26. Te2??? [26. Sxe7+ Kh8 (26... Kf8 27. Txh7 Lxc3 28. bxc3 Td7 29. Sg6+ Ke8 30. Txd7 Kxd7 31. cxb5+/-) 27. Th5+/-]

Analyse efter 27. Th5

26... Lxc3 27. Sxc3 Sxg5

Hvid har spillet slutspillet ringe.

Vi blev enige om remis. ½-½

Frederiksberg efterår 2024

Turnering	Koordineret turnering - Monrad
Betænkningstid	90 min + 30 sek pr. træk
Dag	4 runder 28. aug - 18. sep
indskud	50 kroner
Præmie	Vin & Chokolade
Krav tilmelding	FS efterår 2024
Deadline aften	Tilmelding på skak.dk, samt du skal blot møde op senest kl. 18:45 på spille aftenerne

Citat: Magnus Carlsen

Følgende citat er lånt fra Henrik Mortensens bog 'Skakspillerne sagde':

Jeg læste [Genna Sosonkos](#) bog, [The World Champions I knew](#). Jeg syntes godt om kapitlet om Tal. Jeg fik fornemmelsen af, at Tal kunne lide at læse under turneringerne, lejlighedsvis dyrke nogle andre spil og så var der selvfølgelig hans primære afslapningsform, nemlig druk og lynskak. Måske var det noget, jeg skulle til at gøre noget mere ud af under turneringerne.

Historie hjørnet, parti: Mikhail Tal - Bent Larsen 1965

I sidste udgave fik et af Bents tabspartier, men du skal naturligvis også have fornøjelsen af et af Bents gevinst partier fra match mod Mikhail Tal. Det er 1. parti, kommentarer er Bent Larsens, som er lånt fra [skakbladet nummer 9 1965](#).

Artiklen indledes med Bent Larsen ord.

Efter hjemkomsten har jeg utallige gange oplevet, at man siger 'til lykke' til mig Det kan jeg ikke lide! Jeg ved godt, at de fleste anså Tal for at være klar favorit, men det gjorde jeg skam ikke selv.

Trods mine meget svingende turneringsresultater - der i nogen grad skyldes manglen på stormestermotstandere herhjemme, det er for mig nædvendigt at betragte mange af de store turneringer som træningsturneringer - mener jeg at være en af de 6 - 7 spillere, der må tilskrives en chance for at VM i løbet af den næste halve snes år.

Jeg var så nær ved at vinde denne match, som man kan være uden at gøre det, og det ærgrer mig grusomt at skulle starte forfra i zoneturneringen næste år.

Men hvis jeg skal slutte af med et profeti: verdensmesteren i 1972 har et navn, der begynder med S, T eller L.

Nær ved og næsten

20. juli

Lodtrækning: Jeg skal starte med de hvide brikker.

21. Juli

To dages sygemelding fra Tal. Lidt betændelse i foden var blevet værre, da han spillede bordtennis i aftes. De lidt uklare regler siger, at hver spiller kan sende afbud med lægeattest tre gange.

23. juli

Så kom vi i gang.

Hvid	Bent Larsen
Sort	Mikhail Tal
Turnering	Kandidatturneringen - semifinale
Dato	23. Juli 1965
Åbning	Kongeindisk

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 Lg7 4. e4 O-O 5. Sf3 d6 6. Le2 e5

7.O-O Sc6 8. d5 Se7 9. Se1 Sd7 10. f3 f5 11. g4 h5?!

I 'Politiken' Kritiserer Jens Enevoldsen dette træk meget skarpt og spørger, om man kan spille sådan mod en stormester. Det bør dog anføres til Tals

undskyldning, at trækket de sidste fem år af teoretikerne har været anset for stærkt, i en stor artikel om hele denne variant i den russiske 'Shahmatnyj Bulletenj' forsynes trækket med et udråbstegn.

Formålet med trækket er at forhindre en hvid barrikadering af kongefløjen. Meget dårligt for sort er f.eks. 11... f4?, hvid spiller 12. h4 og kan derefter altid forhindre, at sort åbner en linie på kongefløjen. Tilbage bliver spørgsmålet, om en hvid aktion på dronningfløjen nødvendigvis vinder, men en passiv stilling uden modchancer holder jo sjældent.

Jeg havde studeret den foreliggende variant grundigt som forberedelse til matchen, men ikke for alvor regnet med at kunne lokke Tal ind i den, da jeg synes, at den meget lukkede stilling, der let bliver resultatet, passer dårligt til hans spillestil.

12. g5 h4 13. Sd3 f4 14. Kh1!!

Trækket ser måske ikke ud af noget særligt, men er resultatet af et grundigt studium af stillingen. I partiet Wade-Reshevsky, Buenos Aires 1960, fulgte 14. De1, Kf7! og nu er det ikke særligt godt at slå på h4, efter 15. Dxd4 Th8 vinder sort g5-bonden og får angrebschancer. Men hvorfor så spille 14. De1?

Tal går nu lige ind i den opstillede 'fælde', men det er ikke sikkert, at den sorte stilling overhovedet er spillelig. Hvid er parat til at forstærke sin stilling på forskellig vis, bl.a. med 15. Tg1 med hensigten Le2-f1-

h3. Senere kommer naturligvis også på tale at sjæle h4-bonden.

I betragtning kommer måske for sort 14... b6, men godt ser det ikke ud.

14... Kf7 (?) 15. c5 Th8

Efter 15... dxc5 16. Db3 Ke8 17. Dc4 b6 18. b4 er den sorte stilling uholdbar.

Under mine analyser havde jeg nu fundet frem til trækket 16. Sb5!, men da jeg som sagt anså det for ret usandsynligt, at Tal ville gå ind i denne variant, havde jeg ikke undersøgt stillingen særlig grundigt, den hvide fordel forekom mig uklar. Ved brættet valgte jeg nu en 'solidere' fortsættelse, der dog viser sig ikke at være helt overbevisende.

Efter 16. Sb5! Sf8 17. Ld2 kommer meget hurtigt et afgørende hvidt indbrud i den sorte stilling via c-linien, og efter 16... Sxc5 17. Sxc5 dxc5 18. b4! cxb4 19. Db3 står sort helt elendigt.

16. Db3(?) b6 17. cxd6 cxd6 18. Da3 Sc5 19. Sxc5 bxc5 20. b4 cxb4 21. Dxb4 Lh3 22. Tg1 Tb8 23. Sb5 Sc8 24. La3 Lf8 25. Dc4

Denne manøvre var en skuffelse for mange eksperter blandt tilskuerne, men en stærkere fortsættelse blev ikke påvist. I nogle varianter får sort modchancer med Dd8-b6-f2.

Sort eneste chance var 33... h3. Også derefter beholder hvid de bedste chancer trods minusbonden, men han får ikke nogen helt let opgave, bl.a. fordi manøvre Lh4-g3 efter forskellige afviklinger kan give sort modchancer.

25... Le7 26. Dc7 Dxc7 27. Sxc7 Th5 28. Lf1 Lxf1

Tal bestemte sig til teksttrækket, da han havde forkastet 33... Sb6 p.gr. af det chancerige 34. Sxf4

34. h3 Tg8 35. T7c6 Kf7 36. Kg2 Kf6 37. Kf1 Th8 38. Ke2 Tg8 39. Kd3 Th8 40. Tc7 Sb6 41. T1c6 Thc8

28... Ld7 besvares kraftigt med 29. Se6

29. Tgxf1 Tgx5 30. Se6 Th5 31. Tac1 Kf6 32. Tc7 Th8 33. Tfc1 g5?

Her gjorde Tal hemmeligt træk. Efter 41... Sc8 42. Sc5 er han temmelig hjælpeløs, og det spillede 41... Thc8 fører efter 42. Lxd6 Lxd6 43. Txd6 Txc7 44. Sxc7+ Kf7

45. Se6 Ke7 46. Tc6 Tc8

Analyse efter 46... Tc8

o.s.v. til et springerslutspil, som hvid let vinder i kraft af den stærke merbonde på d5. Derfor opgave Tal hængepartiet uden kamp.

De skal lige have den smukkeste variant fra min analyse af 41... Sc8:

42. Sc5 Tb1 43. Sd7+ Kf7 44. Lxd6! (vinder lettere end 44. Txc8 Txc8 45. Txc8 Th1) Sxd6 45. Se5+ Kf6 46. Txd6+ Lxd6 47. Tf7+ Kxe5 48. Tf5 mat

Analyse efter 48. Tf5++

1-0

Foto: Erik Jarlnæs

[Frederiksberg forårs lyn 2024](#)

Forrest ser vi Anders Askjær Mikkelsen, Gentofte, som fik ratingpræmie for størst rating fremgang med hele 139.

Den ganske unge Bjørn Brinck-Claussen(2:3) - Af Kaare Vissing Andersen

En unik kilde

Det kan hænde, at man midt under arbejdet med en artikelserie bliver opmærksom på en ny kilde – i hvert fald ny for en selv. Så må man naturligvis ændre sin oprindelige disposition.

Det er det, der er sket for mig, siden jeg offentlige gjorde 1. del af serien om den ganske unge Bjørn Brinck-Claussen i Frederiksberg Skakforenings Nyhedsbrev, juli 2023.

Jeg havde da tænkt mig kronologisk set at fortsætte, hvor jeg slap. Men med fundet, som jeg straks vil komme nærmere ind på, vil jeg i stedet for i 2. og 3. del med en række partier uddybe, hvad jeg skrev om den 13-15-årige Bjørn i 1. del.

Det kan næppe komme bag på nogen, at en så seriøs skakspiller som Bjørn Brinck-Claussen fra første færd skrev sine turneringspartier og andre partier af interesse ind i såkaldte noteringshæfter – og at han kommenterede dem! Alt i disse hæfter er naturligvis håndskrevet.

Mens mange skakmestres samling af egne partier så skammeligt er gået tabt, ofte ved deres død – og ofte fordi arvingerne ikke forstod at værdsætte deres værdi – forholder det sig heldigvis modsat for Bjørns samling. Dette kan vi – ud over Bjørn selv naturligvis – især takke hans hustru, Frances Fleur McCluskey, for, samt formanden for Frederiksberg Skakforening, Erik Jarlnæs, for.

Erik Jarlnæs har vist mig den tillid at låne mig de første bind, hvorfra jeg har nappet en række godbidder. For at sætte Bjørns aldersmæssige præstationer i relief er det vigtigt at vide, at han blev **født den 29. januar 1942** og altså var 13 år gammel, da han spillede de første af samlingens partier.

Det har ofte været svært – nogle gange umuligt – for mig at læse Bjørns kommentarer, blandt andet fordi

Lånt fra [skakbladet 1970 nr. 10](#).

Billedet er fra Danmarksturneringen i Flensborg i 1970.

Bjørn bliver DM efter omkamp.

han har skrevet dem med så små bogstaver og tal – en frimærkegravør værdig – at mine gamle øjne har måttet give op. Kommentarerne til partierne i denne og den næste artikels partier bringes på to måder: Bjørns egne i uddrag fra hæfterne med normale bogstaver og mine med kursiv.

Ud over denne skelnen mellem hvem, der skriver hvad, vil jeg, for at læserne ikke skal glemme det, med jævne mellemrum gøre ekstra opmærksom derpå med initialerne B B-C og KVA. Til hvert parti i hæftet hører et bogtrykt diagram. Bjørn har til næsten dem alle stemplet brikker ind for derved at vise den stilling, som han har fundet mest interessant fra de respektive partier. Disse gør jeg særligt opmærksom på ved i datalinjen under diagrammet at skrive "BJØRNS DIAGRAM". De andre diagrammer har jeg selv begået.

Hvad angår modstandernes navne, indledes disse for de første partiers vedkommende ofte med et "Hr.", hvilket var ret almindeligt dengang. Det kan man grine lidt ad i dag, men det har i det mindste den fordel, at den 13-årige Bjørn da spillede mod en voksen. Heraf kan man dog ikke konkludere, at modstanderen var en dreng, hvis denne titel var udeladt.

Tre bind og et hul

Af de første bind i Bjørn Brinck-Claussens Samling er jeg for tiden i besiddelse af bind 1-3 (11/6-1955 – 24/4-1957) og 9-12 (29/3-1961 – 26/11-1965).

Desværre mangler bind 4-8 (april 1957 – marts 1961) åbenbart. Det er udvalgte partier fra de første tre bind, som kommer under behandling i denne og den næste del af serien om "Den ganske unge Bjørn Brinck-Claussen".

Da de i denne del bragte partier er fra B B-C Samlingens første to bind, skal disse omtales nærmere:

Bind 1: 49 partier (nr. 1-49) fra 11/6-1955 – 24/4-1956. Partierne er naturligvis hovedsageligt skrevet ind i kronologisk rækkefølge. Dog er det ældste parti, som er fra den 11. juni 1955, først skrevet ind som nr. 13, mens Samlingens nr. 1 først blev spillet den 29/11-1955.

Jeg har valgt at bringe partierne i den rækkefølge, de vitterligt blev spillet.

Det betyder, at det her første parti er nummer 10 i Samlingen, og det bringes nærmest, fordi Bjørn fortæller en munter historie om det i sine kommentarer:

"Til dette parti knytter sig følgende historie: En dag sagde hr. Hemmingsen, der er vores geografilærer, at han havde tænkt at oprette en skak- og bordtennisklub for mellemskolen. En af mine klassekammerater spurgte ham så, om han kunne spille skak. Han sagde, at det kunne han godt. Min bedste ven, der ikke havde læst på geografi, spurgte, om han kunne slå mig. Han svarede, at det kun skulle tage ham ti minutter at lære mig at spille skak. Partiet varede imidlertid hele timen (til stor fryd for klassen), og da klokken ringede, opgav han partiet."

Foto: Kaare Vissing Andersen

*Hvor boede Bjørn Brinck-Claussen som teenager?
Tampen brænder!*

*For vi ser her Tomsgårdens Brandstation på hjørnet af Frederikssundsvej 83 og Hulgårdsvvej.
Til højre derfor ses den boligblok, som han og hans familie boede i.*

Parti nr. 1 (B B-C Samlingens nr. 10) - Centrumsgambit (ikke modtaget)

Efterslægtsselskabets Skoles geografilokale, Kbh. NV den 11. oktober 1955.

Hvid Hr. Hemmingsen

Sort Bjørn Brinck-Claussen

1.e4 e5 2. d4 d6 KVA: Bjørn kalder åbningen for Centrumsgambit, men da han undlader at slå på d4, er der endda slet ikke tale om nogen gambit.

3. d5 KVA: Med 3. Sf3 ville spillet komme ind i hovedvarianten af Philidors Forsvar, hvis hovedidé ifølge åbningens opfinder i slutningen af 1700-tallet, franskmænden Francois-André Philidor, bestod i modangrebet 3... f7-f5! – et træk som den geniale amerikaner Paul Morphy, fejrede store triumfer med i Europa et halvt hundrede år senere. Moderne åbningsteori finder dog f7-f5-idéen mindre god. I øvrigt spiller hvid aldrig Sg1-f3 i dette parti.

3... f5!? 4. Sc3 Sf6 5. Lg5 h6 6. Lxf6 Dxf6 7. Sb5 Sa6 KVA: En anden måde at dække c7 på var 7... Df6-f7, som endda forsvare den efter f7-f5 og h7-h6 sårbar diagonal h5-e8.

8. f3 Ld7 9. Dd2 f4 10. Dc3 c6 11. Sc7+? KVA: En underlig buk, der indikerer, at den gode geografilærer nok har været bedre til at finde rundt på Danmarkskortet og Verdenskortet end på skakbrættet. Dette banale officerstab burde diskvalificere partiet til offentliggørelse, men man forkorter ikke en god historie.

Stillingen efter 11... Sb5-c7+?

11... Sxc7 12. dxc6 Lxc6 13. 0-0-0 Le7 14. Lc4 Td8 15. Ld5 Dg5? KVA: Bjørns tegn, som han ikke begrundet. Ganske vist truer dronningen med at slå på g2 og dermed vinde en officer, men det ses let, at trækket tillader hvid at indlede en farlig aktion på D-fløjen.

16. Lxc6+ bxc6 17. Dxc6+ Td7 18. Se2 Dxc2 19. Sc3 Dxf3 20. Sd5 Sxd5 21. exd5 De3+ KVA: Mens hvid med springerafbytningen har ladet sit angreb løbe ud i sandet, har sort snuppet et par bønder, så han står godt rustet til et eventuelt slutspil.

Stillingen efter 21... Df3-e3+.

22. Kb1 Db6 23. Dc8+ Td8 24. De6 Db7 25. h4 KVA: For langsomt! Hurtigere var 25. Tdg1!

25... Dd7 26. Dg6+ Kf8 27. Thg1 Lf6 28. Dh5 g5 Her bød Dd7-f7 på et mindre risikabelt forsvar.

Bjørns Diagram: Slutstillingen efter 28... g7-g5.

29. Opgivet. Hvid burde lige have set, hvad sort ville spille på 29. $hxg5$, idet han efter 29... $Lxg5$? 30. $Txg5$! ville vinde officeren tilbage, endda med et godt angreb til følge. Sort ville dog vinde med 29... $hxg5$! idet løberen på f6 da dækker tårnet på h8, hvormed sort *

beholder sin løber og slår angrebet tilbage med en solid gevinststilling til følge. Men som nævnt i Bjørns beretning: Klokkerne ringede for den gode geografilærer! **0 – 1.**

Parti nr. 2 (B B-C Samlingens nr. 1) - Spansk (Afbytningsvarianten)

Skakklubben Olympias enkeltmandsturnering 1955-56, klasse C, Sokkelundsvej 12, Kbh. NV. Spillet den 29. november 1955.

Hvid Hr. Chr. Hofmann, Olympia

Sort Bjørn Brinck-Claussen, Olympia

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. Lxc6? KVA: Bjørns tegn! B B-C: "Skafter ganske vist sort en dobbeltbonde, men sort får til gengæld hurtig udvikling og løberparret. KVA: Denne kommentar er såmænd helt fin, men spørgsmålstegnet er for hård en dom. Siden blev trækket et af Bobby Fischers gode våben som hvid i Spansk.

4... dxc6 5. Sxe5 Dd4 6. Sxf7? KVA: Bjørns tegn, men denne gang fuldt berettiget, da der er tale om et vanvittigt springeroffer. Bjørn anbefaler med rette 6. Sf3.

Stillingen efter 6. $Se5xf7$?

6... Dxe4+ 7. De2 Dxe2+ 8. Kxe2 Kxf7 9. Te1 Ld6 10. g3 KVA: Fælden 10. $d4$?! $Lxh2$!? 11. $g3$ med idéen 12. $Te1-h1xh2$ er ikke så ligetil endda pga. 11... $Lg4$ + (eventuelt efterfulgt 12... $Te8+$, og løberen på h2 synes at redde livet), f.eks. 12. $f3$? $Te8+$ 13. $Kf2 Txex1$ 14. $Kxe1 Lxg3+$ osv.

10... Sf6 11. d3 Lh3! Forhindrer Kf1.

12. Le3 Sg4? KVA: Jeg forstår ikke, at Bjørn har bortdømt dette træk med et spørgsmålstegn.

13. f3 Sxe3 14. Kxe3 The8+ 15. Kd2 Txe1 16. Kxe1 Te8+ 17. Kd2 Lc5! KVA: Her er det mig, der sætter tegnet! Trækket indleder et for en ganske ung og nybagt klubspiller fremragende angreb!

Stillingen efter 17... $Ld6-c5$!

18. Sc3 Le3+ 19. Kd1 Lf2? Bjørns tegn, som han begrundes med denne interessante forbedring: 19... $Lg2$! 20. $f4$? $Lf3+$ 21. $Ke1 Lc1+$. KVA: Sjældent har man set tre linjeofficerer sprudle så muntert!

20. Se4 Ld4! KVA: Mit tegn! Med det prosaiske 20... $Le3$ ville sort undgå at tabe løberen på h3, men teksttrækket er starten på stramningen af et snærende matspind og udgør dermed et smukt officersoffer!

Bjørns diagram: Stillingen efter 20... Lf2-d4!

21. Sg5+? Han kan alligevel ikke slå løberen. KVA: 21. c3 kan besvares med 21... Lf6, som imødegår truslen Se4-g5+.

21... Kg8 22. Sxh3?? KVA: Bedre, men ikke nok var 22. c3! Lf2 23. Sxh3 Te1+ 24. Kd2 Txa1 25. Sxf2 Txa2, og tårnet vinder let over springeren i slutspillet.

22... Lxb2 23. Tb1 Lc3 24. Opgivet. KVA: Der er mat på e1. Fremragende set ved udførelsen af det 20. træk. Sjældent har man vel set en så smuk afslutning i det første parti i en samling indledt med en spillers første turneringspartier! **0 – 1.**

Parti nr. 3 (B B-C Samlingens nr. 9) centrumsgambit

Korrespondanceparti. Spillet 20/12-1955 til 26/1-1956.

Hvid Bjarne Nielsen

Sort Bjørn Brinck-Claussen

1. e4 e5 2. d4 exd4 3. Dxd4 Sc6 4. Dc4 Sf6 5. Lg5 d5

KVA: Bjørn kommenterer ikke dette friske fremstød i centrum, men det rummer et interessant bondeoffer, som eksempelvis efter 6. Lxf6 Dxf6 7. exd5 Dxb2 8. Dc3 Dc1+ 9. Ke2 fører til et kompliceret spil. Hvid vælger dog en afvikling til en mere overskuelig stilling.

Stillingen efter 5... d7-d5.

6. exd5 Dxd5 7. Lxf6 Dxc4 8. Lxc4 gxf6 KVA: Her viser Bjørns bedømmelse af stillingen en betydelig modenhed: "Han har løberparret og g-linjen."

9. Lb5? Hvid bør udvikle sine springere.

9... Ld7 10. Lxc6? Lxc6 11. f3 0-0-0 12. Se2 Tg8 13. 0-0
KVA: Så er tiden inde for sort til at lade sine fire linjeofficerer folde sig ud i fuldt flor.

Bjørns diagram: Stillingen efter 13. 0-0.

13... Lc5+! 14. Kh1 Lb5 15. Sbc3 Tvunget.

15... Lxe2 16. Sxe2 Td2 17. Tfe1? Bedst er Tae1, selv om det også taber partiet.

17... Lf2 18. Opgivet. 0 – 1.

Kombination nr. 1 (B B-C Samlingens nr. 20)

Match som Bjørn vandt 5 – 0, formodentlig mod en skolekammerat eller en jævnaldrende klubkammerat i Olympia.: 1. matchparti spillet den 14/2-1956 på Landsdommervej 9, Kbh. NV., sandsynligvis hjemme hos modstanderen.

Bjørn Brinck-Claussen – Svend O. Jacobsen

Sort har lige spillet 15... Lc8-a6. Hvorfor er det en alvorlig fejl?

*

Kombination nr. 2 (B B-C Samlingens nr. 22)

3. matchparti spillet den 14/2-1956 (samme dag som 1. og 2. matchparti) på Landsdommervej 9.

Bjørn Brinck-Claussen – Svend O. Jacobsen

Sort har lige spillet 14... g7-g6? Nødvendigt var 14... Le7-f6. Et hul i talentets kombinationskasse!

15. Lxf8? Det kan undre, at Bjørn både i partiet og i sine noter til det overser den enkle mat i to træk: 15. Dxc6+ Kh8 16. Dg7#.

15... Lxf8? Nødvendigt var 15... Kxf8.

Fordi hvid nu kan jage dronningen væk fra dens vitale dækning af g7!

16. Sh5! De5 17. Lf4 opgivet. Alternativerne bestod i at miste dronningen for en løber eller blive mat på g7. **1 – 0.**

16. 0-0-0? Endnu en gang overser hvid slaget på g6 med skak, om end det ikke er så afgørende som før.

16... Lh6+ 17. f4 g5? Desperadoens selvmord!

18. fxg5 Lxg5+ 19. Kb1 c5? 20. Tdf1 Eller 20. h4 med løberfangst. **1 – 0.** Hertil skriver Bjørn: "Efter dette parti opgav Svend O. Jacobsen de resterende to partier i matchen."

NB!

Meningen med det her bragte eksempel er ikke at udlevere den 13-årige Bjørn, som da allerede havde vist langt større taktiske evner end ved her at spille 15. Dxc6+.

Det er bragt for at vise, at der selv hos et så stort talent endnu ikke er samlet den fornødne "taktiske erfaring" på et så tidligt tidspunkt i udviklingen (karrieren).

Selv om Bjørn taber det næste parti, er der i hvert fald to gode grunde til at bringe det. For det første skulle de to unge kombattanter få år efter og derpå i flere årtier vise sig at tilhøre den absolutte top i Danmark, og for det andet blev de siden i mange år, værdifulde og hæderkronede medlemmer af Frederiksberg Skakforening.

Parti nr. 4 (B B-C Samlingens nr. 32) - Aljechins forsvar

Skaksamvirkets 3. juniorturnering 1956, gruppe 3. Ungdomshuset, Nørre Vold 23, København. Spillet den 26/2-1956.

Hvid Bjørn Brinck-Claussen

Sort Svend Hamann*

*At Bjørn, som ellers var meget præcis, staver sin modstanders navn forkert, "Hamman", kan måske skyldes, at det har været stavet sådan i tabellen og/eller på rundekortet.

1.e4 Sf6 2. Sc3? Bjørns tegn, hvortil han skriver: "Det rigtige er e5." Dette er en alt for hård dom.

Teksttrækket udgør sin egen udmærkede variant.

2... d5 3. e5 d4 4. exf6 dxc3 5. fxe7 cxd2+ 6. Dxd2 Dxd2+ 7. Lxd2 Lxe7 Efter en af åbningsteoriens bedst kendte afviklingskombinationer er der opstået en yderst afklaret stilling, som næsten kun kan blive remis.

Stillingen efter 7... Lf8xe7.

8. Lf4 c6 9. Sf3 Lf5 10. 0-0-0 0-0 Selv ikke modsat rokade burde kunne hindre en halv til hver side, idet et bondelavineangreb på modstanderens kongestilling synes uden kraft efter dronningernes exit.

11. Ld3 Lg4 12. h3? B B-C: "Det er forkert at tage dobbeltbonden, selv om g-linjen ser tillokkende ud." Det fremgår af mange af Bjørns første partier, at han var meget bevidst om løberparrets styrke og den åbne eller halvåbne linjes kraft, især ned mod en kongestilling, men netop – som det ses af den

foregående kommentar – er g-linjen her slatten som en alt for lang line.

12... Lxf3 13. gxf3 Td8 14. The1 Lf6 15. Lf5 Sa6 16.

Txd8+ Txd8 17. Ld3 Sb4 18. a3? B B-C: "Hvid bør spille 18. Lc4 for at bevare løberparret og undgå den isolerede bonde." KVA: En ganske rigtig betragtning! I de seneste to afbytninger har hver af spillerne "givet" en løber for en springer, altså hvad officererne angår status quo. Men begge afbytninger har i alvorlig grad svækket den hvide bondestilling! Måske har Bjørn ladet sig lokke af, at sort nu efter 18... Sxd3 19. cxd3 kunne lade sig forlede til 18... Txd3?? 19. Te8#.

18... Sxd3+ 19. cxd3 h6 Med denne forebyggelse mod mat i bunden er stillingen afklaret. Sort står bedst rustet til det kommende slutspil, som dog befinder sig tæt på remisgrænsen.

Stillingen efter 19... h7-h6.

20. Kc2 Således dækker kongen nu lidt anstrengt begge de truede bønder.

20... Kh7 21. Te4 a6 22. Tb4 Td7 23. Le3 b5 24. a4 Td5 25. axb5 axb5 26. Te4 Th5 Angriber konsekvent den bonde, der burde være dækket af en bonde på g2.

27. Te8 Txb3 28. f4 For ikke at tabe yderligere en bonde tvinges hvid til at placere en bonde på et sort felt, hvilket stærkt begrænser hans løbers mobilitet. Den kun 14-årige Svend udfører nu en eminent laveringsmanøvre, hvor han først angriber en svag bonde på K-fløjen for derefter at angribe en svag bonde på D-fløjen – en moden mester værdig.

Stillingen efter 28. f3-f4.

28... Lh4 29. Kd2 Th2 30. Ke2 Th1! 31. Tc8 Tb1 32. Ld4 Tc1 33. Kd2 Tb1

Bjørns diagram. Stillingen efter 33... Tc1-b1.

*

34. f3? KVA: Her spørger en lidt ærgerlig Bjørn retorisk: "Hvorfor ikke 34. Txc6 –? Der kunne følge 34... Lf6 35. Lxf6 gxf6 36. Tc2 med nogenlunde remis-chancer."

34... Lf6 35. Lxf6 gxf6 36. Txc6 Txb2+ 37. Kc3 Tf2 38. Txf6 Kg7 39. Tf5 Txf3 40. Kd4 b4 B B-C: "Eller 40... Kg6. Hvid kan ikke spille 41. Ke4 på grund af 41... Te3+ med tårnafbytning."

41. Ke4 Tf1 42. Tb5 Tb1 43. d4 b3 44. d5 b2 45. Kd3 Td1+ 46. Kc2 b1(D)+ 47. Txb1 Txd5 48. Td1? B B-C: "Så længe tårnene er på brættet, har hvid remis-chancer. Nu er der intet at gøre."

48... Txd1 49. Kxd1 Med tårnenes exit har sort fået et let vundet bondeslutspil.

Stillingen efter 49... Kc2xd1.

49... Kf6 50. Ke2 Kf5 51. Kf3 h5 52. Kg3 Ke4 53. Kh4 Kxf4 54. Kxh5 f6 55. Kh4 f5 56. Kh3 Kf3 57. Kh2 Kf2 58. Kh3 f4 59. Kh2 f3 60. Kh1 Ke1 61. Opgivet. 0 – 1.

Svend Hamann vandt gruppen med 5 point af 5 mulige. Bjørn blev nr. 4 med 3½ point.

Poul Martins

Mesterspilleren Martins!

Da det næste parti blev spillet, var Poul Martins allerede en af Dansk Arbejder Skak Forbunds stærkeste spillere. Han blev mesterspiller inden for forbundet i 1940 ved i dets påskestævne at vinde 1. klasse, gruppe B med $5\frac{1}{2}$ point af syv mulige. Han gjorde dog ikke brug af sin ret til at deltage i mesterklassen de første par år, men deltog derefter med jævne resultater.

I 1947 var han med på det 1. hold for Vesterbro Arbejder Skakklub, som vandt Landsturneringen (DM for hold i DASF-regi). Han slog Eigil Pedersen, Nordre, på 1. bræt, så hans klub vandt finalen med $3\frac{1}{2}$ – $2\frac{1}{2}$. Sidst på året blev han nr. 2-3 i Storkøbenhavns Arbejder Skakklubbers EMT (forbundets københavnmesterskab (SAS/KM)).

I 1948 vandt Vesterbro A.S. Landsturneringen igen, men Poul Martins var ikke med på holdet. Ved SAS/KM blev han nr. 3 med $6\frac{1}{2}$ af 9.

I 1951 delte han 1. pladsen i SAS/KM med Gotfred Jakobsen. De opnåede begge den formidable score 8 point af 9 mulige. I omkampen vandt de hver et parti, hvorefter Gotfred trak sig på grund af dødsfald i familien, hvorfor Martins fik titlen **københavnmester i dansk arbejdskak 1951** i 1952.

I 1955 blev den meget stærke Bent Kølvg fra Hvidovre Poul Martins onde ånd. I Påsken vandt Kølvg forbundsmesterskabet med 6 point af syv mulige, mens Poul Martins blev nr. 2 med 5 point. Og i SAS/KM delte de 1. pladsen med en score på $6\frac{1}{2}$ point af ni mulige. Kølvg vandt omkampen med 2 – 0.

I 1956 er Poul Martins ikke med i Påsken, men snart efter topper hans karriere med to suverænt vundne titler. I efteråret vinder han SAS/KM med $8\frac{1}{2}$ point af ni mulige, hvormed han vinder titlen **københavnmester i dansk arbejdskak 1956**.

Og sit bedste resultat nogensinde opnår han i Påsken 1957, hvor Dansk Arbejder Skak Forbund afholder sit 25-årsjubilmæstmeststævne, som derfor er særlig stærkt besat. Alligevel scorer Poul Martins 6 af 7, hvormed han bliver en suveræn **forbundsmester**,

Kilde: Kaare Vissing Andersen

Poul Martins blev som ganske ung mesterspiller inden for Dansk Arbejder Skakforbund ved i Påsken at score $5\frac{1}{2}$ point af 7 mulige i 1. klasse.

Derfor kom hans portræt - i lighed med de andre danske mesterspiller inden for Dansk Skak Union og det nævnte forbund - med i Bjørn Nielsens og Alfred Kristensens meget store bog "Alt om Skak", som udkom i 1943. De nævnte fotos er ikke taget med i den udgave, som udkom godt ti år efter.

danmarksmester inden for dansk arbejdskak 1957 – foran så fremragende mestre som Ole Illum Truelsen, M. Lemvig-Fog, Henry Andersen og Einar Auchenberg.

Desværre ragede han ved samme lejlighed uklar med forbundets ledelse ved under påskens delegeretmøde at forsvare sin klub, Vesterbro Arbejder Skakklub, som trods sit medlemskab i DASF havde meldt sig ind i Dansk Skak Union.

Balladen betød, at Vesterbro A.S. blev ekskluderet af forbundet, og at Poul Martins fulgte med sin klub over i

Unionen. Desværre betød dette, at ARBEJDER-SKAK, hvis redaktør åbenbart gik i alt for små sko, ikke bragte nogen af Poul Martins partier, hvoraf en del helt sikkert har været fremragende!

Fra og med foråret 1957 er det i Dansk Skak Union, at Poul Martins slår sine folder. Særligt kan man følge ham i KSU's enkeltmandsturneringer (ti deltagere), hvor det blev til en række gode resultater, som dog ikke var i nærheden af at give ham titlen som (rigtig) københavnsmester – især fordi konkurrenterne var en klasse bedre end dem inden for arbejderskak, men vel også fordi han havde toppet i 1956/57.

I disse turneringer opnåede han disse resultater.

- 1957: Nr. 6-7 med 4 point af ni mulige.
- 1958: Nr. 6-9 med 4 point af ni mulige.
- 1959: Nr. 5-6 med 5 point af ni mulige.
- 1960: Nr. 3-4 sammen med Bent Kølvig med hver 5 point af ni mulige.

Pædagogen Poul!

I august 1965 begyndte jeg i gymnasiet, nærmere bestemt på Statsgymnasiet Schneekloths Skole, som dengang lå på Værnedamsvej 14 på Frederiksberg.

Skolen havde da en skakklub, hvis mange medlemmer dystede i skolens bibliotek efter endt skoletid om lørdagen. Og så havde skakklubben en usædvanligt fremragende og dynamisk formand, Henning Nølke, som desværre gik i 3. g, så jeg kun havde glæde af ham i et år. Her skal jeg blot berette om en af hans aktiviteter – engagementet af POUL MARTINS.

Jeg skrev (også) dengang mange af mine skakoplevelser ned, men desværre ikke nogen omtale endelige noter af det eminente foredrag om en kombinatorisk rig åbningsvariant, som Poul Martins holdt for os tidligt i efteråret 1965, men jeg er ret sikker på, at det var den variant, som Max Euwe i sit åbningsværk i 1940'erne anvender som hovedvariant i Italiensk: Møller-Angrebet!

Nr. 1-2 blev Børge Andersen og Bent Larsen med hver 6 point.

Børge Andersen vandt siden omkampen. Poul Martins slog GM Bent Larsen i et parti, som kan ses som nr. 792 i Jan Løfbergs bog "LARSEN", side 712.

- 1961: Nr. 10 med 2 point af ni mulige. Poul Martins slog Ole Jakobsen.
- 1962: Nr. 5 med 4½ point af ni mulige.
- 1963: Nr. 4 med 4½ point af ni mulige.

Derefter blev der mere stille om Poul Martins, som fra 1961 og mange år fremefter var medlem af SK41.

Således optræder han ikke på Dansk Skak Unions 4. danske ratingliste (1972), som tæller de 272 højst ratede danske spillere, hvor nr. 272 har 1780 i rating.

Dette harmonerer dog dårligt med, at han i SK41's klubblad, januar 1979 rangerer som klubbens nr. 2 på styrkelisten med en rating på 2099.

Den har navn efter den store danske mester og problemkomponist Jørgen Møller (1873 – 1944), som i Tidsskrift för Schack, 1898, efter trækene 1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lc4 Lc5 4. c3 Sf6 5. d4 exd4 6. cxd4 Lb4+ 7. Sc3 Sxe4 8. 0-0 Lxc3 introducerede trækene 9. d5! – af Euwe kaldt: "Den eneste rigtige fortsættelse."

Om det nu var denne eller en anden variant, så husker jeg i hvert fald tydeligt, hvor vi alle jublede over den muntre og charmerende måde, hvorpå Poul Martins gennemgik det sjove stof!

Hvad jeg derimod skrev ned, var dengang Poul Martins skulle spille simultan mod skolens skakspillere den 2. oktober 1965. Han mødte op, men undskyldte med et smil, at han måtte melde afbud, da han "ikke følte sig helt rask" – "men jeg har taget en reserve med", fortsatte han. Og hvilken reserve? Selveste Jens Enevoldsen!!! Bortset fra Bent Larsen det største navn i dansk skak – landets første internationale mester!

Og netop den skakbogsforfatter jeg havde læst mest, "Hver mands skakbog" og "30 år ved skakbrættet".

Der gik en jubel gennem skolens gymnastiksal, hvor simultanmatchen skulle spilles – og den blev ikke mindre for de få, der holdt remis mod den levende legende, og for os tre, der vandt: Johan, en tidligere elev, Henning Nølke og mig – selv om der kun er tale om en sejr over en simultanspiller, så hører mit gevinstparti til et af mine glædeligste skakminder!

Mange år senere skulle jeg støde ind i Poul Martins igen, nemlig under et besøg hjemme hos ham i Hvalsø,

som dansk arbejderskaks sidste store personlighed, Eigil Johansen, havde foranstaltet. Her blev en ellers god frokost for mit vedkommende overgået af en sejr over den da aldrende mester i et løst parti, som jeg fik skrevet ned – måske først da jeg kom hjem, mens det endnu muntrede sig i hukommelsen.

Desværre ved jeg i skrivende stund ikke, hvad der er blevet af Poul Martins, denne herlige fyr – efter alt at dømme den første mesterspiller, som Bjørn Brinck-Claussen mødte.

Parti nr. 5 (B B-C Samlingens NR. 35) - uregelmæssigt firspringerspil

Simultanmatch den 4. marts 1956, hvor mesteren Poul Martins spillede mod 32 på en gang i Ungdomshuset, Nørre Vold 23.

Hvid Poul Martins (simultanspiller)

Sort Bjørn Brinck-Claussen

1. Sf3 Sf6 2. Sc3 Sc6 3. e4 d5 4. e5 Se4 5. d4 Sxc3 6. bxc3 Lg4 7. Le2 e6 8. Tb1 Tb8 9. h3! KVA: Mit tegn. Da centrum er låst fast, og sort ikke kan rokere langt, kan hvid roligt imødegå den sorte løbers binding af Sf3 med et par friske bondefremstød på K-fløjen og siden rokere kort, da sort ikke kan udnytte svækkelsen af kongestillingen med en bondestorm.

9... Lh5 10. g4 Lg6 11. 0-0 Le7 12. Sh2 0-0 13. f4 Le4
Der truede 14. f4-f5 med løberfangst. Nu bringer sort løberen uden for egen bondekæde.

14. f5 Dette træk giver Bjørn lejlighed til et skarpt træk, et kritisk tegn og en interessant kommentar!

Bjørns Diagram: Stillingen efter 14. f4-f5.

14... Lc5? Noget af et officersoffer, som Bjørn dog kritiserer med spørgsmålstegnet og et forslag om et langt bedre træk. B B-C: " Dette offer ville, hvis sort havde fortsat rigtigt, have givet lige spil. Men hvis sort endelig vil ofre, hvorfor så ikke 14... Sxe5! – ? (retorisk spørgsmål). Der kunne følge 15. dxe5 Lc5+ 16. Tf2 Dh4 17. Df1 Dg3+ 18. Dg2 Lxf2+ (KVA: Hvorfor ikke bare

18... Dxc2#? Jævnfør Bjørns overseelse, nævnt i noten til 15. træk i Kombination nr. 2) 19. Kf1 Dxc2#.

Eller hvid kan spille 15. fxe6 fxe6 16. Txf8+ Dxf8 17. dxe5 Lc5+, og sort vinder." KVA: Som det fremgår af de just viste varianter og de næste træk i partiet, er det klart bedre at have den sortfældede løber med i angrebet end springeren!

15. dxc5 Dh4 16. Lf3 Dxc3 17. Lxe4 dxe4 18. Lf4 exf5?

B B-C: "Sort bør spille Dxc3 og derefter Dxc5+, og han har fået tre bønder for officeren."

19. gxf5 Dxf5? B B-C: "Dxc3. Der kunne følge 20. Dd5 Tfd8 21. Dxe4 Dxc5+ 22. Tf2 Te8 23. e6 Te7 24. exf7+ Kxf7 med ret god erstatning for officeren."

20. Dg4 Dxc4+ 21. Sxc4 Sd8 22. Sf2 Se6 23. Sxe4 Sxf4 24. Txf4 b6 25. cxb6 axb6 26. c4 Tbe8 27. c5 Txe5? B B-C: "Det var bedre at forsøge at vinde en bonde med 27... bxc5 28. Sxc5 Txe5. Det er muligt, at bonden ikke kan holdes, men ... (ulæseligt)."

Stillingen efter 27... Txe5?

28. cxb6 cxb6 29. Txb6 f5 30. Sg3 g5 31. Tfb4 f4 32. Se4 g4 33. T6b5 Txb5 34. Txb5 g3 35. Kg2 Tc8 36. c3 Ta8 37. Tb2 Kg7 38. Kf3 Tf8 39. Sg5 Kg6 40. Se6 Tf6 41. Sxf4+ Kg5 42. Tb5+ Tf5 43. Txf5+ Kxf5 44. Kxc3 opgivet. 1 – 0.

Slutstillingen

Der hersker næppe nogen tvivl om, at Bjørns spil aftvang stor respekt hos Poul Martins, som var en meget bevidst pædagog og iagttager, hvad angår unges skaktalent.

Måske var det endda dette parti, der bevirkede, at Bjørn blev udtaget til et ungdomshold mod Bremen/Vesttyskland.

Vidste du at:

- i [1966](#) vandt Karpov sin første internationale turnering i [Třinec](#) i [Tjekkiet](#) foran [Viktor Kupreichik](#)
- [Karpov](#) vandt i [1967/68](#) det årlige [junior europamesterskab](#) i [Groningen](#) i [Holland](#) - turneringen hed [Niemeyer](#) frem til [1970/71](#)
- [Junior europamesterskabet](#) har også haft danske vindere:
 - [1963/64](#) [John Sloth](#) på deling
 - [1981/82](#) [Curt Hansen](#)

Foto: Kaare Vissing Andersen

Ved at gå fra brandstationen er vi så småt nået til den opgang, hvor Bjørn boede i 1950'erne. Herfra skulle han blot over Frederikssundsvej og op til Sokkelundsvej, hvor der i nr. 2-12 lå det fritidshjem, hvor hans skakklub, Olympia, bød på kampe hver tirsdag aften.

Parti nr. 6 (B B-C Samlingens nr. 44) - Spansk (Berliner Forsvaret)

Korrespondanceparti spillet den 7/4-15/12-1956.

Hvid Finn Olsen, Kbh.

Sort Bjørn Brinck-Claussen, Kbh.

1.e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 Sf6 Dermed har vi Berliner Forsvaret i Spansk, som mig bekendt blev den modne mester Brinck-Claussens mest yndede forsvar mod Spansk. I sit åbningsværk fra 1940'erne skriver Euwe, at dette forsvar er

"fuldt ud korrekt og tidligere var meget almindeligt", men at det nu var "gået af mode, da man principielt anså de forsvar, der udspringer af 3... a6 for chancerigere".

Dette synspunkt er givetvis holdbart den dag i dag, men ikke desto mindre anvendte Vladimir Kramnik med stor succes Berliner Forsvaret i VM-matchen år 2000

mod Garry Kasparov, som ikke evnede at vinde et eneste af sine otte hvide partier – de blev alle remis.

I de syv første spillede han 1. e4, hvilket resulterede i ikke færre end fire partier med Berliner Forsvaret (MP nr. 1, 3, 9 og 13). Da Kramnik vandt to af sine hvide partier (MP nr. 2 og 10), mens resten blev remis, overtog Kramnik VM-titlen – og der blev for alvor skabt respekt for Berliner Forsvaret – i hvert fald som et af de mest solide værn mod hvids "spanske" forsøg på at vinde.

4. 0-0 Sxe4 5. Te1 Sxf2? KVA: Bjørns tegn tilføjet denne modne selverkendelse: "Et offer sort ikke bør få noget ud af. Jeg tror, at jeg regnede med min modstanders svaghed, hvad der både er forkasteligt og farligt. Her synes partiets forløb at retfærdiggøre det for denne gang."

6. Kxf2 Lc5+ 7. d4? B B-C: "Og Finn forløber sig straks. Efter 7. Kf1 kan sort ikke gøre særlig meget. Han har vel ikke regnet med, at skakken (på h4) kommer, før der slås igennem på d4."

Stillingen efter 7. d2-d4?

7... Sxd4 8. Sxd4 Dh4+! KVA: Mit tegn for den effektive mellemskak.

9. Kf1 Lxd4 10. g3 Dh3+! KVA: Bjørns tegn.

11. Ke2 Dxb2+ 12. Kf3 Dh5+ 13. Kg2 Dxd1 14. Txd1 c6 15. c3 Lb6!? B B-C: "Efter dette træk vil hvid ikke kunne stille meget op overfor bondestormen på kongefløjen."

Bjørns diagram: Slutstillingen efter 15... Ld4-b6!?

16. Tabt på tid. KVA: Det kan undre, at et K-parti på bare 15-16 træk har taget over otte måneder, men Bjørn er vel blevet træet af, at modstanderen i lang tid – som en anden konseilspræsident Estrup i slutningen af 1800-tallet – har nægtet at se den kommende bondestorm i øjnene!?! **0 – 1.**

Andreas Roi synes ikke at have gjort meget væsen af sig på nationalt endside københavnsk plan inden for arbejder-skak. I hvert fald har jeg ikke fundet ham på lister over præmietagere og deltagere i diverse af forbundets turneringer.

Først med Henry Andersens indmeldelse i Olympia i 1956 fik klubben en mester af højeste karat, men inden da havde klubben da i hvert fald en gedigen mesterspiller i Carlo Lorentz, som Andreas Roi næppe har kunnet matche.

Ikke desto mindre vandt Roi klubmesterskabet både i 1955 og 1956, begge gange meget sikkert:

- I 1955 blev han nr. 1 med 10½ point (af hvor mange mulige vides ikke), mens nr. 2 blev Knud Christiansen med 8½ point.
- I 1956 blev han nr. 1 med 8 point (af hvor mange mulige vides ikke), mens Gustav Hansen blev nr. 2 med 6½ point.

Det giver måske et praj om styrkeforholdene, at Carlo Lorentz blev næstsidst i mesterklassen ved DASF's påsketævne i 1957 med 1½ (7), mens Gustav Hansen delte sidstepladsen (med Jan Raben) med 1 (7) i den samme turnerings 1. klasse, gruppe C.

At Bjørn vandt Olympias Cup-turnering 1956 ved at slå Helmuth Andersen i finalen, skyldtes måske at han kun kunne slå Andreas Roi forinden, den 10. april, fordi klubmesteren Roi var rangeret en klasse over og derfor måtte give forgave ved som sort at spille uden bonden på f7.

Det følgende parti, som åbenbart blev spillet senere på aftenen, viser dog nok så overbevisende, at Bjørn også kunne besejre ham uden forgave!

I øvrigt viser den måde, som Andreas Roi taber det følgende parti på, at han har haft et stort hul i sin viden om det kære spil, som man har svært ved at tiltro en dobbelt klubmester!?

Parti nr. 7 (B B-C Samlingens nr. 48) - Fransk (Den klassiske variant)

Formodentlig et såkaldt løst parti. Spillet i Olympias lokaler, Sokkelundsvej 12, Kbh. NV. Den 10. april 1956.

Hvid Bjørn Brinck-Claussen, Olympia

Sort Hr. Andreas Roi, Olympia

1.e4 e6 2. d4 d5 3. Sc3 Sf6 4. Lg5 Le7 5. e5 Sfd7 6. Lxe7 Dxe7 En af de bedst kendte stillinger i Fransk.

7. f4 a6!? B B-C: "Hvis 7... c5? Så 8. Sb5!"

8. Dg4 0-0? B B-C: "Det er for farligt at rokere." KVA: Dette skyldes, at sort ikke som normalt har en springer på f6 til at forsvare kongestillingen – bonden eller rettere feltet h7 og indfald fra g4 og/eller h5.

Stillingen efter 8... 0-0?

9. Ld3 c5 10. Sf3 c4? B B-C: "Formodentlig for at få løberen ud af diagonalen d3-h7."

*

Parti nr. 8 (B B-C Samlingens nr. 47) - Spansk (3... Sge7)

Skakklubben Olympias Cupturnering 1956. Finalen i Hovedrækken. Spillet i Olympias lokaler, Sokkelundsvej 12 den 17. april 1956.

Hvid Bjørn Brinck-Claussen

Sort Helmuth Andersen

1.e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 Sge7 Dengang anset for et ret svagt træk. Euwe ofrer det kun syv linjer! Men hans værk fra 1940'erne anses da også (i dag) for dybt forældet. Siden kunne eksempelvis Bent Larsen finde på at spille trækket.

4. Sc3 d6 5. d4 Ld7 6. d5? Bjørn begrundede dette lidt hårdt satte tegn med denne kommentar: "Hvid kan få sort til at opgive centrum med 6. Sd5! Sxd4 7. Lxd7+ Dxd7 8. Sxd4, og hvid står bedst."

Bjørns diagram: Stillingen efter 10... c5-c4?

11. Lxh7+! KVA: Det berømte løberoffer på h7 – her i en helt risikofri udgave. Det kan også ske i mere risikable tilfælde. Blandt spillere af en vis "uddannelse" er det velkendt. Ja, der er sågar skrevet en hel lille bog derom: Helmut Wieteck: "Das klassische Läuferopfer auf h7/h2", 64 sider, 1989. Da offeret ofte sker meget tidligt i langt de fleste partier, er det ofte hvid, der får mulighed for at muntre sig med det.

11... Kxh7 B B-C: "Også efter 11... Kh8 12. Dh5 er sort fortabt.»

12. Dh5+ Kg8 13. Sg5 opgivet. 1 – 0.

6... Sb8 7. Dd3 g6 Fianchetteringen af Lf8 til g7 er den ene konsekvens af trækket Sg8-e7. Den anden er springerens videre færd til g6.

8. Lg5 Lg7 9. Lxd7+? Atter er Bjørn noget hård i sin selvkritik: "Hvid ser ikke sorts 11. træk og foretager derfor nogle afbytninger, der intet gavner."

9... Sxd7 10. Lxe7 Dxe7 11. Sb5 Sc5! Truer hvids dronning og lader sin egen dække bonden (feltet) på c7.

Stillingen efter 11... Sd7-c5!

12. Dc4 0-0 13. h4 f5 14. Sc3 f4?! Begge denne bondes alternativer synes bedre end teksttrækket: Afviklingen i centrum: 14... fxe4!? 15. Sxe4 Sxe4 16. Dxe4 Tf4 med tryk ad den halvåbne f-linje og på h4 samt åbning af stillingen, hvad der er til løberens fordel, eller opretholdelsen af spændingen i centrum ved at lade bonden blive på f5 og trykke på e4.

Hvid kan ikke godt selv foretage en afvikling af bønderne, da sort kan besvare exf5 med gxf5, hvorefter bønderne på e5 og f5 ikke alene byder på dynamiske muligheder for sig selv, men også fjører kraft til løberen på g7.

15. b4 Sd7 16. Sg5 Endelig ikke 16. Dxc7? Tac8! og springeren på c3 falder – netop fordi retræten Dc7-a5 ikke fører til dækning af springeren, fordi bonden på b4 spærrer linjen a5-c3.

16... Tf6 17. Se6 En sådan garderet springer på 6. række er normalt et tårn værd. Her kan sort dog let eliminere den.

17... Sf8 18. Sxf8! B B-C: "Hvids (KVA: tilbageblevne) springer er mere værd end sorts "dårlige" løber, særlig da den muligvis kan komme til e6."

18... Lxf8 19. Sb5 Lg7 20. 0-0-0 Bonden på c7 er tabu. 20. Sxc7? Tc8 koster en officer, 20. Dxc7 Dxc7 21. Sxc7 Tc8 efterfulgt af 22... Txc2 er heller ikke godt for hvid.

20... Dd7 21. a4 Tf7 22. f3 Bjørn vil ikke længere se på sorts mulighed f4-f3 og lukker K-fløjen og giver dermed sorts løber mulighed for en god gang klaustrofobi.

Stillingen efter 22... f2-f3.

22... Lh6 23. Td3 Tff8? Bjørns tegn. Da springeren nu er dækket af en bonde på a4, og sort med sit seneste træk savner den fornødne dækning af bonden på c7, vinder hvid nu på banal vis en bonde – begyndelsen til enden for sort.

24. Dxc7 Dxc7 25. Sxc7 Tac8 26. Se6 Tf7 27. Kb2 a6

*Bjørns Diagram. Stillingen efter 27... a7-a6.**Stillingen efter 36... h7-h5.*

28. Ta1 a5 29. Tc3! Txc3 30. Kxc3 b6 31. b5 Td7? Bedre er 31... Te7! for at tage det nødvendige opgør på c-linjen. Der kan da ske 32. Kd3 Te8 33. Ta3 Tc8 34. Tc3 Txc3 35. Kxc3 Lf8 eller 35... Lg7 med et vanskeligt løberkontra-springer-slutspil til følge – nok en nærmere analyse værd!

32. Ta3 Lg7 33. Sxg7? B B-C: "Slutspillet springer mod løber vil hvid vinde, selvom sort får h-bonden, mens bondeslutspillet er remis." KVA: Her tager Bjørn med rette for givet, at tårnene snart vil blive afviklet på c-linjen, da ingen af spillerne kan tåle, at den anden erobrer denne linje. Jeg er dog ikke i stand til at godtage hans konklusion.

33... Kxg7 34. Kd3 Tc7 35. Tc3 Txc3 36. Kxc3 h5 Det er så dette bondeslutspil, som Bjørn bedømmer til at være remis. Sort kan næppe bryde igennem på K-fløjen, uden at hans konge slipper kontrollen med D-fløjen, hvorfor hvid så med bondeofferet c2-c4-c5 hurtigt kan skaffe sig en farlig fremskreden fribonde.

Til gengæld kan hvid ikke få noget ud af dette bondeoffer, hvis sorts konge bliver tilbage og kontrollerer D-fløjen. Derfor synes stillingen fastlåst – vi har klassikeren: Den, der desperat vil vinde, må uvægerligt tabe!

37. Kd3 g5 38. hxg5 Kg6 39. c4 Kxg5 40. Ke2 h4 41. c5? B B-C: "Dette fremstød kommer for tidligt, og nu skulle remis være sikkert."

41... dxc5 42. d6? B B-C: "Men nu står hvid til tab, selvom han måske kan redde sig en remis." KVA: Sorts gevinstplan må være klar: Kongen går ned og tager hvids d-bonde. Derefter går den til K-fløjen, hvorpå sort spiller h4-h3 og bryder igennem på K-fløjen. Den hvide konge kan ikke bruge h-linjen, for så løber sorts c-bonde i dronning.

42... Kf6 43. Kd3 Ke6 44. d7 Kxd7 45. Kc4 Ke6 46. Kd3 Kf6 47. Kc4 h3 48. gxh3 Kg5 49. Kd5 Kh4 50. Kxe5 Kg3 51. h4 Kxf3 52. h5 Ke3 53. h6 f3 54. h7 f2 55. h8(D) f1(D) 56. Dh6+ Kd3 57. Dd6+ Ke3 58. Dxb6 Df4+ 59. Kd5 Endelig ikke 59. Ke6? Dh6+, og sort vinder dronningen.

59... Dxe4+ 60. Kxc5 Dxa4 Endelig ikke 60... Dd4+ 61. Kc6 med tvungen dronningeflytning, hvorefter hvid vinder bondeslutspillet.

61. Kc6+ Ke4 62. Dd8 Db4? 63. Dh4+ Kd3 64. Dxb4 axb4 65. b6 b3 66. b7 b2 67. b8(D) Kc2 Det er sorts uheld, at der er tale om en b2-bonde. Havde der været tale om en bonde på a2 eller c2, så ville han på grund af pat-muligheden kunne holde partiet remis.

68. Dh2+ Kc1 69. Dg1+ Kc2 70. Df2+ Kc1 71. De1+ Kc2 72. De4+ Kb3? Et lidt for hårdt sat tegn af Bjørn, for som han selv skriver: "72... Kc1 73. Dc4+ Kd2 74. Db3 Kc1 75. Dc3+ Kb1 76. Kb5 Ka2 77. Da5+ Kb1 78. Kc4 Kc1 79. Dc3+ osv. taber også.

" KVA: Denne gevinstførings pointe er, at den, der har dronningen ikke kan vinde ved hele tiden at give skak. Modpartens konge skal tvinges til en position, så den sejrende spiller kan føre sin konge frem, uden at den tabende spiller kan føre sin bonde frem.

Jeg lærte selv som 13-årig denne metode ved at læse Bjørn Nielsens pædagogisk fremragende bog – hvad

alene titlen antyder, at den er: "Hvordan man vinder en gevinststilling"! Gad vide, om Bjørn også har lært den af Bjørn Nielsen!? Rigtigt er det dog, at hvid efter teksttrækket vinder let uden den nævnte metode!

73. Db1 Kc3 74. Kc5 Kb3 75. Kd4 Ka3 76. Kc4 Ka4 77. Dxb2 En anden mulighed var 77. Da2#!

77... Ka5 78. Db5#. 1 – 0.

Dermed havde Bjørn vundet sin første turnering – foran alle sine klubkammerater i Olympia! Og selv om han vandt mindst et af partierne takket være forgave, eksempelvis mod sort uden bonden på f7, hvor Bjørn havde hvid mod klubmesteren Andreas Roi, så har vi dog set i det foregående parti, at han kunne Bjørn altså også slå uden forgave!

Helmuth Andersen var en af Skakklubben Olympias meget trofaste soldater. Nogen mester blev han ikke, men i 1962 blev han klubbens formand – en post han bestred i mange år.

Foto: Kaare Vissing Andersen

Nu er vi helt tæt på opgangen, Frederikssundsvej 91, hvor den grumme Bjørn bød nogle af sine jævnaldrende på bøllebænk i morderiske matcher:

Svend O. Jacobsen (formentlig en sagesløs skolekammerat): 1-0 i februar 1956 + Svend O. Jacobsen (igen): 2-0 i marts 1956 + Bjarne Nielsen: 5-0 i maj 1956 (de tre første parti blev dog spillet hjemme hos klubkammeraten Bjarne Nielsen i Voldparken i Husum).

Den voksne, hr. Øder Hansen lod sig også lokke ind i bjørnens hule. Den ugentlige aften i Olympia var langt fra nok til at stille bjørnens sult. Vi vover ikke at gå tættere på - måske er der stadig spor efter blodsudgydelserne!?

Bind 2: 49 partier (nr. 50-98) fra 24/4-1956 - 8/10-1956)

Parti nr. 9 (B B-C Samlingens nr. 54) - Dronninggambit (Afbytningsvarianten i Slavisk)

Privat match, 4. MP. Spillet på Frederikssundsvej 91, Kbh. NV (hjemme hos Bjørn), den 2. maj 1956.

Hvid Bjørn Brinck-Claussen, Olympia

Sort Bjarne Helweg Nielsen, Olympia

1.d4 d5 2. c4 c6 3. cxd5 KVA: Herom skriver Max Euwe blandt andet, at hvis hvid vil opnå svaret c6xd5, så må han allerede bytte på d5 i tredje træk, da sort ellers spiller 3... Sf6 eller 3... e6, hvorpå sort ikke er nødt til at slå tilbage på d5 med sin c-bonde. Hertil føjer den

hollandske eks-verdensmester: "Den slaviske afbytningsvariant, der fører til en symmetrisk bondestilling, byder i princippet (på) langt færre muligheder end den klassiske afbytningsmetode, der spiller en så vigtig rolle i den ortodokse

Dronninggambit. Der er ét spørgsmål, der bestemmer værdien af teksttrækket: Kan sort i det følgende tvinges til med e7-e6 at lukke sin dronningeløber inde? Vi tror det ikke og anser derfor ikke den slaviske afbytningsvariant for egnet til at skaffe hvid initiativet."

3... cxd5 4. Sf3 Euwes primære fortsættelse er 4. Sc3 Sf6 og derefter f.eks. 5. Db3 Sc6! 6. Sf3 Sa5 7. Dc2 Ld7 8. Lf4 Tc8 med "artige chancer for modspil" for sort.

4... Sc6 5. Lf4 e6?! Lader – stik mod Euwes gode råd – uprovokeret sin dronningeløber lukke inde.

6. e3 Lb4+?! KVA: Bjørns tegn. B B-C: "Eller 6... Sf6 7. Sc3 Le7 8. Ld3 Sh5! 7. Sd2 eller 7. Sc3."

7. Sbd2?! Sf6 8. a3 Lxd2+ 9. Sxd2! KVA: Bjørns tegn. B B-C: "Ikke 9. Dxd2 på grund af 9... Se4 med hollandsk opstilling (KVA: f7-f5), hvor hvid ikke kan angribe sorts kongefløj, som han skal i Hollandsk

9... Da5 Begyndelsen på en yderst tvivlsom aktion på D-fløjen.

Stillingen efter 9... Dd8-a5.

10. h3! Bjørns tegn. B B-C: "For at forhindre, at sort med et fremtidigt Sf6-h5 skal berøve hvid løberparret."

10... Se4? Bjørns tegn. Hans begrundelse derfor kommer i noten til sorts 11. træk.

11. b4! Bjørns tegn. Trækket provokerer sort til et ulyksaligt offer.

Bjørns diagram. Stillingen efter 11. b2-b4!

11... Sxb4? Bjørns tegn. B B-C: "Et vildt offer, der ikke indbringer andet end to bønder for springeren og dårligt spil. Men trækker sort sin dronning tilbage, følger 12. Sxe4 dxe4 13. Dg4, og hvid har godt spil. 10... Se4? var altså en fejl."

12. axb4 Dxb4 13. Tb1 Dxd2+?! B B-C: "Spiller sort 13... Da5, så 14. Tb5."

14. Dxd2 Sxd2 Det er i denne stilling, at Bjørn enten viser sit enorme talent eller sin solide taktiske lærdom. Det sker med et par smukke mellemskakker!

Stillingen efter 14... Se4xd2.

Så er der lagt en kage i ovnen med tre lag velmagende mellemskakker!

15. Lb5+! Bjørns tegn for en smuk mellemskak! Han har ikke travlt med at slå springeren på d2!

15... Ld7? KVA: *Bjørns tegn.* B B-C: "Taber en bonde, men på 15... Ke7 16. Kxd2 har hvid langt det bedste spil. Sort har intet at gøre."

16. Lxd7+ Kxd7+ 17. Txb7+! KVA: *Mit tegn for kombinationens anden smukke mellemskak.*

17... Ke8 På 17... Kc8 eller 17... Kc6, synes sort at kunne redde sin springer, da hvids tårn på b7 er truet, men hvid får alligevel springeren – nemlig efter kombinationens tredje mellemskak: 18. Tc7+!

18. Kxd2 g6? Mit tegn. Trækket svækker de sorte felter i sorts stilling, hvormed løberen kan deltage i det kommende angreb, som dermed slår hurtigere igennem end ellers. Sort måtte rokere for at skabe forbindelse mellem sine tårne.

19. Tc1 f5 20. Tcc7 a6 21. Ta7 Tb8? 22. Te7+ Kf8? 23. Lh6+ Kg8 24. Tg7+ Kf8 25. Tgb7+ Ke8 26. Txb8#. 1 – 0.

Slutstillingen

Bjarne Helweg Nielsen var en jævnaldrende klubkammerat med Bjørn i Olympia. De må være blevet rigtigt gode venner, for selv om Bjørn hele vejen igennem var en klasse eller to bedre, så fik de mange gode oplevelser sammen.

I B B-C Samlingens to første bind, som rummer partierne 1-49 (11/6-1955 – 24/4-1956) og 50-98 (24/4-1956 – 8/10-1956) har Bjørn spillet mod Bjarne Nielsen i ikke færre end de tretten – nr. 9, 49, 51-55 og 92-97. Det første er et K-parti, som strakte sig fra 20/12-1955 til 26/1-1956, og som Bjørn vandt som sort på udmærket vis i 18 træk.

Deres andet nedskrevne parti, nr. 49, er undtagelsen, der bekræfter reglen, idet Bjarne vandt i 13 træk – men Bjørn spillede altså også blindt mod tre på en gang!!! Senere spillede de et par matcher, som Bjørn vandt med henholdsvis 5 – 0 og 6 – 0!

I den første match, hvis 4. parti vi lige har nydt, spilledes de tre første partier den 27. april hjemme hos Bjarne i Voldparken 34 i Husum, og de to sidste den 2. maj hjemme hos Bjørn på Frederikssundsvej 91 i NV (meget tæt på brandstationen). På denne adresse blev

også alle seks partier i den anden match spillet – samme dag, den 27. september 1956.

I øvrigt er Bjarnes navn og adresse et godt eksempel på, hvor godt de sparsomme data i Bjørns håndskrevne partisamling og magasinet ARBEJDER-SKAK supplerer hinanden. For hvordan kan vi være helt sikre på, at den Bjarne Nielsen, som Bjørn omtaler i hæfterne 1955-57, er den samme som den Bjarne Helweg (Nielsen), der nogle år senere bliver omtalt som Skakklubben Olympias turneringsleder i ARBEJDER-SKAK.

Det kan vi ud fra, at Bjørn nævner spillestedet for den første matchs tre første partier som Voldparken 34, og at netop denne adresse i 1962 nævnes som bopæl for Olympias turneringsleder Bjarne Helweg i ARBEJDER-SKAK, december 1962 (side 100). Der er "Nielsen" udeladt, men andre steder i magasinet nævnes han som eksempelvis Bjarne Helwiig Nielsen og Bjarne Helweg Nielsen.

Et par andre gode eksempler – end de nævnte to matcher – på, at Bjørn var klart bedre end Bjarne, er ifølge ARBEJDER-SKAK 1956, side 72, at den 14-årige Bjørn vandt Olympias Cup-turnering 1956 ved at slå Helmuth Andersen i finalen (Se Parti nr. 8), mens den

14-årige Bjarne Nielsen vandt 3. række (en opsamlingsrække for slagne deltagere). Og ARBEJDER-SKAK 1957, side 198: Dansk Arbejder Skak Forbunds påskestævne (hvor Poul Martins blev forbundsmester) ser vi dette:

3. klasse A:

- 1. præmie + ærespræmie fra Brønshøj A. S.): Ole Scheller, Valby-Vigerslev A. S. 5½ (7).
- 2. præmie: Bjørn Brinck-Claussen, Olympia, 5½ (7).

4. klasse A:

- 1. præmie + ærespræmie fra Olympia: Bent Lehmann, Rødovre, 7 (7).
- 2. præmie: Bjarne Nielsen, Olympia, 5 (7).

*

Eventyret Bremen!

Om de 19 unge danske spilleres deltagelse i dobbeltmatchen mod Bremen i dagene 20.-21. maj 1956 og deres oplevelser i den gamle hansestad med de smukke middelalderhuse, hvoraf mange heldigvis havde overlevet 2. verdenskrigs voldsomme bombardementer, kan man læse nærmere i ARBEJDER-SKAK, juli 1956 (side 74).

Der kan man også se, at Bremen slog København sikkert med 24½ – 13½.

De unge københavnere klarede dog 10 – 10 på de øverste ti brætter, hvor de var repræsenteret af stærke

Det var derfor ikke så sært, at Bjørn blev placeret foran Bjarne på det københavnske hold med 19 unge spillere, som i maj 1956 drog til Bremen i Vesttyskland – en kæmpe oplevelse for de to 13-14-årige, som med deres alder sprængte rammerne for deltagelse, idet denne oprindeligt var møntet på unge mænd i alderen 15-25 år.

Vi skal også lige have med, at Bjarne Helweg Nielsen vandt klubmesterskabet i Olympia i 1960 og dermed var den første, som fik sit navn på en da nye pokal!

folk som M. Lemvig-Fogh, Ole Illum Truelson (som vandt begge sine partier), Erik Poulsen, Henning Jensen (som siden blev medlem af Frederiksberg Skakforening og fik nyt efternavn: Møller), Georg Jørgensen og Kurt Jessø.

Det var på de ni nederste brætter, at de danske gæster var overmatchede, bl.a. på de to sidste, hvor "Bjørn Clausen", som han fejlagtigt stavedes i bladet, tabte begge sine partier på 18. bræt, mens Bjarne Nielsen fik remis i sit første parti, men tabte det andet på 19. bræt.

Vidste du at:

- [Karpov](#) fik i [1968](#) en guldmedalje for hans akademiske kunnen i skolen
- [Karpov](#) begyndt på [Moskva statsuniversitet](#) i [1968](#) for at læse [matematik](#)
- han flyttede senere til [Leningrad statsuniversitet](#) for at være tættere på sin træner GM [Semyon Furman](#), som boede i [Leningrad](#)
- at [1968](#) er året, hvor [Douglas Engelbart](#) præsenterede en [computermus](#) for første gang

Ungdomsmatchen mod Bremen

Parti nr. 10 (B B-C SAMLINGENS nr. 58) - Nimzo-Indisk (Zürich-varianten)

Bymatchen for ungdomshold København – Bremen, 18. bræt, 1. runde. Spillet i Hotel Lloyd den 20. maj 1956.

Hvid Hans Joachim Kolos, Bremen

Sort Bjørn Brinck-Claussen, København

1.d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. Dc2 KVA: I Euwes åbningsværk fra 1940'erne udgør dette træk både hovedvarianten (Zürich-varianten) og de første tre forgreninger, side 6-29, af bind 4's i alt 54 sider – et bind som kun omhandler Nimzo-indisk – så vigtig anså man dengang åbningen for at være!

4... Sc6 5. Sf3?! Det er den 13-årige Bjørn, som fra og med her strør om sig med tegn til trækkene. Til teksttrækket, som er med i Euwes hovedvariant, skriver han: "Opbygningen 5. e3 og 6. Ld3 ville være ønskværdig for hvid, men på 5. e3 følger 5... e5!"

5... d5? Dette tegn begrundes af Bjørn således: "Dette er dårligt, fordi der er spillet 4... Sc6, og denne springer står dårligt der med bonden på d5. Rigtigt er 5... d6 og 6... e5." KVA: Teksttrækket er dog udmærket ifølge Euwe, for selv om han fortsætter sin hovedvariant med 5... d6, så skriver han dog, at 5... d5 er en vigtig fortsættelse, om end den er mindre almindelig.

6. a3 Ifølge Euwe fører dette træk til 1. forgrening "og er ikke at anbefale", hvortil han henviser til partiet Grünfeld – Fine, Zandvoort 1936, side 16 i sit værks bind 4.

6... Lxc3+?! Også her synes tegnsætningen malplaceret. Bjørns note lyder blot: "6... Le7 er også spilleligt."

7. Dxc3 Se4 8. Dc2 En grundstilling.

Stillingen efter 8. Dc3-c2. Den samme stilling opstod i partiet Grünfeld – Fine, Zandvoort 1936, hvor der blev spillet 7... Sc6 8. Sf3 mod her 4... Sc6 5. Sf3. En interessant "disput" mellem den 13-årige Bjørn og den modne eks-verdensmester Max Euwe!

8... Df6? Bjørn klandrer dette træk med noten: "Sort bør spille 8... Se7 og eventuelt gå over til Stonewall-formation." KVA: En ganske interessant betragtning. Euwe anbefaler dog 8... e5! som Fine spillede mod Grünfeld i det nævnte parti, der fortsatte 9. e3 Lf5 10. Da4 0-0 11. cxd5 Dxd5 12. Db5 Dxb5 13. Lxb5 Sa5! og sort står ifølge Euwe "endog noget bedre".

9. e3 Dg6?! B B-C: "Sort må forhindre 10. Ld3."

10. Sd2 Sxd2? B B-C: "Sort kommer ind i et slutspil, hvor modstanderen råder over løberparret. Han burde spille 10... f5 (se noten til 8... Df6?)."

11. Dxc3 Sf3+? Dette tegn følger Bjørn med en befriende selvkritik, som sjældent set blandt så unge mennesker: "Sort tror, at han er smart, men han taber et tempo. Med 11... hxg6 12. Lxd2 Se7 ville han ikke stå helt slet."

12. gxf3 fxg6? Ud over dette vel placerede spørgsmålstegn, så har Bjørn intet at bemærke dertil – men han har jo også i noten forinden valgt det rette tilbageslag, hxg6. Teksttrækket afslører, at Bjørn – i

hvert fald under partiet – har haft et alvorligt hul i sin spilforståelse. Hovedreglen lyder, at man i slige situationer slår ind mod centrum.

Her er det forkerte tilbageslag endda særlig fatalt, idet sorts bondemasse er blevet alvorligt skåret over med en alvorlig svækkelse af e-bonden til følge, hvortil kommer, at sort med hxg6 ville kunne angribe hvids isolerede h-bonde voldsomt.

Bjørn har nok ladet sig forlede til at tro, at han med et tårn på f8 eller med begge sine tårne på den halvåbne f-linje ville kunne udsætte hvids dobbeltbonde på samme linje for et alvorligt angreb. Det bliver ikke tilfældet. Fra og med teksttrækket går det ned ad bakke for sort.

Stillingen efter 12... f7xg6?

13. Ld2 a5 14. Lc3 0-0 15. f4 b6 16. Lg2 Se7? B B-C: "16... Td8."

17. b4 Sf5 18. h4! KVA: Mit tegn! På straks 18. cxd5?! kunne følge 18... Sh4! 19. Le4 Lb7, og sort får bonden tilbage, fordi løberen på e4 spærrer for hvids dækningsressource e3-e4. Nu derimod truer hvid med ved cxd5 at vinde en bonde, da sort ikke har Sf5-h4, og Lc8-b7 kan besvares med e3-e4.

18... axb4? Bjørns tegn som han ikke begrundet med nogen note.

19. Lxb4 Td8 20. h5 gxh5 21. Txh5 g6 22. Th2 La6 23. cxd5 exd5 24. Kd2 Lc4 25. Lh3 Sd6 26. Tah1 Se4+ 27. Ke1 KVA: Hvids angreb på K-fløjen er nu langt farligere end sorts i centrum – rummer endda en variant med et officersoffer.

Stillingen efter 27. Kd2-e1. Denne kongelige retræte er indledningen på et farligt angreb! På deres fremskredne positioner ser de to sorte lette officerer imponerende ud, men de er ganske ufarlige.

27... Kg7?! B B-C: "Vendingen 27... c5 går ikke på grund af 28. Le6+ Kf8 29. Txh7 cxb4 30. Tf7+ Kg8 31. Ta7+ Kf8 32. Th8#."

28. f5! KVA: Mit tegn! Hvids gennembrud.

28... Sg5 29. Tg2 Kf6? Bjørns berettigede tegn, men det er vanskeligt at se, hvad sort skulle stille op.

Nu kan hvid i den materielt helt lige stilling spinde et effektivt matnet indledt med et kvalitetsoffer og med løberne som stridestrikkepinde.

Stillingen efter 29... Kg7-f6?

30. Txg5! KVA: Mit tegn.

30... Kxg5 31. Le7+ Kh6 32. Lf6 Kh5 33. f3 opgivet. Truslen 34. Lg4# kan kun imødegås med 34... gxf5, men da spiller hvid 35. Lxf5#. 1 – 0.

Trods nederlaget en prægtig præstation af den 13-årige Bjørn, der såvel i selve partiet som i de noter, han satte dertil engang i september samme år viste en modenhed, som eller er vanskelig at tiltro en så ung fyr. Denne entré i udlandet lovede ham en solid international såvel som national karriere. Her skal det ikke afsløres om løftet blev holdt!

Foto: Kaare Vissing Andersen

Der var ofte bud efter Bjørn Brinck-Claussen til simultan-matcher - i hans egenskab af Nordensmester som 20-årig i 1963, tredobbelt danmarksmester og international mester. Her ses han under et arrangement i Kulturhuset Pilegården i Brønshøj dyste mod Flemming Johansen, Frederiksværk Skakklub, tv., og Niels Erik Andersen, Brønshøj Skakforening.

Hans Joachim Koloss (1938 – 2013) er en af de personer, som man skal være sig for at drage for megen konklusion om.

Alligevel vover jeg forsøget, idet denne tysker efter al sandsynlighed var ham, der slog Bjørn Brinck-Claussen 2 – 0 i Ungdomsmatchen Bremen – København, 1956.

Det er ganske vist ikke lykkedes mig at google nogen skakspiller af dette navn, men der er jo så mange unge talenter, som forlader den seriøse dyrkelse af det kære gamle spil – ikke mindst for at koncentrere sig om en akademisk karriere.

Således fik den person, som det lykkedes mig at

google, en solid uddannelse og stilling som antropolog, eksempelvis i 1968 ved det videnskabelige institut i Gottingen.

Hvad der taler for, at vi her har fat i Bjørns modstander, er, at han blev født i 1938 og altså har været 18 år, da matchen fandt sted og dermed fire år ældre og mere rutineret end sin danske modstander.

Hvad der taler endnu mere for, at vi her har fat i den rette person, er det følgende citat fra "Interviews with German Anthropologists: Short Portrait: Hans-Joachim Koloss: "In 1959 Koloss finished high school in Delmenhorst near **Bremen** (KVA: *Min fremhævelse*)."

[Frederiksberg forårs lyn 2024](#)

Forrest fra venstre ser vi:

1. Tobias Nykvist -
Anders Askjær Mikkelsen,
Gentofte
2. Anker Muller -
Anfinn Niclasen
3. Negin Resti -
Tristan Lund Elnegaard,
Gentofte
4. Dan H. Andersen -
Marcus Nygaard Skaaning,
Øbro

Stående bagerst ser vi Karl Strigén,
Øbro.

Foto: Erik Jarlnæs

[Frederiksberg forårs lyn 2024](#)

Forrest fra venstre ser vi

1. Thorbjørn Rosenlund -
Henning B. Sørensen
2. Eskil Rosenlund Ahl,
BMS -
Peter Lautrup Larsen

Stående bagerst ser vi Karl
Strigén, Øbro

Foto: Erik Jarlnæs

Stillingsanalyse fordybelse

Erik Jarlnæs er jo dommer i dagturneringen, som spiller hver tirsdag i Øbro's lokaler, samt han har haft et par øjne på kandidat turneringen, hvor den kun 17-årige Dommaraju Gukesh fra Indien blev vinder, og dermed skal møde regerende verdensmester Ding Liren senere på året.

I begge turneringer har Erik fundet nogle udfordrende stillinger med muligheder for spændende træk.

1. analyse: Dommaraju Gudesh, Indien 2743 - Alireza Firouzja, Frankrig 2760

Vi kommer ind efter sorts træk 50.

Partiet fortsatte:

1. Txb7 sort skal nu passe på Sf6, da der truer mat med Th7++. En fortsættelse kunne være 1... e3+ 2. Ke2, Sd4+ 3. Kd3 e2 4. Sf6

Trækket 5... e1D fører direkte til tab med Th7++, men der kan spilles 5... Te3+, hvis hvid slår, så er der dømt dronning med e1D. Alternativt spilles Txb3 og matten

af afværget . Hvid står stadig bedst - med flest bønder, men der er længere til matten.

1... Te6 hindre mat truslen startende med Sf6. **2. Te7**, hvis der byttes tårne, står hvid til gevinst med 3 fribønder.
2... Th6, **3. c5 Sd4** **4. Kg2 Tg6+** Sort havde vist dårligst tid her, og skulle vinde nogle dyrebare sekunder **5. Kf2 Th6** **6. b4 Txb3**

Mat truslen fra hvid er ikke overstået da hvid stadig har Sf6, som vil true mat. Sort kan derfor ikke opgive h-linjen. Med 2 fribønder har hvid de bedste muligheder.

7. Kg2 Th6 **8. Tb7 Kg8** Hvis sort skal have håb om at hindre hvids fremmatch, må kongen ile til hjælp, men desværre kun et felt af gangen og det er for langsomt **9. b5 Kf8** **10. b6 Tg6** **11. Kf2 Th6** **12. Tc7 Th3** **13. Kg3** opgivet

Slutstilling

Der er mange andre spændende varianter.

2. analyse: Stilling fra dagturneringen

Fra dagturneringen så Erik følgende stilling, hvor hvid er i træk og har et godt angreb, men hvordan skal der fortsættes?

Bræt 1

Der truer faktisk mat i få træk med:

1. Lxh7, men sort kan ikke tillade sig at slå tilbage, da der så kommer 2. Txg7+, på 2... Txg7, er der så mat med 3. Dxh6+ Kg8 4. Dh8++. Hvis 2... Kxg7 er der mat direkte med 3. Dxh6++

Desværre har vi ikke alle trækkene, men senere i samme parti opstod følgende stilling med hvid i træk:

Bræt 2

Der truer mat i 4 træk, med eksempelvis 1. Dxf6 gxf6 2. Txh6 Th7 3. Sf7++ eller 1. Dxf6 Db8 (hindre mat på bagerste række) 2. Txh6 gxf6 3. Lg8 Th7 4. txh7++

En anden mulighed, som blev spillet er **1. Txh6**, nu er både dronning og tårn i slag, men lidt sjovt, kan sort ikke tillade sig at slå hverken dronning eller tårn. Der blev spillet **1... Txg6**, hvorefter der er mat med 2. **Sxg6++**. Ved 1... gxh6, er der mat med 2. Dg8++.

Hvis sort prøver at hindre mat på baglinjen, med eks. 1... Dd8, så følger 2. Dxf6, gxf6 3. Lg8 Th7 4. Txh7++ alternativt 2. Lg8+ Kxg8 3. Dh7+ Kf8 4. Dh8++

Det bringer os tilbage til startstillingen på bræt 2, hvor bedste træk er et træk, som vi normalt ikke vil overveje 1... Dxe5. Hvid står stadig til gevinst, men der skal kæmpes noget mere for det, eks. 2. dxe5 txg6 3. Thxg6 Kxg7

Parti: Allan Astrup Jensen, FS, 1792 - Richard Lilja, Skørping, 1892

Turnering FS spil når du vil
 Dato 1. maj 2024
 Runde 3
 Hvid Allan Astrup Jensen 1792
 Sort Richard Lilja, Skørping, 1892

Et parti hvori jeg led af hallucinationer, der overgik til panik!

1. e4 d6 2. d4 Sf6 3. Sc3 g6 4. f4 Lg7 5. Sf3 c5 6. dxc5

6. Lb5+ Ld7 7. e5 Giver forviklinger, som man skal have studeret hjemmefra.

6... Da5 7. Lb5+ Sikkert ikke godt.

7... Ld7 8. Ld3 Tempotab, men stillingen er lige.

8... Dxc5 9. De2 0-0 10. Ld2 a6

Mere normalt er: 10... Tc8

11. a3! b5 12. Le3 Dc7 (12... Dc8; eller: 12... Dh5 er nok bedre.)

13. 0-0 (Bedre: 13. e5! Sh5 14. Sd5 Da5+ 15. Dd2 Dxd2+ 16. Lxd2 dxe5 17. Sxe7+ Kh8 18. fxe5 Te8 19. Le4 Ta7 20. Le3 Tc7 21. Sd5 Tc4 22. Ld3 Tg4 23. 0-0)

Med hvid fordel!

13... Lc6 14. Kh1 Lg4 15. h3?!

Er en svækkelse af felterne omkring kongen.

Sikrere er: 15. Df2

15... Lc8?! [Hvorfor ikke: 15... Sh5!?]

16. g4?!

For aggressivt og krævendt! Sikrere var: 16. Df2

16... Lb7 17. Kh2 Væk fra den lange diagonal!

17... e6! 18. Df2 Tac8 19. Dh4 Hvid blæser til angreb, men sort står i virkeligheden bedst her!

19... Sa5?! 20. Ld4! e5 21. fxe5 dxe5

22. Le3 [Ikke det fristende: 22. Lxe5? Sxg4+! 23. hxg4 Lxe5+ 24. Sxe5 Dxe5+ 25. Dg3-/+]

22... Tfe8 23. Lh6 [Mere fornuftigt havde været: 23. Tf2 Qd6 24. Raf1+/- men jeg så syner (matangreb)]

23... Lh8! 24. Sg5 (Planlægning af doubling af tårne i f-linien med: 24. Tf2+/- havde været det rigtige!)

24... Sc4 25. Tf3? [Nødvendigt er: 25. Lxc4 Dxc4 26. Tf2=, men på det tidspunkt var jeg i panik og kunne ikke tænke klart; havde endda mere tid end modstanderen. jeg kiggede længe på at ofre løberen på g7 eller f8, men det duede ikke!)

25... De7 26. Taf1?? Helt håbløst at tilbyde en gaffel - men jeg havde ikke set den! Jeg var så langt ude, men det var også sent på aftenen.

26... Sd2

De to seneste fejl var i frustration over, at jeg ikke kunne finde en fortsættelse af angrebet, betyder, at partiet er tabt for hvid.

27. Txf6 (27. Df2 Sxf1+ 28. Dxf1 med tryk i f-linien giver flere chancer?)

27... Lxf6 (Nu er hesten på g5 bundet! 27... Sxf1+ dur selvfølgelig ikke for sort.)

28. Tf2 Txc3! Et frisk chok!

29. Txd2 [29. bxc3 Sxe4 30. Lxe4 Lxe4 er håbløst!]

29... Tc6 30. Tf2 Td6 31. Kg2 Td4 32. Te2 Ted8 33. Lf8 Lxg5 34. Lxe7 Lxh4 35. Lxh4 T8d6

36. Lf2 Vinder kvaliteten tilbage med minusbonde og uligefarvede løbere. Den svage bonde på e4 og det

sorte tårns aktive placering, gør det dog håbløst for Hvid.

36... Txd3 37. cxd3 Txd3 38. g5 Kg7 39. h4 f5 40. gxf6+ Kxf6 41. Lc5 Ke6 42. Lf2

42. Lf8!? Td4 43. Kf3 giver måske remischancer?

42... h6 43. Lc5 g5 44. hxg5 hxg5 45. Lb6 Ke7 46. Lc5+ Kf6 47. Tf2+ Kg6 48. Te2 Kh5 49. Lg1 Kg6 50. Lh2 Kf6 51. Lg1 g4 52. Lb6? (52. Bh2 Rd4 53. Rf2+ Ke6 54. Kg3 Txe4 55. Kh4 og hvid kan kæmpe lidt endnu!; Eller: 52. Lc5 Kg5 53. Le3+ Kh4 54. Lf2+ g3 55. Le1 Lc8-+]

52... Kg5 53. Ld8+??

Symptomatisk at sætte løberen i slag.

53... Txd8 0-1

1957: Fremtidens skakcomputer

I det tyske tidsskrift "Die Schulpost" (skoleposten) fra [1957](#), kunne man se et bud på, hvordan fremtidens skakcomputere ville se ud.

Der var næppe ikke tænkt på stationære computere, laptops eller mobiltelefoner.

De var alle stadig en fjern fremtid.

Annoncer fra august 1906

I skakbladet fra [august 1906](#) kan man blandt andet finde følgende 3 annoncer:

Broncemedaille.	Sølvmedaille.
	
Malmö.	Stockholm.
Skakuhre	
meget praktiske og paalidelige, der viser, hvor lang Tid hver Spiller har brugt til sine Træk, leveres for 10 Kr., bedste Kvalitet 11,00.	
Smuk Egetræskasse med Laas — til Opbevaring og Transport af Uhret — 4 Kr. 85 Ø.	
P. M. Bach, Uhrmager & Guldsmed, Viborg.	

Pommechackpil
i Futteral, praktiske og smukke, er holdes for 1,75 + Porto hos Bogbinder **F. V. Rasmussen,** Viborg.

Pjaser af celluloid
till fidschackspel önskas Köpa.
Schackbladets Redaktion,
Njåtab, Sverige.

Allerede i 1906, kunne man se svenske annoncer i skakbladet.

Antager det var nemmere at læse i [1906](#).

Simultan parti: Erik André Andersen - Steen Nielsen

Erik Jarlnæs har sendt mig simultan partiet mellem Erik og Steen. Desværre slutter partiet brat, grundet en fejl, men selve partiet har mange interessante muligheder.

Hvid Erik André Andersen

Sort Steen Nielsen

Dato 22. maj 2024

1. d4 d5 2. c4 e6 (afslået dronning gambit) 3. Sc3
Le7 4. Sf3 Sf6 5. Lg5 0-0 6. e3 h6 7. Lh4 b6 8. cxd5
exd5 9. Lb5 Lf5 10. Se5 a6 11. Sc6 Sxc6 12. Lxc6 Tb8
13. Lxf6 Lxf6 14. Lxd5 c5

eks. 15. dxc5 Lxc3+ 16. bxc3 bxc5 giver lille hvid
fordel.

15. e4 cxd4 16. Se2 Lh7

Her må der ikke spilles 17. Sxd4 Lxd4 18. Dxd4 Lxe4
19. Td1 Lxd5 20. Dxd5 Te1+ og sort står bedst, da
hvids konge ikke er i sikkerhed, samt kongetårnet
skal bruge tid på at slippe ud.

17. 0-0 Te8 18. Sg3 b5 19. Tc1 Tc8 20. Db3 Lg6

Der er pres mod f7, alternativt kunne være 20... De7

21. h3 Db6 22. Tfd1 Lg5 23. Txc8 Txc8 24. Sf5 Dc7
25. Sxd4 Df4 26. Se6

Her kunne sort have spillet 26... fxe6, 27. g3 Dc7 28.
Lxe6+ Lf7, hvorefter sort ville have en officer for 2
bønder.

26... Df6 27. Sxg5 Dxg5 28.a4 bxa4 29. Dxa4 Df6 30.
b3 Rc2 31. Tf1 Lh5

32. Dxa6 Dxa6 0-1

Bortset fra fejlen til sidst et flot parti af begge
spillere.

Arnold: Skuespilleren, Terminatoren, Guvernøren og Skakspilleren

Erik Jarlnæs har sendt mig billedet til højre.

[Arnold Schwarzenegger](#) spillede skak i gymnasietid. Til høje ses han med sin ven [Franco Columbu](#), som han spillede med siden 1970'erne frem til [2019](#).

Hans rating tilbage i starter af 0'erne var omkring [2200](#).

Via linket i tallet [2200](#), kan du også finde [Humphrey Bogart](#) (skuespiller), som spillede remis mod GM [Samuel Reshevsky](#) i [1955](#).

I [1989](#) blev '[Arnold Sports festival](#)' etableret, med konkurrencer som bodybuilding og fitness.

Det er i dag en årlig begivenhed på tværs af 5 kontinenter.

Kilde: Erik Jarlnæs

Kilde: Chess.com

[Arnold](#) mod [Kasparov](#), hvortil [Kasparov](#) efterfølgende har skrevet:

Jeg har altid haft mistanke om, at din remis mod mig i [2002](#), inspirerede dig til at blive [guvernør](#).

Turneringen '[Arnold Chess Rapid](#)' blev afholdt i 2019 i [Johannesburg Sydafrika](#).

Det var en lyn og hurtig skakturnering, hvor vinderen i begge turneringer var [GM Sahaj Grover](#) fra [Indien](#).

Parti: Loui Malthe Halse - Richard Lilja, Skørping

Hvid Loui Malthe, Halse
Sort Richard Lilja, Skørping
Dato 15. maj 2024
Turnering FS forår

1. d4 e6 2. Lf4 f5 (er nu ovre i Hollandsk forsvar)

3. e3 Sf6 4. c4 b6 5. Sc3 Lb7 6. Sf3 Lb4 7. Ld3 0-0
8. 0-0 Lxc3 9. bxc3

Hvid står mest aktivt, men alt er fortsat lige

9... d6 10. Te1 h6 11. Sd2 Sbd7 12. Db3 c5

En centrumsbonde er jo ikke at foragte

13. Lxd6 Sg4 14. f3 (alternativt h3)

14... Sxh2 15. Lxh2 (bedst)

15... Dh4 16. d5

Alternativt 16. e4 e5 17. dxe5 De7

16... e5 (fribonden på d5 bliver senere vigtig)

17. f4 (nok for tidligt alternativt Da4 for at lægge pres på Se7 og e5)

17... e4 18. Le2 Tf6 (hvid skal presses)

19. Dd1 Td6 20. a4 a5 21. Tb1

Andre muligheder var enten 21. Tf1 eller 21. Sf1

21... Kh8 22. Tb2 Tg8 23. Kh1 (alternativt 23. g3 Tg6 24. Kg2)

23... g6 24. Sb1 Df6 25. Tg1 Tg7 (h5 vil låse stillingen)

26. g4

Så skal stillingen låses op

26... Sf8 27. gxf5 Lc8 (alternativt 27... gxf5)

28. Lg4 (28. fxg6 var et alternativ)

28... gxf5 29. Lh5 Ld7 30. Txd7 Dxd7 31. Tg2 De7

Status

Hvid har fået en åben tårnlinje

Hvid er en officer i overtal

Både sort og hvid har en fribonde

32. Sa3 Sh7 33. Sb5 (fin placering til krikken)

33... Tf6 34. Dg1 (mat trussel, alternativt 34. Lg3 og senere Lh4)

34... Tf8 (bedste mulighed)

35. Tg6 Le8

På 36. Txd6 kan komme 36... Dg7 37. Dg5 Kg8 38. Txd7 Kxd7 39. Lxe8 Dxd7 40. fxg5 Txe8

Analyse efter 40... Txe8

med gode muligheder for hvid

36. Te6 Dd8 (alternativt 36... Lxh5 37. Dxe7 Lf3+ 38. Dg2 Tg8 39. Dxf3 exf3)

37. Txe8 (bedre var 37. Lxe8)

37... Txe8 38. Lxe8 Dxe8

Krudtrøgen har lagt sig efter slagudvekslingerne, en mulighed var at få kongen i sikkerhed

39. d6 Sf6 40. Dd1 Kh7 41. Sc7 Df7 42. Sd5 Sg4
(42. Sd7 var bedre)

43. Dd2 Db7 (43... Dd7 var bedre)

44. Lg3 Dc6

Mulighed for at tage fælde den sort dronning med
45. Se7 De8 46. d7
og sort bliver nødt til at slå bonden.

Hvid regnede på 45. Se7 Dd7, men var desværre kommet i tidsnød på dette tidspunkt, så der var ikke tid til at regne på det stærke 46. Dd5, som både truer mat og dronning afbytning med Dxf5

45. Lh4 Dxa4 46. Sf6+ (stadig mulighed for dronning med eks. 46. Sxb5 eller Sd7)

46... Sxf6 47. Lxf6 Dd7

En bedre mulighed var
48. Dd5 Kg6 49. Le7 Kg7

48. Dg2 a4 49. Dg7+ Dxc7 (stillingen bliver nu lige)

50. Lxc7 a3 51. d7 a2 52. d8D a1D+ 53. Kg2 Kxc7
54. De7+ 1/2 - 1/2

Slutstilling 1/2-1/2

Et flot spillet parti af hvid, men desværre er tiden en vigtig faktor.

Foto: Erik Jarlnæs

[Frederiksberg forårslyn 2024](#)

Til venstre har vi Karl Strigén, Øbro, som vandt en ratingpræmie i 3. klasse.

Til højre ser vi Negin Rasti, prøvemedlem.

En hund i et spil skak

Erik Jarlnæs har fundet dette billede, hvor ord næppe er nødvendige, men hvis du ikke skulle se det, så læg mærke til den hvide 'konge'.

Jeg ved desværre ikke, hvor billedet er taget henne, men Rolf kunne jo være kongen på den anden side af brættet.

Kilde: Erik Jarlnæs

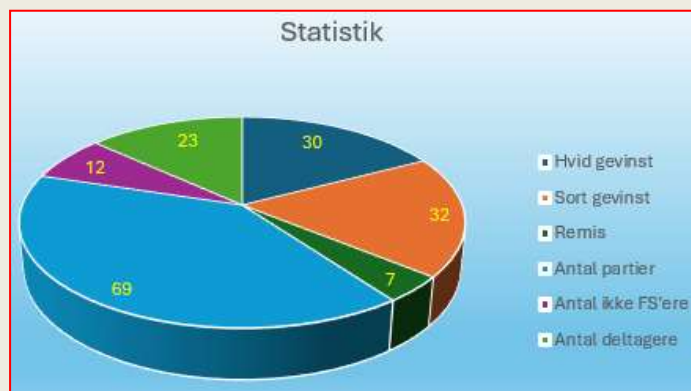
FS sommerhurtig skak 2024

Det er efterhånden blevet en tradition, at FS indbyder til sommerhurtigskak i sommervarmen i den første sommermåned. Således også i år indbød FS til [hurtig skak](#). Der blev spillet i alt 9 runder over 3 onsdage, hvor betænkningstiden var 25 min + 10 sekunder pr. træk.

Resultatet:

1. Dan H. Andersen	8 / 9
2. Thorbjørn Rosenlund	6½ / 9
3. Peter Køhler	5½ / 9
4. John L. Hansen	5½ / 6
5. Erik Holstein	5½ / 9
6. Steen Nielsen	4½ / 6
7. Loui Malthe Halse	4 / 9
8. Michael Bo Hansen, Valby	4 / 9
9. Eskil Rosenlund Ahl, BMS	4 / 9
10. William C. E. Rudbeck, Skak for sjov	3½ / 9
11. Henning B. Sørensen, K41	3½ / 9

Statistik

Sommerhurtig mester 2024
Dan H. Andersen

Sæson 2024 afslutnings lyn

I forbindelse med sæsonafslutningen arrangerede Steen Nielsen en lynturnering. Han har sendt resultatet til nyhedsbrevet.

Nr.	Navn	Point
1	Dan H. Andersen	5
2	Jens Fejø	4
3	Anfinn Niclasen	3
4	Peter Køhler	2
5	Steen Nielsen	1

Sæson afslutnings lyn
mester 2024
Dan H. Andersen

Vidste du at:

- [Karpov](#) blev [junior verdensmester](#) i [1969](#) i [Stockholm](#)
- takket være VM titlen blev [Karpov](#) udnævnt til [IM](#) (International Mester) i [1970](#)
- i [1970](#) delte [Karpov](#) 4./5. pladsen med [Pal Benko](#) i en [international turnering](#) i [Caracas](#) i [Venezuela](#)
- det gode resultat i turneringen i [Caracas](#), betød at [Karpov](#) blev udnævnt til [GM](#) i [september 1970](#)

Danbase: Fremragende arkiv over DK skak historie - nu incl. FS nyhedsbrev

I artiklen 'Skakopgaven - Seks nye problemer' i dette nyhedsbrev kan du læse om [Danbase](#), som vedligeholdes blandt andre Tom Skovgaard, Lars Zwisler og Kaare Vissing Andersen. Der er en længere artikel om Danbase i Skakbladet nr. 2 2024 på side 66, som jeg varmt kan anbefale, at du læser.

En ting, som du også kan finde er klubblade. Denne side indeholder nu også [Frederiksberg nyhedsbreve](#) fra de sidste 14 år.

Hvis du kigger på den første udgave fra 2010 er der sker 'lidt' siden den første spæde start af nyhedsbrevet tilbage i 2010 og frem til i dag, som jeg håber, er til det bedre, men der er naturligvis altid plads til forbedringer. Hvis du har forbedringsforslag - er du velkommen til at skrive til mig.

Jeg vil også gerne sige/skrive en stor tak til alle, som gennem årene har bidraget til nyhedsbrevet - uden jer ville nyhedsbrevet ikke være det samme.

Vidste du at:

- [Karpov](#) vandt [Alekhine Memorial turneringen](#) i [Moskva](#) i [1971](#) - på deling med [Leonid Stein](#)
- i perioden fra [1971](#) - [1973](#) forbedrede [Karpov](#) sin ELO rating fra 2540 til 2660
- i det [sovjetiske mesterskab](#) i [1973](#) var han blot et point efter tidligere verdensmester [Boris Spassky](#)

Citat: Viktor Korchnoi

Følgende citat er lånt fra Henrik Mortensens bog 'Skakspillerne sagde':

Skakspillere er komplicerede menneskelige maskiner. For at sikre sig succes vil nogle skakspillere nærmest gerne se deres modstander som en slags ven. Andre er nødt til at være vrede på dem og vil under en match ikke have noget som helst med modparten at gøre.

Til den første gruppe tilhører kun et absolut mindretal, den anden gruppe tilhører jeg selv. Det er imidlertid en tredje gruppe, og det er langt den største af dem. Det er hyklerne, ondskabsfulde folk, dem som på overfladen har et godt forhold til deres modstander for på den måde at kunne afvæbne vedkommende.

Størrelsen af disse rænker afhænger især af skakspillerens evner som skakspiller. Sandsynligvis er næsten alle skakspillere sådanne typer. [Spassky](#) og [Petrosian](#) var blandt de førende stormestre, og de er uden tvivl også bliver de førende skuespillere.

Citat: Anatolij Karpov

Følgende citat fra [turneringen](#) i [Amsterdam 1980](#) er lånt fra Henrik Mortensen bog 'Skakspillerne sagde':

At vinde mod [Bent Larsen](#) er altid behageligt og endnu bedre bliver det at vinde med sort og i kun 23 træk. Sidste runde begyndte tidligere end sædvanligt, nemlig allerede kl. 11.00. Dette var en meget ubehagelig overraskelse for spillerne, som havde vænnet sig til at gå sent i seng og stå op ved middagstid. Larsen led mest af alle, da han normalt går i seng tidligt om morgenen og så først står op ved frokosttid.....

Skakopgaven løsninger - Af Kaare Vissing Andersen

Nr. 115 Verner Johnsen, SKAKBLADET, jan. 1962

Mat i 2 træk

C+ 5+2

LØSNING: 1. Sc3! Truer 2. Dd2#, 2. Dg3# og 2. Dh3#. 1... Kxc3 2. Dxc2# eller 1... Ke3 2. Dg3#. Den ene af redaktørerne af SKAKBLADETS Problemskak, O. G. Lauritzen, skrev om opgaven, da løsningen blev bragt i marts-nummeret: "Nøglen (KVA: Det vil sige førstetrækket 1. Sc3!) giver flugtfelt plus officer." En bondeløs miniature (opgave med højst syv brikker.

Nr. 116 Verner Johnsen, SKAKBLADET, dec. 1970

Mat i 2

C+ 4+3

LØSNING: 1. Sc8! Træktvang! 1... Te1/Te2/Te3/Te4/Te7/Te8. Tårnet slipper garderingen af f5. 2. Df5#. 1... Te6. Selvblokade. 2. Dg7#. 1... Ta5/Tb5/Tc5/Td5. Tårnet slipper garderingen af e7. 2. De7#. Dertil kommer dualen 1... Tf5, som kan besvares med både 2. De7# og 2. Dxf5#. 1... Se4/Sf7/Sh7/Sh3/Sf3. Springeren slipper garderingen af f7. 2. Df7#. Dertil kommer dualen 1...

Frederiksberg Skakforening af 1920, www.fsskak.dk

Se6, som kan besvares med både 2. Df7# og 2. De7# (Selvspærring).

Nr. 117 Kaare Vissing Andersen, Originalopgave

Mat i 2 træk

C+ 10+10

LØSNING: 1. Sb7! Træktvang! 1... Lxd6 2. Sfxd6#. 1... Lc7 2. De7#. 1... e5 2. Lf7#. 1... exf5 2. Lf7#. 1... Sb6 2. De7#. 1... Se7 2. Dxe7#. 1... Sxd6 2. Sfxd6#. Fortsat Forsvar. 1... Txf8 2. Sxg7#. 1... Th8 2. Sxg7#.

Nr. 118 Kaare Vissing Andersen. Originalopgave

Mat i 3 træk

C+ 5+6

LØSNING: 1. Lg2! Truer 2. Td6+ Tab7 3. Ta6# eller Tbb7 3. Td8#. 1... e5 2. Le4 Træktvang! 2... Ta7~. Tegnet ~ efter Ta7 betyder, at dette tårn går til et hvilket som helst felt. 3. Ta6#. Eller 2... Tb8~ 3. Tc8#.

Nr. 119 Kaare Vissing Andersen. Originalopgave.
Frit efter Carlo Cozio, 1766.

Mat i 5 træk

C+ 4+4

LØSNING: 1. **d6!** Truer både 2. dxc7 og 2. dxe7, begge fulgt af mat i næste træk. Sort må derfor slå bonden på d6. 1... **axb6** 2. **e6** Truer 3. exd7 fulgt af mat i næste træk. 2... **dxe6** 3. **c6** fulgt af 4. **c7** og 5. **c8(D)#** eller 5. **c8(T)#**. Eller 1... **exd6** 2. **c6** Truer 3. cxd7 fulgt af mat i næste træk. 2... **dxc6** 3. **e6** fulgt af 4... **e7** og 5. **e8(D)#** eller 5. **e8(T)#**.

Opgaven er inspireret af følgende berømte, klassiske slutspilsstudie af Carlo Cozio, 1766, hvor de to konger har forskellige positioner i diverse kilder.

Carlo Cozio, slutspilsstudie 1766

Hvid trækker og vinder

4+4

LØSNING: 1. **b6!** Truer både 2. bxa7 og 2. bxc7 med let gevinst. Sort må derfor slå bonden. 1... **axb6** 2. **c6!** **bxc6** 3. **a6**, og hvids sidste bonde går i dronning på to træk. Eller analogt hermed 1... **cxb6** 2. **a6!** **bxa6** 3. **c6**, og hvids bonde går i dronning på to træk.

*

Nr. 120 Kaare Vissing Andersen. Originalopgave
tilegnet Helsingør Skakklub, 100 år i 2024

Hjælpepat i 2 træk

C+ 6+5

LØSNING: 1. **Lxg3 Sg5+** 2. **Kxh2 Lg1#**. Diagrammets H bliver efter løsningen til et S.

Nr. 120 efter løsningen 1. **Lxg3 Sg5+** 2. **Kxh2 Lg1#**

Program frem til julen 2024

Dato	Uge	Aktivitet
Juli		Sommerferie
7. aug	32	Velkommen til sæsonen 2024 / 25
14. aug	33	Frederiksberg kommunemesterskab 2024 - de 3 første partier
21. aug	34	Frederiksberg kommunemesterskab 2024 - de 3 sidste partier
28. aug	35	FS efterår spil-når-du-vil , 1. runde
4. sep	36	FS efterår spil-når-du-vil , 2. runde
11. sep	37	FS efterår spil-når-du-vil , 3. runde
18. sep	38	FS efterår spil-når-du-vil , 4. runde
25. sep	39	Foredrag og simultan med Erik André Andersen
2. okt	40	Frederiksberg Mesterskab i samarbejde med Skak for sjov , A-gruppen, 1. runde
Mandag 7. okt	41	Frederiksberg Mesterskab i samarbejde med Skak for sjov , B-gruppen, 1. runde Frederiksberg junior mesterskab i samarbejde med Skak for sjov , 1. runde
9. okt	41	Frederiksberg Mesterskab i samarbejde med Skak for sjov , A-gruppen, 2. runde
16. okt	42	Lukket - efterårsferie
Mandag 21. okt	43	Frederiksberg Mesterskab i samarbejde med Skak for sjov , B-gruppen, 2. runde Frederiksberg junior mesterskab i samarbejde med Skak for sjov , 2. runde
23. okt	43	Frederiksberg Mesterskab i samarbejde med Skak for sjov , A-gruppen, 3. runde
Mandag 28. okt	44	Frederiksberg Mesterskab i samarbejde med Skak for sjov , B-gruppen, 3. runde Frederiksberg junior mesterskab i samarbejde med Skak for sjov , 3. runde
30. okt	44	Frederiksberg Mesterskab i samarbejde med Skak for sjov , A-gruppen, 4. runde
6. nov	45	KSU holdturnering
Søndag 10. nov	45	KSU holdturnering mesterklassen
Mandag 11. nov	46	Frederiksberg Mesterskab i samarbejde med Skak for sjov , B-gruppen, 4. runde Frederiksberg junior mesterskab i samarbejde med Skak for sjov , 4. runde
13. nov	46	Frederiksberg Mesterskab i samarbejde med Skak for sjov , A-gruppen, 5. runde
20. nov	47	KSU holdturnering
Søndag 24. nov	47	KSU holdturnering mesterklassen
Mandag 25. nov	48	Frederiksberg Mesterskab i samarbejde med Skak for sjov , B-gruppen, 5. runde Frederiksberg junior mesterskab i samarbejde med Skak for sjov , 5. runde
27. nov	48	Frederiksberg Mesterskab i samarbejde med Skak for sjov , A-gruppen, 6. runde
Mandag 2. dec	49	Frederiksberg Mesterskab i samarbejde med Skak for sjov , B-gruppen, 6. runde
4. dec	49	Frederiksberg Mesterskab i samarbejde med Skak for sjov , A-gruppen, 7. runde
11. dec	50	KSU Holdturnering
Søndag 15. dec	50	KSU holdturnering mesterklassen
Mandag 16. dec	51	Frederiksberg Mesterskab i samarbejde med Skak for sjov , B-gruppen, 7. runde
18. dec	51	Juleafslutning
25. dec	52	Lukket - juleferie
1. jan	1	Lukket - juleferie

Løsning til opgaverne på side 4 & 8

Side 4

Opgave af	Henvisning	Løsning
Opgave af O. v. Krobshofer, Munchen	Skakbladet januar 1906, side 37 nr. 98	1. La8 h2 2. Lh1 Kxh1 3. Df1++ 1. La8 Kh2 2. Db7 Kg1 3. Dh1++
Original opgave af Læge Munch, Skovshøjrup	Skakbladet januar 1906, side 37 nr. 102	1. Db8 g1D 2. Df4++ 1. Db8 d4 2. Dxa8++

Side 8

Opgave af	Henvisning	Løsning
Original opgave af J. Szöghy, Ungarn	Skakbladet januar 1947, side 13 nr. 5831	1. Tcc6 Dxd3 2. Td6++ 1. Tcc6 Sf5 2. Sxf6++ 1. Tcc6 Kd5 2. Td6++
Original opgave af V. Miltner, Prag	Skakbladet januar 1947, side 13 nr. 5830	1. Ld5 d1D 2. Le4++ 1. Ld5 fxe6 2. Lxe6++

Vidste du at:

- [Karpov](#) kvalificerede sig til [kandidatturneringen](#) i [1974](#), da han sluttede på en delt første plads med [Viktor Korchnio](#) i [Leningrad interzone turnering](#)
- i [kandidatturneringen](#) vinder [Karpov](#) først over [Lev Polugaevsky](#) med 5½ - 2½
- i [semifinalen](#) vinder [Karpov](#) over tidligere verdensmester [Boris Spassky](#) med 7 - 4
- i [finalen](#) vinder [Karpov](#) over [Korchnoi](#) med 12½ - 11½
- [Karpov](#) bliver [verdensmester](#), da [Bobby Fischer](#) ikke stiller op til [VM matchen](#) i [1975](#), da [Fischer](#) ikke kunne acceptere vilkårene for [VM matchen](#)
- resten er historie

Tak

Tak til de alle bidragsyderne til denne udgave af nyhedsbrevet:

- Allan Astrup Jensen
- Erik Jarlnæs
- Kaare Vissing Andersen
- Loui M. Halse
- Steen Nielsen
- Erik Andrë Andersen

Redaktion

Hvis du har nogen partier, stillinger, anekdoter, historier eller andet, som du synes kunne være sjovt eller interessant at dele med klubbens medlemmer, så send det til Dennis L. Rose (<mailto:bmedlem3@fsskak.dk>).